გაზეთი დაარსებულია 1918 წელს,

პარასკევი, 5 აგვისტო, 2005 წელი.

№184 (5217)

იმისთანა წმინდა ხალმეში, ტოგოტინ ბოჭდეული სიტყვაა, ტყუილებით და ჭოტებით ბუტთის გაფანა ყველა უკადბისობაზე უსამაგლესია.

საქართველოს რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge | ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika | ჩვენს გაზეთს კითხულობენ აშშ-ში, გერმანიაში, რუსეთში, ჰოლანდიაში, საფრანგეთში, უკრაინაში, ისრაელსა და სხვა ქვეყნებში. ფასი 50 თეთრი.

შესაძლოა, მიხეილ სააკაშვილისა და სერგეი ბაღაფშის შეხვედრა გაიმართოს

4 აგვისტოს გაეროს თბილისის ოფისში გამართულ შეხვედრაზე აფხაზეთში უსაფრთხოების საკითხებზე ქართული მხარის მიერ მომზადებული დოკუმენტი განიხილეს.

აფხაზურ დელეგაციას თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრი სერგეი შამბა ხელმძღვანელობდა, რომელიც თბილისში სეპარატისტული ხელისუფლების თავდაცვისა და უშიშროების მინისტრების მოადგილეებთან და ათამდე ჟურნალისტთან ერთად ჩამოვიდა.

იხ. მე-2 გვ.

მეგობარი კი იყო, ოღონდ ხან მრუდე სარკეში გვაცქდებდა

ინგლისელი პროფესორის დევიდ ლენგის წიგნის - „სომხების“ რუსულად გამოცემის გამო

იხ. მე-5-7 გვ.

ნინო ჩხიკვიშვილი

სიტყვა ოქროსა

ავტობუსში

როგორმე გავასწროთ აქედან და...

უცებ, უკანა რიგებიდან შეახნის მამაკაცი წამოსტა. სარკმელს მივარდა, გამოსწია, თავი გაჰყო და შემზარავი ხმით ამოიხავლა: გამიშვით გერმანიაში, გამიშვით, აღარ შემიძლია ამ ლუდაედებში ცხოვრება!

იხ. მე-4 გვ.

ᲓᲠᲝᲘᲡ ᲯᲣᲯᲠᲐᲢᲔᲚᲘ

შიდსი ნელი ტემპით, მაგრამ ჩვენთვის კატასტროფული ნაბიჯებით მოდის

იხ. მე-6 გვ.

გვამშვიდებენ, შიდსს მთელი დსთ-ს სივრცეში არსად ისე გულმოდგინედ არ მკურნალობენ, როგორც საქართველოშიო. ჯერ კიდევ შარშან აუმუშავებიათ შიდსთან ბრძოლის გლობალური ფონდის პროგრამა, რომელიც უფასო სამედიცინო დახმარებას უწევს ყველა პაციენტს, ვისაც კი ეს სჭირდება, მაგრამ გვიშველისღა აქიმი, როცა სისხლიც მოგვეწამლება და ხორციც დაგვიძაბუნდება? აგე, 150 შიდსიანი უკვე საიქიოს გამგზავრებულა. დროის მაკრატელი ახალ მსხვერპლს ელის...

⊙ ᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲐᲪᲘᲐ

დუბაიში ქართველების ბედი, სავარაუდოდ, ხვალ გაირკვევა

დუბაიში 29 ივლისს დაკავებული საქართველოს ხუთი მოქალაქის ბედი სავარაუდოდ, შაბათს, 6 აგვისტოს გაირკვევა.

როგორც გუშინ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში გამართულ საგანგებო ბრიფინგზე საკონსულო დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილემ დიანა ჟღენტმა განაცხადა, შაბათს, 11 საათზე ფილიპინელი ქალბატონის ძარცვაში ეჭვმიტანილი ხუთი ქართველი, ადვოკატის თანხლებით დუბაის გენერალურ პროკურატურას წარუდგება და საკუთარი უდანაშაულობის დამტკიცებას შეეცდება.

ჟღენტის განცხადებით, აღნიშნულ პროცესში აქტიურად არის ჩართული საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, კერძოდ, საქართველოს კონსული და ელჩი.

როგორც ჟღენტი განმარტავს, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ძალისხმევით, უმოკლეს ვადაში მოხერხდა საქართველოს დაკავებული მოქალაქეებისთვის კვალიფიციური ადვოკატების დაქირავება, რის შედეგადაც, საქართველოს მოქალაქეები წინასწარი პატიმრობიდან ორ დღეში გაათავისუფლეს.

გაზეთებს მხოლოდ წლის ბოლომდე დაუფინანსებენ

თბილისის საკრებულო დედაქალაქის გაზეთებს „თბილისსა“ და „ვეჩერნი გბილისს“ საქალაქო ბიუჯეტის ხარჯზე არსებობის საშუალებას მხოლოდ წლის ბოლომდე აძლევს. აღნიშნული გამოცემების რედაქციებს საჭირო ცვლილების გასაგარებლად ხუთთვიანი ვადა ეძლევათ.

– ჩვენ ამ გაზეთებს სასათბურე პირობები შევუქმენით და მათ ხელმძღვანელობას აღარ გაუჩნიათ მოგვიანია იმისა, რომ გაზეთი გახდეს კითხვადი და კომერციული, – განაცხადა საკრებულოს გუშინდელ სხდომაზე საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარემ დავით იოსელიანმა, რომელიც მერიისა და საკრებულოს ნორმატიული აქტების პრესაში გამოქვეყნებისთვის ტენდერის გამოცხადების ინიციატივით გამოდის.

„თბილისი“ მიმდინარე წლის ბოლომდე ადგილობრივი ბიუჯეტიდან ყოველთვიურად 8 ათასი ლარით, „ვეჩერნი გბილისი“ კი 5 ათასი ლარით დაფინანსდება. დღემდე დედაქალაქის მერიისა და საკრებულოს ნორმატიული აქტები სწორედ ამ გაზეთებში იბეჭდებოდა.

კონკურსის პირობები გამარტივდა

დედაქალაქის ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოში არსებულ ვაკანსიებზე გამოცხადებული კონკურსის პირობები გამარტივდა.

გუშინ თბილისის საკრებულომ საკონკურსო-სააგენტაციო კომისიის დებულებაში ცვლილება შეიტანა, რომლის თანახმადაც, კონკურსის მეორე ეტაპზე სამის ნაცვლად ხუთი ყველაზე მაღალი ქულისა და მეხუთე ქულასთან გათანაბრებული შედეგის მქონე კანდიდატების დაშვებაა გათვალისწინებული.

გარდა ამისა, განისაზღვრა კონკურსის მინიმალური ზღვარიც. მეორე, გასაუბრებით ეტაპზე მხოლოდ ის კონკურსანტები მოხვდებიან, რომლებიც 32-ზე მეტი ქულის მოგროვებას შეძლებენ.

გუშინვე თბილისის საკრებულომ სპეციალიზებული საკონკურსო კომისიის შემადგენლობაში საკუთარი კანდიდატები შეარჩია. აღნიშნულ კომისიაში სხვადასხვა ფრაქციიდან და კომისიიდან საკრებულოს 14 წევრი იქნება წარმოდგენილი, თუმცა, არც ერთი მათგანი ოპოზიციური ფრთის წარმომადგენელი არ არის.

ᲘᲜᲢᲔᲠᲐᲥᲢᲘᲕᲘ

⊙ ᲞᲐᲜᲝᲠᲐᲛᲐ

„ალ-ყაიდა“ ლონდონს ახალი ტერაქტებით ემუქრება. – „ტონი ბლერმა უკვე მოიგანა ჩვენს მიწაზე ტერაქტები. ამიგომ ისინი ლონდონში კვლავ მოხდება“, – განაცხადა „ალ-ყაიდას“ ერთ-ერთმა ლიდერმა აზ-ზავაჰირმა, რომლის გამოსვლის ტექსტიც ტელეკომპანია ალ-ჯაზირამ გაავრცელა. მისი თქმით, ლონდონს ტერაქტები ერაყიდან დიდი ბრიტანეთის ჯარების გამოუყვანლობის გამოძახილია.

* * *

ავსტრალიელმა მეცნიერებმა კანბერაში ნაციონალურ ინსტიტუტში ჩატარებული გამოკვლევებით დაადგინეს, რომ ალკოჰოლური სასმელების ნორმალურად სმა ადამიანის გონებრივ თვისებებს აუმჯობესებს. მისი საერთოდ მიუღებლობა ან დიდი დოზით მიღება კი, შესაძლოა, ადამიანის გადებილების მიზეზიც გახდეს.

* * *

გერმანელმა ისტორიკოსებმა ტიმოთი რაიბოლმა და ფლორიან ბაიერლმა განაცხადეს, რომ აღმოჩენილია უნიკალური რამ – ჰიტლერის დის პაულას დღიური. ამან მკვლევარებს, მათივე თქმით, „პირველად მისცა იმის საშუალება, რომ გაეგოთ, თუ რა ხდებოდა ჰიტლერის ოჯახში ადრეულ სტადიაზე“. დღიურით ჩანს, რომ მამა სასტიკად სცემდა ჰიტლერს, რომელიც მერე ჯავრს დაზე იყრიდა.

თბილისის გარეუბნებში დევები მოერავლებულან?!

იხ. მე-8 გვ.

როგორ ვხარჯავთ სასმელ წყალს?

გვემინოდეს დათბობისა

რუსი ოფიცრები შეკაქოფილნი არიან საქართველოდან ჯარების ნაჩქარევი გამოყვანის გამო

იხ. მე-2 გვ.

„ხალხი ფურცელი“, ოთეელ ... აშკარა ... ...

იხ. მე-3-6 გვ.

დღევანდელი ვითარება ძნელად ასახსნელია იმ ადამიანებისთვის, ვინც დაწყეველილ საბჭოთა დროში, სიყალბისა და მკაცრი ცენზურის პირობებში თავისუფლებაზე ოცნებობდა. აი, დადგა სანატრელი დრო და... ისინი ზედმეტები აღმოჩნდნენ. ზემოთ თქმული შეიძლება ლირიკულ წიაღსვლად აღიქვათ, მაგრამ, ღმერთმა ნუ ჰქნას, რომ წლების შემდეგ უფრო მეტი უნდობლობის წინაშე აღმოჩნდნენ თავად, რადგან როგორც დღეს იწყებენ ყველაფერს „სუფთა ფურცლიდან“, ისეთივე „სუფთა ფურცლებს“ დაახვედრებენ შთამომავლები.

დოჭერებელია, მაგრამ ოქროა

უზარმაზარი ლოქო, რომლის წონა 293 კილოგრამს აღემატება, დაიჭირეს ტაილანდის ერთ-ერთი პატარა სოფლის მებადურებმა. ეს არის მტკნარ წყლებში მობინადრე ყველაზე დიდი თევზი, რომელიც ოდესმე დაუჭერიათ მთელ მსოფლიოში.

№ 184. პარასკევი, 5 აგვისტო, 2005 წელი.

◎ უკვე დაიწყო ციებ-ცხელება

ვის უშლის ხელს ზღვა და დამსვენებლები?

თუ აჭარის უმაღლესი საბჭოს წევრი სადეპუტატო უფლებამოსილებას არ მოიხსნის, მას შუალედურ არჩევნებზე კანდიდატად დასახელება ეკრძალება. ოპოზიცია თვლის, რომ ამ შემთხვევაში აჭარის უმაღლესი საბჭო ამ კანონს სპეციალურად გია მასალკინს აზომებს, რომელიც ბათუმს საარჩევნო ოლქში „რესპუბლიკური“ პარტიის სავარაუდო კანდიდატია. იგი ამავდროულად აჭარის უმაღლესი საბჭოს წევრია. უმაღლესი საბჭოს წევრობის დატოვება და ჯემალ ინაიშვილთან ბათუმში არჩევნებისას დაპირისპირება გია მასალკინისთვის საკმაოდ რისკიანი არჩევანი იქნება.

საპარლამენტო ოპოზიცია შუალედურ არჩევნებს დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს იმდენად, რამდენადაც რომელიმე „რესპუბლიკელის“ ან „კონსერვატორის“ გამარჯვების შემთხვევაში დიდია ალბათობა, რომ მათ პარლამენტში ფრაქციის შესაქმნელად სერიოზული ძალა შეემატოთ. კონსულტაციებისთვის ოპოზიცია რამდენიმე დღეს კიდევ მარაგში იგოვებს, როგორც ჩანს, იმ იმედით, რომ იქნებ „რესპუბლიკელებმა“ გადაწყვეტილება მიიღონ და პრაიმერში ჩაერთონ. თუმცა ეს ძალიან სათუოა. თუ „რესპუბლიკელებმა“ პრაიმერში მონაწილეობა მიიღეს, მაშინ ეჭვგარეშეა, რომ ისინის რაიონში თინა ხიდაშელის კანდიდატურას წარადგენენ. ამ ვარიანტს ხიდაშელი არც უარყოფს და არც ადასტურებს. „მემარჯვენეების“ კანდიდატი ისნის რაიონში, მოგესხენებათ, გიორგი მოსიძეა, რომელსაც შერკინება ბიძინა ბერეგაძესთან მოუწევს. „მემარჯვენეები“ დარწმუნებული არიან, რომ მათი კანდიდატი უფრო კონკურენტუნარიანია. ასევე, დიდ იმედს ამყარებენ „მემარჯვენეები“ ტყიბულის რაიონში წარდგენილ ნინო ქვარიანაწე, რომელიც, მათი თქმით, შესანიშნავი პიარ-სპეციალისტია. შუახევის რაიონში მათი კანდიდატი ასლან აბაშიძისგან დევნილი ლევან ქიძინიძის პარტიის წევრი ედუარდ ნიჟარაძე იქნება. ბათუმში „მემარჯვენეებს“ კანდიდატი არ ჰყავთ. ჯერჯერობით ოპოზიციიდან იქ მხოლოდ „რესპუბლიკელების“ სავარაუდო კანდიდატი გია მასალკინი ფიგურირებს, რომელიც „აჭარის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატის შესახებ“ ცვლილებების პროექტის მიღების შემდეგ, არავინ იცის, რა გადაწყვეტილებას მიიღებს. არ არის გამორიცხული, მასალკინმა საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილეობის მიღებაზე საერთოდ უარი თქვას. ყოველ შემთხვევაში, ყოყმანისთვის საფუძველი ნამდვილად აქვს. ქობულეთში „კონსერვატორების“ კანდიდატურა მოკლე ბიზნესმენის ჯინჭარაძის ძმაა.

ოპოზიცია აცხადებს, რომ ნორმალური პრაიმერის ჩასაგარებლად მათ დრო არ ჰყოფნით. ქობულეთსა და ბათუმში საარჩევნო კამპანიას იმიტომ ვერ ვაგარებთ, რომ იქაურობა დამსვენებლებით არის გადაჭედილია. კი ბატონო, მაგრამ ისიც ცხადია, რომ ზღვა და დამსვენებლები ხელისშემშლელი ფაქტორი მხოლოდ ოპოზიციისთვის ვერ იქნება.

მზია გელენავა

◎ კადრები

მერაბ ტყეშელაშვილი: ჯე ჯიდჯიდი წესით არჩეული ქალაქის პოლო ვერი ვარ

რუსთავის მერმა მერაბ ტყეშელაშვილმა გუშინ ქალაქის მთავრობის დახურულ სხდომაზე თანამდებობიდან წასვლის შესახებ განცხადება გააკეთა.

გავრცელებული ინფორმაციით, მერის პოსტს ორი დღის წინათ ტყეშელაშვილის მოადგილედ დანიშნული დავით ნადაშვილი ავტომატურად დაიკავებს.

აღსანიშნავია, რომ მერაბ ტყეშელაშვილმა გადადგომის თაობაზე განცხადება მხოლოდ მას შემდეგ გააკეთა, რაც სხდომა კონკანალიტებისთვის ოფიციალურად დაიხურა. ტყეშელაშვილის პოსტიდან წასვლის შესახებ ინფორმაცია სხდომიდან გამოსულმა მთავრობის წევრებმა დაადასტურეს.

ამ საკითხთან დაკავშირებით „ინტერპრესნიუსი“ მერაბ ტყეშელაშვილს ესაუბრა.

— გავრცელდა ინფორმაცია, რომ გარდაბნის გამგებელი დავით ნადაშვილი ქვემო ქართლში პრეზიდენტის რწმუნებულის ზურაბ მელიქიშვილის კადრია და იგი რუსთავის მერობის რეალური კანდიდატია, რამდენად შეესაბამება ეს ინფორმაცია სიმართლეს?

— ვერ გეტყვით, ვისი კანდიდატურაა. შეიძლება ბევრმა თქვას ახლა, რომ მისი კანდიდატურაა. ეს უკვე მათი პრობლემაა. მე ერთი რამ ვიცი, რომ ის ნორმალური პიროვნებაა, შეუძლია გადაწყვიტოს ფინანსური საკითხები. ის არის ამჟამად მერის მოადგილე და შემდგომში რა იქნება, ამაზე მერე ვილაპარაკოთ. რუსთავის მერი ვინ იქნება, ეს რუსთაველების გადასაწყვეტია, ამიტომ ვფიქრობ, დადგება დრო, როცა რუსთაველები მიიღებენ ამ გადაწყვეტილებას. ეს არის არჩევნების პერიოდი, თუმცა საქართველოში ალბათ პირდაპირი წესით არჩევნები რამდენიმე წელი აღარ იქნება. მე პირდაპირი წესით არჩეული ქალაქის ბოლო მერი ვარ. ვფიქრობ, რომ დიდ ქალაქებში მერი აუცილებლად ხალხმა უნდა აირჩიოს.

— ვრცელდება ინფორმაცია, რომ თქვენ უკვე დაწერეთ განცხადება...

— ვნახოთ, ჩემთვის განცხადების დაწერა არაფერია. ამაზე წინასწარ ვერაფერს ვიტყვი. ჩვენ საქმე უნდა ვაკეთოთ. რამდენიმე სერიოზული შემოთავაზება მაქვს სხვადასხვა სამინისტროდან და უწყებიდან. სადაც ჩავთვლი, რომ ქვეყანას გამოვადგები, ალბათ, იმ გადაწყვეტილებას მივიღებ.

— ვისი ინიციატივა იყო მერის პირველ მოადგილედ დავით ნადაშვილის დანიშვნა?

— შეიძლება ითქვას, რომ ეს არის გარკვეულწილად ჩემი გადაწყვეტილება. ვრცელდება ინფორმაცია, რომ დავით ნადაშვილს ქალაქის მერად ამზადებენ. ქალაქის მერად მომზადებას სჭირდება ჩემი წასვლა ან გადასვლა სხვა თანამდებობაზე. ორივე შემთხვევაში ამას შეგატყობინებთ. განცხადებას დავწერ მაშინ, როცა ეს საჭირო გახდება. თუმცა მე, კიდევ ვიმეორებ, რომ ძალიან ბევრი შემოთავაზება მაქვს.

— ქალაქი რუსთავქალაქობის აღსანიშნავად ემზადება. თქვენ სად შეხვდებით რუსთავქალაქობას?

— რუსთავქალაქობას აუცილებლად რუსთავში შევხვდები. ამ ქალაქმა ბევრი რამ შემძინა. საუკეთესო წლები აქ გავატარე.

მარიკა ვარდოშვილი
ინტერპრესნიუსი

P. S. გუშინ საღამოს მერაბ ტყეშელაშვილი თანამდებობიდან გადადგა.

◎ ინფორმაცია

საპრებულოსა და მთავრობის აპარატის ახალი უფროსი

თბილისის საკრებულომ მერიის, საკრებულოსა და მთავრობის აპარატის უფროსის თანამდებობაზე მამუკა ახვლედიანი დაამტკიცა.

მამუკა ახვლედიანს, რომელიც დედაქალაქის მერის გიგი უგულავას კანდიდატურაა, საკრებულოს დღევანდელ სხდომაზე 31-მა დეპუტატმა დაუჭირა მხარი. მის წინააღმდეგ საკრებულოს ოპოზიციური ფრთა „ახალი მემარჯვენეები“ და „ლეიბორისტები“ გამოვიდნენ. ორივე ფრაქციის წევრებმა კენჭისყრაში მონაწილეობა არ მიიღეს.

გუშინ მამუკა ახვლედიანი მერიისა და საკრებულოს თანამშრომელთა საატესტაციო-საკონკურსო კომისიის წევრად დაამტკიცეს.

საკრებულოსა და მთავრობის აპარატს ამიერიდან განათლებით თეოლოგი უხელმძღვანელებს.

მამუკა ახვლედიანმა თბილისის სასულიერო სემინარია და თბილისის სასულიერო აკადემია დაამთავრა. მან სწავლა გააგრძელა საბერძნეთში, ქალაქ კილკიზის საღვთისმეტყველო სასწავლებელში და ასევე განათლება მიიღო თესალონიკის არისტოტელეს სახელობის უნივერსიტეტის ქრისტიანული ღვთისმეტყველებისა და ბიზანტიის ფაკულტეტზე.

ახვლედიანი სხვადასხვა წლებში მუშაობდა საპატრიარქოს საგამომცემლო განყოფილების რედაქციის რედაქტორად, ასევე რუსთავის კეთილშობილ ქალთა ინსტიტუტში რელიგიის, ისტორიისა და ღვთისმეტყველების ლექტორად, აგრეთვე რუსთავის გიმნაზიაში რელიგიისა და კულტურის მასწავლებლად. ბოლო დროს იგი იყო სამეგრელო-ზემო სვანეთში პრეზიდენტის რწმუნებულის აპარატის უფროსი და მოგვიანებით — საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის პირველი მოადგილე.

საპროტესტო აქცია კანცელარიასთან

მარნეულის რაიონის სოფელ სადახლოს მოსახლეობამ გუშინ სახელმწიფო კანცელარიასთან საპროტესტო აქცია გამართა.

ისინი ორი თვის წინათ გაურკვეველ ვითარებაში გაუწინარებული მოლას გარა სადრედინ ფალანგოვის ადგილსამყოფელის დადგენას მოითხოვდნენ.

აქციაში დაახლოებით 50-მდე ადამიანი მონაწილეობდა. ისინი განსაკუთრებით ადგილობრივი ხელისუფლების უმოქმედობით არიან გაღიზიანებული. მათ იმედი აქვთ, რომ თბილისში გამართული საპროტესტო აქციები შედეგს გამოიღებს და გაირკვევა, სად და რა ვითარებაში გაუჩინარდა სოფლის მოლა.

ბრალდებას უარყოფენ

„საქართველოს გაერთიანებულ სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიაში“ ენერგოობმუდსმენის ბრალდებას უარყოფენ და აცხადებენ, რომ კომპანია კომუნალური გამრიცხველიანების დროს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) დადგენილებას არ არღვევს.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ კომპანიის ოპერაციათა მართვის სამსახურის უფროსმა მამუკა კიკალიშვილმა განუცხადა, სემეკ-ის დადგენილების მიხედვით, მომხმარებელს უფლება აქვს, ტრანსფორმატორზე დამონტაჟებული კომუნალური მრიცხველის ჩვენება თვითონ გადაანაწილოს და საამისოდ საკუთარ ოჯახებში არსებული ძველი მრიცხველები გამოიყენოს.

„ჩვენთვის მთავარია ელექტროენერგიის საფასური ტრანსფორმატორზე დამონტაჟებული კომუნალური მრიცხველის ჩვენების მიხედვით მივიღოთ. მომხმარებელი თუ შეთანხმდება და ანგარიშსწორებისას ძველ მრიცხველებს გამოიყენებს, ჩვენ ამის წინააღმდეგი არ ვიქნებით, თუმცა ძველი მრიცხველები ტექნიკურად გაუმართავია და ჩვენ მათ არ ვაღიარებთ“, — განაცხადა კიკალიშვილმა.

მისივე თქმით, ახალციხეში კომპანიას მხოლოდ ოთხმა აბონენტმა უჩივლა. „მომჩივანი აბონენტები ძირითადად არგადამხდელი მომხმარებლის კატეგორიას მიეკუთვნებიან. ისინი წლების განმავლობაში ელექტროენერგიას რამდენიმე წყაროს მეშვეობით თითქმის უფასოდ იღებდნენ. ამიგომ, ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა არ სიამოვნებთ“, — აღნიშნა კიკალიშვილმა.

მიზანი — აღრიცხვიანობის მოწესრიგება

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საავტომობილო ტექნიკას სანომრე ნიშნები შეეცვლება. ახალ ნომრებს ფალსიფიცირების საწინააღმდეგო სპეციალური ჰოლოგრამაც ექნება.

საქართველოს პრეზიდენტის №670 ბრძანებულებით, საგრანსპორგო საშუალებებზე, მათ მისაბმელებსა და ნახევრადმისაბმელებზე სანომრე ნიშნების შეცვლა აღრიცხვიანობის მოწესრიგების მიზნით ხორციელდება.

საგრანსპორგო საშუალებების სანომრე ნიშნის ზომა 520X110 მმ-ი განისაზღვრა. მარცხენა მხრიდან 55X110 მმ ზომის მწვანე ფონზე თეთრი წარწერებით, ლათინური შრიფტით ზედა კუთხეში ჰ და ქვედა კუთხეში ᲣᲣ ასოები იქნება დაწერილი, დანარჩენ 465X110 მმ. ზომის შავ ფონზე თეთრი წარწერებით — ორი ასო ლათინური შრიფტით და სამი ციფრი, შუაში კი ფალსიფიცირების საწინააღმდეგო ჰოლოგრამა.

ახალ სანომრე ნიშნებზე გადასვლის პროცესი 2006 წლის 1 იანვრამდე უნდა დასრულდეს. პრეზიდენტის შესაბამის ბრძანებაზე კონტროლი თავდაცვის მინისტრს დაევალა.

ინტერპრესნიუსი

◎ მოლაპარაკება

შესაძლოა, მიხეილ სააკაშვილისა და სერგეი ბაღაფშის შეხვედრა გაიმართოს

(პირველი გვერდიდან)

მოლაპარაკებები დახურულ კარს მიღმა შვიდი საათის განმავლობაში მიმდინარეობდა და მასში მეგობარი ქვეყნების ელჩებიც მონაწილეობდნენ.

აფხაზური დელეგაციის განცხადებით, მათ აკმაყოფილებდათ ქართული მხარის ის საგარანტიო წინადადებები, რომლებიც, პირველ რიგში, საზღვაო უსაფრთხოებას ეხება. შესაბამისად, ქართული მხარე აცხადებს, რომ ადგილიდან დაიძრა დევნილთა დბრუნების საკითხიც. მეტიც, კონფლიქტების მოგვარების საკითხებში სახელმწიფო მინისტრი გიორგი ხაინდრავა არ გამორიცხავს, რომ თუკი პროცესი ასეთ კონსტრუქციულ ფორმატში გაგრძელდება, ერთმანეთს, შესაძლოა, სერგეი ბაღაფში და მიხეილ სააკაშვილიც შეხვდნენ.

სერგეი შამბას თქმით, მთავარია, გაირკვეს უსაფრთხოების საკითხები, რის შემდეგაც გალის რაიონში დევნილების დაბრუნება გახდება შესაძლებელი.

მხარეები დეტალებზე არ საუბრობენ, მაგრამ ვარაუდობენ, რომ პირველ ეტაპზე გალის რაიონში მოსახლეობის აღწერა ჩაგარდება, რათა გაირკვეს, თუ რამდენი დევნილია დასაბრუნებელი გალში.

ქართულ-აფხაზური მხარეების შემდეგი შეხვედრა სექტემბრის შუა რიცხვებში გაიმართება.

ვედიანიუსი

◎ პრემიერ-მინისტრი

კახელი ფერმერები უკმაყოფილოები დარჩნენ

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ნოღაიდელი სოფლის მეურნეობის მინისტრ მიხეილ სვიმონიშვილთან ერთად დედოფლისწყაროს რაიონის ფერმერებს შირაქის ველზე, ხოლო სიღნაღის რაიონის ფერმერებს — სოფელ ულაანოვკაში შეხვდა.

ფერმერები ზურაბ ნოღაიდელს ხორბლის მოსავლის სიმცირესა და შარშანდელთან შედარებით ხორბლის დაბალ ფასზე, ასევე 2000 წლის გადასახადების გაუქმებაზე ესაუბრნენ.

2000 წელს ბვალვის გამო კახეთი სტიქიური უბედურების ზონად გამოცხადდა. მაშინდელმა ხელისუფლებამ ფერმერები გადასახადებისგან ბათავისუფლა, მაგრამ, როგორც ფერმერები აცხადებენ, მათ ახალი საგადასახადო კოდექსის თანახმად, არა მარტო 2000 წლის გადასახადი, ასევე დაგვიანებისთვის საურავის გადახდა ეკისრებათ.

პრემიერ-მინისტრმა ფერმერების ბელელში ხორბლის მოსავალი დაათვალიერა და მისი ხარისხით კმაყოფილი დარჩა. გადასახადის გაუქმებასთან დაკავშირებით საკითხის შესწავლა კახეთში პრეზიდენტის რწმუნებულს პეტრე ცისკარიშვილს დაავალა.

პრემიერ-მინისტრმა დედოფლისწყაროს სასწრაფო დახმარების სამსახურის ახლად გარემონტებული შენობის დათვალიერების შემდეგ, ამიერკავკასიაში პირველი ზეთის სახელელი ქარხანა მოინახულა. პირველი ქართული ზეთი სამოხმარებლო ბაზარზე სექტემბერში გამოჩნდება, რომელიც ადგილობრივი ნედლეულისგან იქნება წარმოებული. შუს „არი“ დღე-ღამეში 30 ტონა მზესუმზირას გადაამუშავებს და 10-11 ათას ლიტრს ჩამოასხამს. წარმოებაში 70-მდე ადამიანი დასაქმდება.

პრემიერ-მინისტრმა აღნიშნული საწარმო დასაქმების და სამუშაო პირობების ერთ-ერთ ნიმუშად შეაფასა და განაცხადა, რომ ასეთი სახის საწარმოების შექმნა ხელს შეუწყობს ქვეყანაში იმპორტის ადგილობრივი პროდუქციით ჩანაცვლებას.

პრემიერ-მინისტრთან შეხვედრით კახელი ფერმერები უკმაყოფილოები დარჩნენ, რადგან მისგან კონკრეტული დაპირება ვერ მიიღეს.

ინტერპრესნიუსი

◎ ექსპერტის აზრი

ეფექტს ვერ მოიტანს, პრობლემებს კი შექმნის

დამოუკიდებელი ექსპერტი ნიკო ორველაშვილი ხელისუფლების მიერ საბაჟო ტარიფების შეცვლას შეცდომას უწოდებს. „საბაჟო სამსახური არ უნდა იყოს ძირითადი ფისკალური ეფექტის მომტანი და ბიუჯეტის შევსების წყარო, — ამბობს იგი.

ახალი საბაჟო ტარიფები ძალაში ორი დღის წინათ შევიდა. ახალი ტარიფის მიხედვით, ფიზიკურ პირს უფლება აქვს, დღე-ღამეში განუბაჟებლად 200 ლარამდე ღირებულების 5 კილოგრამი კვების პროდუქტის იმპორტი შემოიგანოს. ასევე ფიზიკურ პირს უფლება ექნება, დღე-ღამის განმავლობაში ერთხელ 300 ლარამდე ღირებულების 50 კილოგრამი საერთო წონის არაერთგვაროვანი, პირადი სარგებლობისთვის განკუთვნილი საქონელიც შემოიგანოს.

ნიკო ორველაშვილის თქმით, ესტონეთს საერთოდ არ აქვს საბაჟო გადასახადები, ამერიკის შეერთებული შტატების ბიუჯეტი კი საბაჟოდან მთლიანი შემოსავლების 1 პროცენტს იღებს.

— საქართველოში ბიუჯეტის 50 პროცენტი, ძირითადად საბაჟო შემოსავლებიდან ივსება. ეს ნიშნავს, რომ ბიუჯეტის ფისკალური დაგეგმვა არასწორად ხდება. ბიუჯეტის შევსების ძირითადი წყარო მსხვილი ბიზნესიდან მიღებული შემოსავლები უნდა გახდეს. მცირე ბიზნესმა კი სოციალური პრობლემები უნდა მოაგვაროს. დღეს საქართველოს მოსახლეობა თვითდასაქმებითაა დაკავებული. საზოგადოების 70 პროცენტი დაბალშემოსავლიანია და სიღარიბის ზღვარს მიღმა ცხოვრობს. ხალხს თავის რჩენის ალტერნატიული წყარო რომ ჰქონდეს, საბაჟოზე წინ და უკან კი არ ირბენდა, — ამბობს ორველაშვილი.

ექსპერტის შეფასებით, საბაჟო ტარიფების აწევა ფისკალურ ეფექტს ვერ მოიტანს, მაგრამ ხელისუფლებას ბევრ პრობლემას შეუქმნის.

ვედიანიუსი

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

რუსი ოფიცრები უკმაყოფილონი არიან საქართველოდან ჯარების ნაჩქარევი გამოყვანის გამო

„პოლიტიკური ინტერესებისთვის ჩვენ, როგორც ეს უკვე მოხდა გერმანიაში, საქართველოდანაც გამოვყავართ ისე, რომ არც ბაზებია მომზადებული და არც ბინები“, — განაცხადა 3 აგვისტოს ამიერკავკასიაში რუსეთის ჯარების ჯგუფის ერთ-ერთმა მაღალი თანამდებობის ოფიცერმა. როგორც მან თქვა, „ოფიცრებს კარგად აქვთ შეგნებული პოლიტიკური მომენტის მთელი სირთულე, მაგრამ არ იზიარებენ სარდლობის სურვილს, ყველაფერი გააკეთონ ნაჩქარევად, რათა კიდევ ერთხელ უჩვენონ ამერიკელებს, თუ როგორი მორჩილები არიან“.

ალექსანდრე გრიგორიევი,
„კავკაზსკი უზელი“ (ინტერნეტ-გამოცემა, რუსეთი), 4 აგვისტო.

შეგახსენებთ, რომ 2 აგვისტოს, ამიერკავკასიაში, რუსეთის ჯარების ჯგუფის შგაბის საავტომობილო ტექნიკის მორიგი კოლონა, რომელიც 11 საგვირთო მანქანის, მისაბმელებისა და ათამდე თანმხლები მანქანისგან შედგებოდა, საქართველოს დედაქალაქიდან გაემართა რუსეთ-საქართველოს საზღვრის მიმართულებით. კოლონა გაიცლის საქართველოს სამხედრო გზით, რუსეთ-საქართველოს საზღვრის ჩრდილოეთ ოსეთის მონაკვეთამდე. მისაბმელიანი შგაბის მანქანები უნდა ჩავიდნენ ჩრდილოეთ ოსეთის დედაქალაქ ვლადიკავკაზში, საიდანაც გეგზს აიღებენ ქალაქ პროხლადნოესკენ (ყაბარდო-ბალყარეთი). ტექნიკის გამოყვანა ხორციელდება საქართველოსა და რუსეთს შორის მიღწეული მორიგების შესაბამისად, რომელიც ითვალისწინებს ბათუმის და ახალქალაქის ბაზების გაგანას 2009 წლამდე.

პროხლადნოს გარნიზონში კატეგორიულ უარს აცხადებენ ჟურნალისტებთან საუბარზე. მაგრამ იქ აღნიშნეს, რომ „აქვთ ადგილი ჯავშანტექნიკისა და შგაბის მანქანებისთვის, თუმცა, კოლონასთან ერთად ჩამოსული ოფიცრებისთვის არა აქვთ არც ბინები და არც საერთო საცხოვრებელი. ჩვენ თვითონაც ბინის მიღების რიგში მრავალი წლის განმავლობაში ვვიწევს დგომა“.

შეგახსენებთ, „კავკაზსკი უზელი“ უკვე ეგყობინებოდა, რომ ფაქტობრივად, არ არსებობს საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ბაზების გამოგანის გეგმა. როგორც ვენერალური შგაბის სპეციალისტები ამბობენ, „მარგო ასეთი რაოდენობის პირადი შემადგენლობისა და ტექნიკის გამოყვანისთვის გეგმის შემუშავებას რამდენიმე წელი სჭირდება. ჩვენ, კი, ვგაიძულებენ, ყოველივე ეს ფზადგმა გავაკეთოთ. ოფიცრებისთვის და მათი ოჯახის წევრებისთვის არ არსებობს არც ბინები, არც სამგაგო განაწესი“.

ნ. ნაჩარბაევი: „ფერადი რევოლუციებმა" თანამეგობრობის მთელ რიგ ქვეყნებში გამოიწვიეს იქ მცხოვრები ხალხების იმედის გაცრუება"

„ინტერფაქსის“ საინფორმაციო სააგენტო.

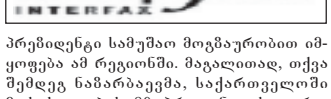

ყაზახეთის პრეზიდენტი ნურსულთან ნაზარბაევი კრიტიკულად ეკიდება ეგრეთ წოდებულ „ფერად რევოლუციებს“, რომლებიც ამ ბოლო ხანებში მოხდა დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის მთელ რიგ ქვეყნებში.

„ფერადი რევოლუციები“, რომელთა ტალღამაც გადაუარა საქართველოს, უკრაინას, ბიშკეკში მაოდიორობით დასრულდა. ამ ქვეყნებში შექმნილი სიტუაციის გაანალიზებით, ჩვენ ვხედავთ, რომ ახალი ელიტის არც ერთი დაპირება არ შესრულებულა, — განაცხადა ნაზარბაევმა კუხანასის ოლქის სოფლების დირექტორებთან და მასწავლებლებთან შეხვედრის დროს. ყაზახეთის პრეზიდენტი სამუშაო მოგზაურობით იმყოფება ამ რეგიონში. მაგალითად, თქვა შემდეგ ნაზარბაევმა, საქართველოში მოსახლეობის 80 პროცენტი სიღარიბის ზღვარს მიღმა ცხოვრობს, უკრაინაში ნელია ეკონომიკის განვითარების ტემპი. „ძალზე დიდია ამ რევოლუციების შედეგად ხალხის იმედის გაცრუება“, — დაასკვნა სახელმწიფოს მეთაურმა.

ხანკენდში სოსო პავლიაშვილის გამოსვლა სააკაშვილის გუნდმა ჩაიფიქრა?

ყველას კარგად ახსოვს, რომ ამ ცოგა ხნის წინათ პრესა დაბრუნდა ცნობილი ქართველი შემსრულებლის სოსო პავლიაშვილის მონაწილეობას ხანკენდში გამართულ კონცერგში, რომელიც მიეძღვნა „მთიანი ყარაბაღის რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის“ წლისთავს. მიმდინარე კვირას კი ეს სკანდალი სრულად მოულოდნელად განვითარდა. როგორც თბილისიდან იგყობინებიან, ოპოზიციურმა ლეიბორისტულმა პარტიამ გამოთქვა პრეტენზია იმის გამო, რომ ცნობილმა ქართველმა მომღერალმა სოსო პავლიაშვილმა კონცერგი გამართა მთიან ყარაბაღში. ამ პარტიის განცხადება თბილისში 2 აგვისტოს გაავრცელეს. პარტიის პროტესტი მიმართულია საქართველოს მთავრობის წინააღმდეგ, რადგან ლეიბორისტებს მიაჩნიათ, რომ კონცერტი მთიან ყარაბაღში „საქართველოს ხელისუფლების შეკვეთით გაიმართა“.

რ. ორუჯევი,
„ეხო“ (ბაქო), 4 აგვისტო.

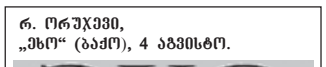

„სოსო პავლიაშვილი ყოველთვის გამოდიოდა ექსპრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძისა და მისი პარტიის „მოქალაქეთა კავშირის“ წინასაარჩევნო კამპანიების გამართვის დროს. ახლა პავლიაშვილი მხარს უჭერს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს და მის პარტიას — „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“, — ხაზგასმულია ლეიბორისტთა განცხადებაში. ოპოზიციურ პარტიას მიაჩნია, რომ არც ერთ ქართველ მსახიობს არა აქვს მთიან ყარაბაღში კონცერტების გამართვის მორალური უფლება მანამ, სანამ სამართლიანად არ მოწესრიგდება აზერბაიჯან-სომხეთის კონფლიქტი“. საქართველოს ბაქოს საელჩოში ამ ინფორმაციის კომენტარებისგან თავი შეიკავეს და ამის მიზეზად დაასახელეს ის, რომ მისიის პრესატაშე ჯელა ღუმბაძე შვებულებაში იმყოფებოდა. საქართველოში მცხოვრები ჩვენი თანამემამულეები კი გამოთქვამენ ფრთხილ დაეჭვებას ლეიბორისტული პარტიის მიერ წაყენებული ბრალდებების გამო. როგორც საქართველოს აზერბაიჯანელთა ეროვნული მოძრაობის მეთაურმა ალიბალა ასკეროვმა განაცხადა, „ლეიბორისტები მართალი არიან იმაში, რომ პავლიაშვილს ყოველთვის კარგი ურთიერთობა აქონდა საქართველოს ხელისუფლების სათავეში მყოფ პირებთან, მაგრამ მათ მიერ გამოთქმულ ბრალდებას იმის თაობაზე, რომ სოსო მთიან ყარაბაღში მიმოვიდა საქართველოს ხელისუფლების შეკვეთით, მე ჩიხში შევყავარ. ერთმნიშვნელოვნად ვერ დავამტკიცებ, ასეთი რამ მართლა მოხდა, თუ ყველაფერი გამონაგონია. მსგავსი ვერსიები არ მსმენია. ჩვენთვის ხომ კარგად გასაგებია, როგორი იქნება თბილისის რეაქცია, თუ რომელიმე აზერბაიჯანელი მომღერალი გამართავს კონცერგებს აფხაზეთში. თუ ასეთი რამ მოხდება, ჩვენ, საქართველოს მოქალაქე აზერბაიჯანელები გამოვთქვამთ პროტესტს ამ შემსრულებლის წინააღმდეგ. ეს მართლაც მიუღებელი იქნება“.

მეორე მხრივ, ასკეროვი არ გამორიცხავს, რომ ლეიბორისტული პარტია ცდილობს, შარი მოსდოს ხელისუფლებას. „რა თქმა უნდა, საქართველოში ოპოზიცია ყოველთვის ეძებს ხელსაყრელ მომენტებს მმართველი პარტიის დადანაშაულებისთვის. ესე იგი, არ შეიძლება ასეთი ვერსიის გამორიცხვაც. მეორე მხრივ კი, თუ დადასტურდება ლეიბორისტული პარტიის მტკიცებულებანი, ჩვენ, როგორც აზერბაიჯანელები, მხარს დავუჭერთ მის მიერ გაკეთებულ განცხადებას“.

შევნიშნეთ, ვასწორებთ

ჩვენი გაზეთის 4 აგვისტოს ნომერში, მე-3 გვერდზე გამოქვეყნებული ინტერვიუს „ᲑᲠᲩᲕᲔᲚᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝ „ჩაიპიტიაზე“ შეჩერდა“, მეორე სვეტის მეხუთე აბზაცში გაიპარა უზუსტობა: საქართველოს ეროვნული უშიშროების გადაწყვეტის პრობლემა განათლებასა და ეკონომიკასთან ერთად ᲧᲐᲜᲛᲠᲗᲔᲚᲝᲑᲐს კი არ უნდა ეფუძნებოდეს, როგორც ეს ტექსტში შეცდომით წერია, არამედ — ᲧᲐᲠᲗ.

№ 184. პარასკევი, 5 აგვისტო, 2005 წელი.

◎ არქიტექტურა

მსოფლიო მხარს უჭერს ქართველების წინადადებას

არქიტექტორმა საერთაშორისო კავშირის XXII მსოფლიო კონგრესს წელს სტამბოლი მასპინძლობდა. ეს კი მის მუშაობას განსაკუთრებულ აბრს მაგებდა, რადგან იგი ამ უნიკალურ ქალაქში, უდიდესი კულტურისა და ცივილიზაციის, ისტორიული არქიტექტურით გარშემორტყმულ გარემოში მიმდინარეობდა.

არქიტექტორები ხომ ყოველთვის ცივილიზაციის განვითარების პიონერები იყვნენ და არიან. არქიტექტორთა დიდი საერთაშორისო ორგანიზაცია, როგორიც არის UIA, საერთო პრობლემების გადაწყვეტის გზების მოძიებაში ეხმარება კაცობრიობას.

ძალიან საინტერესო და ამავე დროს სასარგებლო იყო სტამბოლის კონგრესი, მასში საქართველოს დელეგაციაც მონაწილეობდა.

ვესაუბრებით საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის თავმჯდომარეს დავით აბულაძეს.

— ბატონო დავით, მანამ უშუალოდ სტამბოლის კონგრესზე ვისაუბრებდეთ, საინტერესო იქნება მსოფლიო არქიტექტორთა საერთაშორისო კავშირის შესახებ გვითხრათ ორიოდე სიტყვა.

— UIA — მეორე მსოფლიო ომის შემდგომ არქიტექტორთა სოლიდარობით შეიქმნა, ომის დროს დანგრეული ქალაქების აღსადგენად. დღეს კი მასში 111 ქვეყნის მილიონნახევარზე მეტი არქიტექტორია გაერთიანებული. გაწევრიანების უფლება თითო ქვეყნიდან მხოლოდ ერთ არქიტექტორთა საზოგადოებას აქვს, ამავე დროს ის აუცილებლად ამ ქვეყნის საერთო არქიტექტურულ ინტერესს უნდა წარმადგენდეს.

— როდის გახდა საქართველო UIA-ს წევრი და რა სიკეთე მოაქვს მას ქვეყნისათვის?

— საქართველოს არქიტექტორთა კავშირი 1996 წელს გახდა მსოფლიოს არქიტექტორთა კავშირის წევრი. ეს იყო ბარსელონაში XIX კონგრესზე.

მისი წევრობა ყველა ქვეყნისათვის ძალიან პრესტიჟულია, რადგან იგი ხელს უწყობს მასში გაერთიანებული ქვეყნების არქიტექტურის განვითარებას. საერთაშორისო არქიტექტორთა კავშირს ოცი სხვადასხვა სამუშაო პროგრამა აქვს. უმთავრესია მათ შორის განათლების, კულტურული მემკვიდრეობის, ტურიზმის და პრაქტიკული საქმიანობის კომისიები.

წევრობა ამ სამუშაო პროგრამებში ჩართვის საშუალებას გაძლევს. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, იგი მსოფლიო არქიტექტურული ცხოვრების უპირველესი საინფორმაციო წყაროა. ასევე საჯაღდებულოა, მისი გადაწყვეტილებები და რეკომენდაციები, ყველა სექციამ თავის ქვეყანაში გაატაროს. ეს არის ეთიკისა და პროფესიული კოდექსი, კონკურსების გამართვის წესი, კვალიფიკაციის ამაღლების სისტემები, ამას მოყვება რიგი დეკლარაციები.

ასე რომ, რამდენადაც აღიარებ კონგრესის ფასეულობებს, იმდენად უფრო მეგად ხარ ინტეგრირებული არქიტექტურთა დიდ ოჯახში.

— როგორც ცნობილია მსოფლიო არქიტექტორთა კავშირი ხუთ რეგიონალურ გაერთიანებად იყოფა, საქართველო რომელ გაერთიანებაში შედის?

— ჩვენ მეორე რეგიონალურ გაერთიანებაში ვართ, რომელშიც 27 ქვეყანაა გაერთიანებული. იგი აღმოსავლეთ ევროპის და ყოფილ საბჭოთა კავშირის ქვეყნებს მოიცავს.

დავით აბულაძე, მიშელ ბარმაკი (ლიბანი), გაეგან სიუ (მავრიკია), საერთაშორისო არქიტექტორთა კავშირის UIA-**ს პრეზიდენტი, ლევან ბერიძე და იანა მიცოუ (საბერძნეთი).**

ისე რომ ყველაზე დიდი რეგიონია, 87 ხმით 276-დან. მეორე რეგიონის გაერთიანების პრეზიდენტად არჩეული სლოვაკი არქიტექტორი მარგნ დრახოსკი.

— საქართველოს რამდენი ხმა აქვს ამ წარმომადგენლობაში?

— სტამბოლის კონგრესამდე ორი ხმა გვქონდა, ახლა სამი გვაქვს. ეს ძალიან ცოტა მოგეჩვენებათ. შედარებისათვის მოგახსენებთ, უმრავლესი რუსეთის ხუთი ხმა აქვს, ისე რომ ჩვენისთანა პაგარა ქვეყნისთვის ეს დიდი მიღწევაა. ისე, რაც უფრო მეგი ხმა გაქვს უფრო მეგად გიწევენ ანგარიშს. ჩვენი იურიდიული სტატუსია **UIA**-ს საქართველოს საციონალური სექციი.

— რითი გამოირჩეოდა XXII, კონგრესი და საქართველო როგორ წარმოჩინდა სტამბოლში?

— აქამდე გამართული ყველა კონგრესი მნიშვნელოვანი გახლდათ. მასში მსოფლიო არქიტექტორთა საზოგადოების გამოჩენილი პიროვნებები მონაწილეობდნენ. თითქმის ყოველთვის იმართებობდა საინტერესო მეცნიერული აქტიურად გავუზიაროთ იდეები და ვისაუბროთ საჭირბოროტო საკითხებზე.

სტამბოლმაც ყოველივე ეს შეოგვთავაზა. ყველა ამ ასპექტისა და შესაძლებლობებს გარდა კონგრესის შედეგებმა მარნლაც რომ არსებითი გაელენა მოახდინა თვითეული მონაწილის ცხოვრებაზე. ყველა, არქიტექტორი და სტუდენტი, აგრეთვე სხვა ნებისმიერი სპეციალობის ადამიანი, ვინც მონაწილეობდა მსოფლიო კონგრესში, თავიანთ ქვეყანაში დაბრუნდა გულის სიღრმემდე შეძრული იმ აზრით, რომ ყველა ჩვენგანი პასუხისმგებელია იმ ადგილისა, სადაც ჩვენ ვცხოვრობთ.

სტამბოლის კონგრესი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო საქართველოსათვის. საქართველოს მხარე ფორუმზე ეროვნული მოხსენებით წარსდგა. მისი თემა გახლდათ: „არქიტექტურა და ქალაქმშენებლობის კრიზისი და ამ კრიზისის დაძლევის გზები“. მოხსენება გააკეთა სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელმა გიორგი შაიშმელაშვილმა. აქვე მოვითხოვეთ, **UIA**-ს ფორმატით, საქართველოში ამ პრობლემის გადაწყვეტასთან დაკავშირებით საერთაშორისო კომისიის შექმნა. ამ წინადადებას საკმაო მხარდაჭერით შეხვდნენ და ერთსულოვანი გადაწყვეტილებაც მიიღეს. გადაწყდა, ამ კომისიის პირველი სამუშაო შეხვედრა 2005 წლის ოქტომბრის პირველ ნახევარში თბილისში გაიმართოს.

ეს კონგრესი იმითაც იყო ჩვენთვის მნიშვნელოვანი, რომ მასში ქართული მხარის ძალიან წარმომადგენლობითი დელეგაცია, უფროსი თაობის შვიდი წარმომადგენელი და 87 სტუდენტი მონაწილეობდა. მათ საშუალება მიეცათ მრავალთემატურ გამოფენაში მიეღოთ მონაწილეობა, მოესმინათ საინტერესო ლექციები. კონგრესზე მიწვეული იყო მსოფლიოს 20 გამოჩენილი არქიტექტორი, სტუდენტებს შეეძლოთ მათთვის მოესმინათ და უშუალო კონტაქტიც დეიმყარებინათ მათთან. ეს ის ცნობილი არქიტექორები გახლდნენ, რომლებსაც ახალგაზრდები მხოლოდ წიგნებიდან ან გაზეთებიდან იცნობდნენ აქამდე. აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ სტამბოლს სტუმრობდა, დღევანდელ მსოფლიოში ერთ-ერთი გამოჩენილი იაპონელი არქიტექტორი ტადაო ანდო, რომელსაც **UIA**-ს 2005 წლის ოქრის მედალი გადაეცა.

— კონფერენციის მონაწილეებმა ვინ აირჩიეს UIA-ს პრეზიდენტად?

— მავრიკიელი არქიტექტორი გაეგან სიუ, რომელსაც ცალკეც შევხვდით და ვესაუბრეთ. კერძოდ, იმ საკითხებზე, რომელიც განვითარებული ქვეყნების პრობლემებს ეხებოდა. ამავე დროს შევთანხმდით ყველი ქვეყნების იდეაზე.

— ეს რას გულისხმობს?

— ეს ნიშნავს ერთი ძლიერ განვითარებული და მეორე განვითარებადი სტატუსის მქონე ქვეყნების, სამუშაო პროგრამებში ერთობლივ ჩართვას. ჩვენი სურვილი იყო საქართველოს და იგალიის თანამშრომლობა.

— რაგომ მაინცდამაინც იტალია?

— რამდენიმე ფაქტორის გამო. პირველი და გადამწყვეტი, ქვეყნებს შორის არსებული დიპლომატიური ურთიერთობა გახლავთ, მეორე, ერეს შორის მენეჯერი თავისებურებები, ყოველივე ამას ემატები ის, რომ უკვე 2004 წლიდან მუშაობს იტალიისა და საქართველოს არქიტექტურულ სკოლებს შორის გაცვლითი სასწავლო პროგრამები. ასევე XXII საერთაშორისო კონფერენციის მასპინძელი იქნება იტალია, 2008 წელს ტურინში გაიმართება მსოფლიო არქიტექტორთა ფორუმი.

UIA-2005 სტამბოლის მსოფლიო არქიტექტურის კონგრესმა მიიღო დეკლარაცია, რომელიც პირდაპირ ჩვენს მიერ დასმულ პრობლემებზეა ორიენტირებული.

აღმოსავლეთისა და დასავლური ცივილიზაციების, მდიდარი ჩრდილოეთისა და ღარიბი სამხრეთის გასაყარზე მდებარე ქალაქ სტამბოლში, მსოფლიო არქიტექტორთა XXII კონგრესზე, სხვადასხვა ქვეყნებიდან ჩამოსული არქიტექტორები, თავიანთ სურვილს აცნობენ მსოფლიოს ხალხებს, — ნათქვამია დეკლარაციაში.

იხ. მე-6 გვ.

◎ ფიქრები ხმამაღლა

"სუფთა ფურცელი", რომელიც აქვთ ოპოზიციასა...

რათა გადამხდელს ტირილი არ მოუნდეს

ჩემმა კოლეგამ, „ბი-ბი-სის“ რუსული სამსახურის შეფმა იური გოლეგორსკიმ ასეთი რამ მიამბო: ხელმძღვანელობას ყველაზე პოპულარული „ახალგაზრდული არხის“ განახლება გადაუწყვეტია. მიზეები — ასაკი. ბუნებრივად ჩანს ასეთი გადაწყვეტილების „სისწორე“ — ახალგაზრდებს უკეთ ესმით ერთმანეთის, აქვთ საერთო პრობლემები და მისწრაფებები. მოიყვანეს ახალგაზრდები. „ძველები“ კი სხვა, ნაკლებ პოპულარულ არხზე გადაიყვანეს.

შედეგი: არხი, რომელზეც ასაკოვანი თანამშრომლები „გადაასახლეს“ კვლავ ყველაზე პოპულარული გახდა, ხოლო ახალგაზრდებით დაკომპლექტებულმა „ახალგაზრდულმა არხმა“ — ვერ შეძლო მათთვის კონკურენციის გაწევა.

რას ნიშნავს ეს? შემთხვევითობაა?

უფრო — კანონზომიერება!

პროფესიონალიზმმს ასაკი ნამდვილად არა აქვს: არ შეგხვედრიათ 20 წლის მოხუცი, ან 70 წლის ახალგაზრდა?

ღღეს „ბი-ბი-სის“ საქმიანობის სხვადასხვა ასპექტი სამართლიანად იწვევს ჩვენს ინტერესს. ამიგომაც კიდევ ერთ, ჩვენი აზრით, საგულისხმო ამბავზე შევაჩერე თქვენს ყურადღებას. საინფორმაციო სამსახურის თანამშრომლეთა ნაწილი, რომელნიც 50 წელს იყვნენ გადაცილებულნი, გაიფიცხენ. ითხოვდნენ, შეღავათი გაეწიათ მათთვის და ღამის ცვლაში სამუშაოდ აღარ დეკგოვებინათ. ხელმძღვანელობამ ორიოდ ღღეში დაამაყოფილა „ხანდაზმულთა“ მოთხოვნა. ალბათ, მათი პროფესიონალიზმი უფრო მეგად უღირდათ, ვიდრე „კაპრიზი“.

წარმომიდგენია, რა მოხდებოდა ჩვენში ასეთი პრეგენზიის მოსმენისას:

— „ძმაო, არ გინდა? (მკითხველს ვთხოვ, შესაგყვნისი ინტონაციით წაიკითხოს ეს ფრაზა) როგორც გინდა, შეუცველი არავინაა... ისე, გული მწყდება, ასე რომ მოიქეცი! ძაან!“

ხუმრობა იქით იყოს, სადაა გამოსავალი? რომელია საუკეთესო ვარიანტი? როგორი უნდა იყოს საკადრო პოლიტიკა ისეთ შემოქმედებით ორგანიზაციაში, როგორიც ტელერადიომაუწყებლობაა? როგორ მოვახერხოთ საქმის ორგანიზაცია ისე, რომ შედეგადა და წარმატებული იყოს?

წლების მანძილზე თავად მიწევდა ამ კითხვებზე პასუხების ძებნა და მსურს ეს გამოცდილება განვაზიაროგდი:

ა) კატეგორიულად ვეწინააღმდეგები აზრს ხელაღებით, ერთი ხელის მოსმით დაანგრიო ადრე ნაშენები და, როგორც ახლა ამბობენ, „სუფთა ფურცლიდან“ დიიწყო ყველაფერი. მერწმუნეთ, ფურცელი არ ეკეოფათ. (პოლეგიკოსები ხშირად იმეორებენ ფრაზას „რესეთი-საქართველოს ურთიერთობები სუფთა ფურცლიდან დავიწყოთ“. ვინმე თუ ამიხსნის როგორ მოხდება ეს, მადლიერი დავრჩები). ასეთ ბრიყვულ გადაწყვეტილებას ღებულობს ახლად დანიშნული ხელმძღვანელი და არა მარგო ტელერადიოსაქმეში.

ბ) პროფესიონალად ჩამოყალიბებას საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება. მას შემდეგ, რაც ახალგაზრდას სათანადო მონაცემები აღმოაჩნდება, სურვილიც გაუჩნდება, სრულჰყოს თავისი ცოდნა, საკმაო დრომ უნდა გაიაროს. ამისთვის მოომმინება დაჭირეგთა როგორც მოსწავლეს, ასევე — მასწავლებელს. ჩემი აზრით, კადრების განახლება (განსაკუთრებით, საინფორმაციო სამსახურში) წელიწადში 5-10 პროცენტს არ უნდა აღემატებოდეს.

გ) პროფესიონალის (თუნდაც ასაკოვანის) და ახალგაზრდის თანამშრომლობა მაშინ იძლევა კარგ შედეგს, როცა ორივე მხარის მეცადინეობით იბადება ახალი იდეები და ერთმეგ უკეთ მიდის. მორსა ვარ აზრისაგან, რომ ასეთი თანამშრომლობა იდეალური იქნება. მოსალოდნელია ცხარე კამათი, ინტერესთა კონფლიქტიც. თუკი ყოველივე ეთიკის ნორმებს არ გასცდება, საქმე გაიმარჯვების.

დ) „ძველები“ და „ახლები“ პრინციპებზე თუ შეთანხმდებიან, გარკვეული დროის შემდეგ თანამოაზრეებად ჩამოყალიბდებიან, შეავსებენ ერთმანეთს. ასეთ გუნდს ნებისმიერი ამოცანის გადაწყვეტაც ძალუძს.

ე) ხელმძღვანელს კოლეკტივისთვის სწორი შეკვეთის მიცემა უნდა შეეძლოს. იგი განმსაზღვრელია სამსახურის საქმიანობის წარმატებულად წარმართვაში. არ მოესწალიათ აზრად, რაგომ გამოიყურებიან გაცილებით უკეთ პირველი არხიდან წასული ჟურნალისტები სხვა არხებზე?

ლაფერს „სუფთა ფურცლიდან“, ისეთივე „სუფთა ფურცლებს“ დაახვედრებენ შთამომავლები.

ის, რაც ღღეს ჩვენში ხდება, შემთხვევითი რომ არ არის, ქვემოთ მოყვანილი ციტაგიდანაც ჩანს. მისი ავგორია ვაშინგტონის უნივერსიგეტის საერთაშორისო და რეგიონალური კვლევების პროფესორი, ჟურნალ „კავკასიური კონტექსტის“ თანარედაქტორი ჯეიმს ვერში:

„ჩემმე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ქართველების ინტელექტუალურმა ღონემ, განსაკუთრებით, — ახალგაზრდებისა. საქართველოს განვითარებისთვის აუცილებელია, რომ შეიცვალონ ადამიანები. საქართველოს მოქალაქეები სახელმწიფოსთან და კანონთან უნდა ასოცირდებოდნენ. ეს გარკვეულ დროს მოითხოვს და, უმთავრესად, ახალგაზრდა თაობის მოქმედებაზე იქნება დამოკიდებული“. მოკლედ, ნათლად და გასაგებადაა ნათქვამი. ღმერთმა დამიფაროს, ცუდი ვიფიქრო ახალ თაობაზე, მაგრამ, არა მგონია, აუცილებელი იყოს უდიერად მოვეპყროთ იმ ადამიანებს, ვინც ავად თუ კარგად, აქამდე მოიგანა ეს ქვეყანა. მე თაობათა პასუხისმგებლობის გადანაწილებაზე ვსაუბრობ, ვინაიდან, სწორედ მას უნდა ეყრდნობოდეს სამოგადოება.

რაც შეეხება ფრაზას, საქართველოს მოქალაქეები სახელმწიფოსთან და კანონთან უნდა ასოცირდებოდნენ... ვიდრე ეს დრო დადგება, სულ მცირე, ორი თაობა უნდა შეიცვალოს. ამის შესახებ ათი წლის წინათაც ვწერდი. მაშინ „ბერმოთ“ ამ აზრს ცინიშმი უწოდეს. დარწმუნებული ვარ, ამასვე გაიფიქრებენ დღევანდელნი.

დრომ თანამედროვე ელექტრონულ მედიაში ბევრი რამ შეცვალა. მაუწყებლობის ახლებური მეთოდები, ახალ სამსახურეს ბადებს. განიდევნა დიქტორის, რედაქტორის, მთავარი რედაქტორის პროფესიები. მკვიდრდება პროდიუსერის, მენეჯერის, მოდერატორის, წამყვანის სამსახურები. მნიშვნელოვნად გაფართოვდა რეპორტიორის, ანუ კორესპონდენტის ფუნქცია და განსაკუთრებული პროფესიული დატვირთვაც შეიძინა. პირდაპირი ეთერის რეჟიმში მუშაობამ მოითხოვა სხარგი აზროვნება, გამართული მეტყველება, გადაწყვეტილების სწრაფად მიღების უნარი. ეს ყოველივე უფრო დინამიურსა და მიმზიდველს ხდის ტელერადიოსაქმიანობას. ამას სათანადო კადრები და გამოცდილება სჭირდება.

პროფესიული თვალი ადვილად შეამჩნევს, რომ დღევანდელ ელექტრონულ (და არა მარგო ელექტრონულ) მასმედიას ძალმე აკლია რედაქტორი, რომელიც მრავალ შეცდომასა და უზუსგოას აგვაცილებდა თავიდან. ამასთან დაკავშირებით ორიოდ მაგალითს მოვიყვან: ერთ-ერთმა ტელეარხმა გადასცა: „იგარ-გასი“ მწუხარებას გამოთქვამს ამის გამო, რომ მაყურებელს მცდარი ინფორმაცია მიაწოდა“... რედაქტორს რომ ჩაეხედა ამ მასალისთვის უცვ გაუსწორებდა და მწუხარების საცვლად სინანულს გამოთქვამენებდა. აპრილში ერთ-ერთი რადიო და ტელევიზია ვეიმიგეგებდა, რომ „...ღონისძიება თვის ბოლოსდე, 31 აპრილამდე გასგასს...“, ცნობილ ადამიანთა, პოლიგიკოსთა და სხვათა სახელებისა და ვვარების დამახინჯებაზე, ხომ კოსკურსის გამოსახდება შეიძლება... მორბენალი სგრიქონები კი ვვირგვინია უწიგნურობისა და ენაეობის. ვინმე შემდეგვება, რომ ეს ინფორმაციის დამწერის გაუნათლებლობაზე მეტყველებს და არა რედაქტორის შგაგის აუცილებლობაზე? ამაში იგი ნაწილობრივ მართალიც იქნება. შეცდომისგან არავინაა დაშდეგული, სწორედ ამიგომაც შემოიღეს ასეული წლების წინათ რედაქტორისა და კორექტორის თანამდებობები. დამისახელეთ ნებისმიერი დიდი მწერლისა თუ პუბლიცისტის ნაწარმოები, რომელსაც რედაქტორი არ ჰყავდა.

რეორგანიზაციის დროს უცხო, თუნდაც საუკეთესო მოლელის, ბრამად გადმოლება, ნამდვილად არ არის წარმატების საწინდარი. თუ არ გაითვალისწინებთ ქვეყანაში არსებული ვითარებას, ტრადიციას, მენგალიგეგს და ა. შ. ამან შეიძლება უკუეფექტიც მოგვცეს.

იხ. მე-6 გვ.

◎ ინფორმაცია

ისწავლიან თუ არა მშობლიურ ენაზე?

სახალხო დამცველი სოზარ სუბარი აპირებს საერთაშორისო ორგანიზაციებს მიმართოს წერილით, რომელშიც გალის რაიონში ეთნიკური ქართველებისთვის ქართულ ენაზე სწავლების უფლებას მოითხოვს.

სუბარის განცხადებით, ამ აკრძალვით აფხაზეთში ირღვევა ადამიანის ერთ-ერთი მთავარი უფლება: ქართველებს არა აქვთ უფლება, განათლება მშობლიურ ენაზე მიიღონ.

აღსანიშნავია, რომ რამდენიმე დღის წინათ გაეროს გენერალურმა მდივანმა კოფი ანანმა აფხაზურ მხარეს გალის რაიონის ქართულენოვანი მოსახლეობისთვის განათლების მშობლიურ ენაზე მიღების უფლების მინიჭებისკენ მოუწოდა.

წყალსადენის გადაკეტვით იმუქრებიან

ქალაქ ცხინვალის ოსური ადმინისტრაცია ქართულ მხარეს გორისთვის და მიმდებარე სოფლებისთვის სასმელი წყლის მიწოდების შეწყვეტით ემუქრება.

ადმინისტრაციაში აცხადებენ, რომ წყალსადენის თამარაშენი-კეხვის მონაკვეთ ქართულ სოფლებში მცხოვრენი თვითნებურად აზიანებენ, რის გამოც ცხინვალში სასმელი წყლის მკვეთრ უკმარისობას განიცდიან.

სეპარატისტული ხელისუფლების მერიის ცნობით, წყალსადენზე 280 ნახვრეგია აღმოჩენილი, რასაც ოსური მხარის ბრიგადები არემონტებენ, ხოლო მერეული სამშვიდობო ძალები „დამნაშავეების“ გამოსავლენად წყალსადენის ინსპექტირებას ატარებენ.

ოსური მხარე მეგად უკამყოფილია იმით, რომ წყალსადენის დაზიანება პერმანენტულად ხდება, ამიგომ ქართული მხარისგან თამარაშენი-კეხვის გზაზე წყალსადენის პატრულირებას მოითხოვს.

გორისთვის და ქართული სოფლებისთვის სასმელი წყლის მიწოდების შეწყვეტის გარდა, ოსური ადმინისტრაცია ცხინვალიდან საქართველოს დანარჩენი ტერიგორიისკენ მიმავალი სარწყავი არხის ჩაკეტვითაც იმუქრება.

ჩვენების მიცემა შესაძლებელია

იუსტიციის სამინისტროს სასჯელაღსრულების დეპატამენტის მსჯავრდებულთა და პატიმართა სამკურნალო დაწესებულებაში მოთავსებული ვლადიმერ არუთინიანის ჯანმრთელობა უმჯობესდება. მას ფიზიკური მდგომარეობა ხელს არ უშლის, ჩვენება მისცეს გამოძიებას, — აცხადებს მსჯავრდებულთა და პატიმართა სამკურნალო დაწესებულების მთავარი ექიმი დავით ასათიანი.

ექიმის განმარტებით, ამ დროისთვის ავადმყოფს მარცხენა მხრის მოგეხილობა აქვს, თუმცა ჯერჯერობით არ არის გადაწყვეტილი, მას ოპერაცია ჩაუტარდება თუ სხვა სამუალებით მოხერხდება დაზიანების მკურნალობა.

მედიანიუსი

მარიამ მაგდალინელი

მართლმადიდებლური სამყარო გუშინ მოციქულთა სწორის მარიამ მაგდალინელის ხსენების ღღეს აღნიშნავს.

მოციქულთა სწორი მენელსაცხებლე მარიამ მაგდალინელი გენესარეთის ტბის პირას, კაპერნაუმსა და გიბერიადას შორის მდებარე პაგარა ქალაქ მაგდალაში დაბადა და აღიზარდა. სახარება გვამცნობს, რომ მომავალ წმიდანში შვიდი ეშმაკი — ლეგიონი ბუდობდა.

მას შემდეგ, რაც იესო ქრისტემ სნეული მარიამი განკურნა, იგი ღვთაებრივი სიყვარულით აღენთო და მაცხოვრის ერთგული მოწაფე და მიმდევარი გახდა. მარიამ მაგდალინელი თან ახლდა მაცხოვარს, როცა იგი მოციქულებთან ერთად იუდეისა და გალილეის ქალაქებსა და დაბებში მოგზაურობდა სახარების ქადაგებით.

ლუკა მახარებელი მასაც გულისხმობს იმ ღედებში, რომლებიც თან გაჰყვნენ გოლგოთაზე მაცხოვარს. მარიამ მაგდალინელი ღვთისმშობელთან და მოციქულ იოანესთან ერთად მოძღვრის გვერდით იდგა მაშინაც, როცა მას — ჯვარცმულსა და დამცირებულს - ყველა მოწაფე შემოეფანტა. წმიდა წერილი არაფერს მოგვითხრობს მარიამ მაგდალინელის ცხოვრებაზე ქრისტეს აღდგომის შემდეგ, მაგრამ უეჭველია, რომ ის, ვინც ჯვარცმის უმძიმეს ჟამს მაცხოვრის ჯვრის კვარცხლბეკთან იდგა, აღდგომიდან ამაღლებამდეც მის გვერდით იქნებოდა.

ნეგარი დედის წმიდა ნაწილები საფრანგეთში, მარსელის მახლობლად, მისი სახელობის გაძარშია დასვენებული.

ფილმებს იღებენ მოსწავლეები

კურორტ ჩაქვში 25 მოსწავლისთვის ერთკვირიანი საბაფხულო სემინარი დაიწყო.

სემინარი ფონდ „ინგერნიუსის“ ხელმძღვანელობით და გაერო-ს ბავშვთა ფონდის „იუნისეფის“ ფინანსური მხარდაჭერით იმართება.

სემინარზე ახალგაზრდული მედია-ქსელის მოზარდები ერთწუთიანი საგელევიზიო ფილმების შექმნას შეისწავლიან. დრამაგურგების - ჯარჯი აქმიძისა და ირაკლი სოლომონაშვილის, რეჟისორების ვახგანგ ვარაზისა და იოსებ სოლომონაშვილების ხელმძღვანელობით სემინარის ყველა მონაწილე საკუთარი სცენარის მიხედვით თითო ფილმს დაამზადებენ.

საბაფხულო სემინარის დროს შექმნილი ფილმები საზოგადოებრივი გელევიზიის საბავშო ტელეპროგრამაში „ჩვენი ექსპრესი“ იქნება ნაჩვენები. საუკეთესო ფილმები წელს ამსგერდამში დაგეგმილ ერთწუთიანი ფილმების ყოველწლიურ ფესტივალზე გაიგზავნება.

ინტერპრესნიუსი

◎ მესამე სექტორი

დემოკრატიულ სახელმწიფოში განსხვავებულ აზრს ძალით არ ებრძვიან

როგორც ჩანს, ოპოზიცია და ხელისუფლება ჯერ ვერ დაშოშმინდა. ამას, ალბათ, ხანგრძლივი პერიოდი დაჭირდება. ვაცხადებთ, რომ დემოკრატიულ სახელმწიფოში ვცხოვრობთ, მაგრამ, სად გაგონილა განსხვავებული აზრს ხელისუფლება ძალით ებრძოდეს? ამ საკითხზე საქართველოს ახალგაზრდა იურისგთა ასოციაციის თავმჯდომარეს ანა ღოლმეს გავესაუბრეთ.

— ქალბატონო ანა, როგორ შეაფასებდით სადღესოდ ხელისუფლებისა და ოპოზიციის ურთიერთდამოკიდებულებას?

— ვერ ვიტყვი, რომ ეს არის თანამშრომლობით ან კეთილგანწყობილი ურთიერთობა რომელიმე მხრიდან. არადა, საზოგადოებისთვის აუცილებელია პოლიგიკური პლურალიზმის არსებობა. თუ ხელისუფლებას უფრო არაკეთილგანწყობილი დამოკიდებულება გაუჩნდება ოპოზიციის მიმართ, ცხადია, ოპოზიციას არ ექნება წინსვლისა და განვითარების საშუალება. იგი რეალურ ძალად ვერ ჩამოყალიბდება. კონსტიტუციული ოპოზიციის არსებობა კი ყველა დემოკრატიული, ჰუმანური ქვეყნისთვის აუცილებელია.

— თუმცა ოპოზიციის წარმომადგენლები ხშირად ამბობენ, რომ ხელისუფლება მათ კონსტიტუციული ოპონირების საშუალებას არ აძლევს და ყველანაირად ზღუდავს. ასეთ სიტუაციაში როგორ უნდა იმოქმედონ?

— ამ მხრივ განსაკუთრებით მწვავე იყო დეპუტატ ვალერი გელაშვილზე თავდასხმის ფაქტი. თუ ხელისუფლებას სურს, რომ მის მიმართ არსებული ყველა ეჭვი აიცილოს, მაშინ რეაბილიგირებისთვის ეს დანაშაული ობიექტურად უნდა გამოიძიონ და კონკრეტული პირები დასაჯონ. მეორეს მხრივ, ამ ფაქტის შემდეგ, ოპოზიციონერებს საკუთარ გამონათქვამებთან დაკავშირებით შეიძლება შიში გასჩენოდათ. შესაძლოა, ეს ყველაფერი მართლაც ამისათვის იყო გამიზნული, რაც ძალიან შემაშფოთებელია.

— ხუთი დღის წინათ ზუგდიდში კიდევ ერთი ოპოზიციური მოძრაობის „წინ საქართველოს“ ლიდერთა მოსახლეობასთან შეხვედრა დაარბიეს, შეკრების მთავარ დამრბევად ლოთი ქობალია სახელდება, რომელიც ციხიდან დღევანდელმა ხელისუფლებამ გაათავისუფლა. არადა, სულ ახლახან ზუგდიდში 2-ათასიანი იეღოველთა კონგრესი გაიმართა, რომლისთვისაც ხელი არავის შეუშლია?..

— ღეგალებში გარკვეული არ ვარ, მაგრამ ერთი უნდა ითქვას: როდესაც სიგყვიერ და ფიზიკურ შეურაცხყოფასთან გვაქვს საქმე, ეს უკვე დანაშაულია და ხელისუფლება ვალდებულია, გამოიძიოს მომხდარი ფაქტი და პასუხისგებაში მისცეს დამნაშავე პირები, რომლებიც ამაში მონაწილეობდნენ. ეს ვალდებულება ხელისუფლებას აკისრია არა მარგო იმიგომ, რომ ის ხელისუფლებაა და სისხლის სამართლებრივი დევნა მისი პროგრაგიავა, არამედ იმიგომაც, რომ ის ვალდებულია, უზრუნველყოს გაერთიანების თავისუფლება, შექმნას პირობები იმისათვის, რომ ყველა ორგანიზაციას ჰქონდეს მშვიდობიანი შეკრების და საკუთარი მოსაზრების გამოთქმის საშუალება. ხელისუფლება ვალდებულია დაიცვას ყველა ჩვენგანის თავისუფლება და უფლებები და მსგავსი შემთხვევები დაუყოვნებლივ აღკვეთოს.

— თქვენი აზრით, როგორ შეიძლება ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის არსებული დაძაბული ურთიერთობის მოწესრიგება?

— ამ შემთხვევაში მოვალეობები ორივე მხარეს აკისრია. ხელისუფლებამ აუცილებლად უნდა გამოამჟღავნოს მეგი შემწყნარებლობა განსხვავებული აზრისადმი. ხელისუფლებაში მყოფმა ადამიანებმა უნდა იცოდნენ, რომ მათ აკისრიათ უზარმაზარი პასუხისმგებლობა და კრიგიკა მათი საქმიანობის თანმდევი ყოველთვის იქნება. ისინი ტოლერანტულნი უნდა ივყნენ კრიტიკის მიმართ. მეორეს მხრივ, ოპოზიცია უნდა იყოს უფრო მეგად კონსტრუქციული, რიგ საკითხებთან. დაკავშირებით ოპოზიცია მხარში უნდა ამოუდგეს ხელისუფლებას და მასთან ერთად მიიღოს მონაწილეობა სახელმწიფოს შენებაში.

— ბოლო დროს ხელისუფლებიდან ზეწოლა მედიაზეც მოდის. როგორ ფიქრობთ, რაგომ არის ასეთი აგრესია?

— მთავარი პრობლემა, რაც ამ სფეროში არსებობს, ესაა: — ყველანაირი ურთიერთობა მედიასა და ხელისუფლებას შორის ხორციელდება სამართლებრივ ჩარჩოებს მიღმა. თუ მედია არის არაპროფესიონალური, მას, ამასთან დაკავშირებით, შენიშვნას ეუბნებიან ტელეფონით და არა სასამართლოს მეშვეობით, ხოლო თუ ხელისუფლება რაღაცას ისე არ აკეთებს, როგორც საჭიროა, მედია ამას გამოხაგავს ისეთი ფორმით, რომელიც ეთიკურობის სგანდარგებში არ ჯდება. ეს სფერო მთლიანად ჩამოშორებულია სასამართლოს, რომელმაც ასეთი სახის დავები უნდა გაარჩიოს და მგყუან-მართალი დაადგინოს. თუ ეს ძალები არაფორმალურად ეჯიბრებიან ერთმანეთს, მაშინ, ყველა შემთხვევაში, გაიმარჯვებს ხელისუფლება, რადგან მას ძალმომრეობითი აპარაგი გააჩნია. ვფიქრობ, ახლადშექმნილ მედია-საბჭოს ექნება მთავარი მიზანი, — რომ ეს ურთიერთობები არაფორმალურიდან საჯაროდ აქცეოს, დაჩაგრული მიეხროს. მხოლოდ ასეთ შემთხვევაში იქნება მხარეთა თანასწორობა და ვინც ძლიერია, ის ვეღარ გაიმარჯვებს.

ესაუბრა
ლელა ხვადაგიანი.

"ინგლისურ ენაზე" ბავშვებს ეუბნებიან

ეკა ბაბუაძე

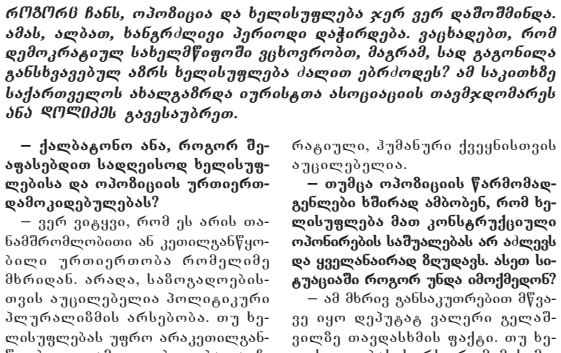

**ბავშვებს ინგლისურ ენაზე ეუბნებიან ... ეს ამბავი ... ინგლისურ ენაზე ... ინგლისურ ენაზე ... ინგლისურ ენაზე

№ 184. პარასკევი, 5 აგვისტო, 2005 წელი.

სიტყვა და საქმე

მეოთხე, რომ ქართული მწერლობა ოთხის კუთხეშია

და მიხეილ ჯავახიშვილის ეხის წავა...

ეკატერინა ნინო ჩხიკვიშვილი

დაბადა 1965 წელს თბილისში. დაამთავრა თბილისის 31-ე საშუალო სკოლა, 1987 წელს – თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტი „მხატვრული შემოქმედების და კრიტიკის“ სპეციალობით. პარალელურად სწავლობდა მეორადი ფაკულტეტის კინო-სასცენარო განყოფილებაზე (ერლომ ახვლედიანის სახელოსნო), აგრეთვე, თეატრალურ უნივერსიტეტში თეატრმცოდნეობის უმაღლეს კურსებზე.

1998 წელს დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია თემაზე „კოლაუ ნადირაძის შემოქმედებითი გზა“.

1999 წლის ნოემბრიდან მუშაობდა „ეურნალ ომეგას“ რედაქციაში თეატრალური განყოფილების გამგედ.

პირველი მოთხრობა გამოაქვეყნა ალმანახ „ლიახვის“ ფურცლებზე. სხვადასხვა დროს კრიტიკული სტატიები და რეპორტაჟები დაბეჭდილი აქვს გაზეთებში: „ლიტერატურული საქართველო“, „ქართული კულტურა“, „მოქალაქე“, „თბილისის უწყებანი“, „ჩვენი მწერლობა“ და ჟურნალებში: „კლდეკარი“, „დროშა“, „ცისკარი“, „მნათობი“, „ომეგა“, „იმიჯი“, „ახალი იმიჯი“.

გამოცემული აქვს წიგნები: „თქვენ კი, კოლაუ ნადირაძე, რას იტყვით მაინც?“ („გულანი“); „თამაში თამაშის გარეშე“ („მერანი“).

1. რას ფიქრობთ XXI საუკუნის ქართულ ლიტერატურულ ტენდენციებზე?
2. გამართლებულია თუ არა წიგნის გადაქცევა კომერციისა და ბიზნესის საგნად? როგორ წიგნს ეყოლება მკითხველი მომავალში?
3. რა მიგაჩნიათ არსებით პრობლემად საქართველოსთვის?
4. როგორ აფასებთ ტრადიციულ კლასიკურ მწერლობას, რა შეგძინათ თქვენ, როგორც მწერალს? რომელია თქვენი სამაგიდო წიგნი?
5. რას იტყოდით ქართული ენის მიმართ მწერლის დამოკიდებულებაზე?
6. რაზე მუშაობთ ამჟამად?

● შეიძლება ვცდები, მაგრამ ჩვენი საუკუნის დასაწყისი, რაგომღაც XX საუკუნის დასაწყისს მაგონებს, როცა სიმბოლიზმი, დადაიზმი, ფუტურიზმი და სხვადასხვა ლიტერატურული მიმდინარეობა, ერთობ მოღური გახდა საქართველოში. გახსოვთ ალბათ სიმონ ჩიქოვანის, ამ შვენიერი ლირიკოსის ფუტურისტული ლექსები ჟურნალ „H_2SO_4“-ში გამოქვეყნებული.

თვით გოულა ლეონიძე იყო ცისფერყანწელი, კოლაუ ნადირაძესა და პაოლო იაშვილზე რომ არაფერი ვიქვათ...

სერგო კლდიაშვილიც ხომ გახსოვთ, ქართული სიმბოლისტური სკოლის წარმომადგენელი გახლდათ... ერთხელ მამასთან, დიდ დავით კლდიაშვილთან სწორედ ამ ე. წ. ლიტერატურულ ექსპერიმენტებსა და მიმდინარეობებზე გაუმართავს კამათი და მაშინ დავით კლდიაშვილს უთქვამს:

„მართალი უნდა გითხრა, სერგო, ლიტერატურულ სკოლებში არასდროს მიფოთიერებია. ჩემთვის მთავარია რას და როგორ სწერ. თუ ნაწარმოები განყენებულია, ის ჩემთვის არ არსებობს.

...გავა დრო, სკოლა გაქრება, ნაწერებიდან კი მხოლოდ ის დარჩება, რომელიც ადამიანებისადმი სიყვარულით არის სავსე, გადახედე, თუ ასე არაა!-ო“.

რა ვიცი, იქნებ ვცდები, მაგრამ მგონია, რომ ქართული მწერლობა მაინც დავით კლდიაშვილისა და მიხეილ ჯავახიშვილის გზით წავა...

● პარბაზი, როცა წიგნს აღიარებასთან ერთად მატერიალური კეთილდღეობაც მოაქვს მწერლისთვის, მაგრამ ჩვენში დღემდე ასეთი რამ აშვიათობას წარმოადგენდა.

ისე, თუკი ეს ტენდენცია დამკვიდრდება, რაგომაც არა, მივესალმები, მაგრამ... აქ ერთი რამ არის გასარკვევი – რა რანგის, რა დონის ლიტერატურას ჰყავს დღეს მკითხველი?

სამწუხაროდ, სერიოზულ, ნამდვილ ლიტერატურას დღეს თითქმის აღარავინ კითხულობს, მდარე, ბულვარულმა ლიტერატურამ მოიცვა ყველაფერი. შედეგიც სახეშეა, დღეს საქართველოში კოელიოს წიგნები ბესტსელერადაა ქცეული და მისი სახელობის კლუბიც კი გავხსენით, მაშინ, როცა, არც მიხეილ ჯავახიშვილის, არც დავით კლდიაშვილს, არც ვაჟა-ფშაველას სახელობის კლუბი არა გვაქვს.

მერე რა, რომ პაგარა ერის შვილები ვართ, ეს არასრულფასოვნების კომპლექსი, ბოლოს და ბოლოს, ვერ უნდა მოვიშოროთ?..

თუკი ასე გაგრძელდა მომავალში მხოლოდ ბულვარულ, სკაბრეზულ ლიტერატურას ეყოლება მკითხველი... და ჩვენი შვილები ვერასდროს ეშიარებიან ქართული ჰაგიოგრაფიის მადლს. „კოლაელ ყრმათა წამებას“ ამ პაწაწინა შედევრს, სამწუხაროდ, თავსა და ბოლოს ვერ გაუგებენ.

● ღიახ, ჰაგიოგრაფიული მწერლობა შემთხვევით არ მახსენებია. დღეს ყველაზე მეგად სულიერად უჭირს ქართველ ერს, ის თანდათან უცხოდება და კარგავს მართლმადიდებლურ მსოფლმხედველობას. იქნებ სწორედ ეს არის ყველა ჩვენი გასაჭირის თავი და თავი?!

იქნება ამ სგიქიური უბედურებებით რაღაცაზე მიგვანიშნებს უფალი, ვკვაფრთხილებს, მაგრამ... ვკუსმის კი?..

● არა, ასე ვერ გავკადნიერდები, ჩემს თავს მწერალი რომ ვუწოდო. ჩემთვის მწერლობა ნამდვილი ფუფუნებაა, ყოველდღიური ყოფითობა კი ამ ფუფუნების საშუალებას ნამდვილად მართმევს და მეც თანდათან ვეგუები იმ აზრს, რომ აღარ უნდა ვწერო!.. აღრე, ვიდრე ჟურნალი „ომეგა“ და გაზეთი „ჩვენი მწერლობა“ გამოდიოდა, ჩემს პუბლიკაციას რომ დასგამბულს დავინახავდი, ბავშვივით მახარდა... ახლა კი, ძალზეც იშვიათად ვიეჭდავ... ხანდახან მეჩვენება, რომ მწერლობას თანდათან ვუუცხოვდები და გული მწყდება!

თუმცა კი სულს ისევ ჩვენს კლასიკოსების ნაწარმოებების კითხვით ვიბრუნებ... და როგორც ერთი, ჩვეულებრივი მკითხველთაგანი, მათგან უპირველესად მაინც მშობლიური ქვეყნის სიყვარულს ვსწავლობ, ერთგულებასაც... არ ვიცი, იქნებ ღმერთამდე მისასვლელ გზასაც ჩვენ, ქართველებს, ქართული კლასიკური ლიტერატურა გვასწავლის, ალბათ ამაზეც ღირს კიდევ ერთხელ დაფიქრება?!

ასე ხელაღებით და გადაჭრით ვერ ვეტყვით, რომ ერთი რომელიმე მწერლის წიგნი ამომეჩემებინოს და სამაგიდო წიგნად მექცეოს.

მოგეხსენებათ, ასაკთან ერთად ადამიანის გემოვნებაც და განწყობაც იცვლება – ღრო იყო ფრანსუაზა საგანის „გიყვართ ბრამსი?“ სასთუმალქვეშ მედო, ტერენტი გრანელი, გურამ რჩეულიშვილიც და ჯემალ თოფურიძე მიყვარდა, შემდეგ ტომას ვულფის „დაკარგული ბიჭი“ აღმოვაჩინე, სელინჯერი და აკუტაგავა, ერლომ ახვლედიანის „ვანო და ნიკო“ ჩანთით დამქონდა, ყველას, ნაცნობს თუ უცნობს ვუკითხავდი.

რა ვიცი, რომელი ერთი ჩამოვთვალო. ლადო ასათიანი, გალაკტიონი, ფრანსუა ვიიონი. ასეა, დრო იცვლება, მთავარი კი მაინც ისაა, დარღვეული დროთა კავშირი რომ აღვადგინოთ, არა?!

მიყვარდა და ახლაც მიყვარს „გულივერის მოგზაურობა“, „მიუნჰაუზენი“, ფოლკნერი, ჩეხოვი... ბლოკი.

ხოლო რაც შეეხება ედგარდ ჰეილის „უსამშობლო კაცს“, აი, ეს კი ბაგონ თამაშ ნაგროშვილის დამსახურებაა, ასე ხშირად რომ გადავიკითხავ, განსაკუთრებით ამ ბოლო დროს.

თუმცა... თუმცა ერთს მაინც ვიტყვი – მიხეილ ჯავახიშვილის წიგნებს ვერასდროს ველევი.

● ახალგაზრდა მწერალთა შორის დღეს ბევრია ისეთი, რომელიც, სამწუხაროდ, ჯეროვნად ვერ ფლობს მშობლიურ ენას. ამიგომაც აქვთ დაკარგული სიტყვის გრძნობა. ამიგომაცაა მათი ლექსიკა ასეთი მწირი და კნინი. როცა მათ ტექსტებს ვკითხულობ, შიში მიპყრობს – ნუთუ დღეგება დრო და ჩვენი შვილებიც ისევე გაუუხოვდებიან მშობლიურ ქართულს, როგორც დღევანდელი ბერძნები – ძველ ბერძულს?

● ახლახან გამომცემლობა „მერანში“ დავსგამე წიგნი „თამაში თამაშის გარეშე“, სადაც თავმოყრილია თითქმის ყველა ის წერილი, რომელიც თავის დროზე ჟურნალ „ომეგასა“ და „ჩვენი მწერლობის“ ფურცლებზე იბეჭდებოდა ქართული თეატრისა და კინოს შესახებ.

წიგნის რედაქტორია ჩვენი ცნობილი თეატრმცოდნე ბაგონი ვასილ კიკნაძე, მან დიდი დახმარება გამიწია ამ წიგნის შედგენაში, მინდა შემთხვევით ვისარგებლო და მადლობა გადავუხადო, ასეთი გულითადი დამოკიდებულებისთვის.

ისე კი დიდი ხანია მმად მაქვს გამოსაცემად მონოგრაფია კოლაუ ნადირაძეზე, მაგრამ ჯერჯერობით ვერ დამისგამბავს.

ამჟამად კვლავ თეატრის თემას ვუბრაალეს და... ვნახოთ, რა გამოვა.

ჩაიწერა
თამარ შაიშმელაშვილმა.

ნინო ჩხიკვიშვილი

მინიატიურები

ღაბნელდა, უმთვარო ღამეა, მაგრამ არაუშავს, თვითონ ვხაგავ სავსეს, უცნაურს და ჩემი ფანჯრის მინაზე ვაწებებ.

თქვენ გაქვთ საკუთარი მთვარე?

მე კი ყველაზე მდიდარი ვარ მთელ ქვეყანაზე.

მე მთვარე მაქვს, ყვითელი კაცუნები და ნახაგი ცხოვრება.

* * *

(ნ. ჭ-ს)

– სიყვარული?!.. არსებობს კი ასეთი რამ ქალსა და მამაკაცს შორის?

ჩვენს შეხვედრამდე მე არ ვიცოდი, რა იყო ნამდვილი სიყვარული.

* * *

უნდა გავძლო სიკვდილამდე, უნდა შევიცნო იდუმალი იეროგლიფი – სიცოცხლე!

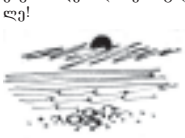

* * *

რობა ყველაზე მეგად მიჭირს, შეუვალ ციხესიმაგრეში – ჩემი შვილების პაწაწინა გულებში ვიმალები.

* * *

– საიდან მოდის ქართული სული?
– ბიბლიის უსასრულობიდან!

* * *

მე ხშირად მავიწყდება, რომ ვაჩე აფხაზეთში დაიღუპა, ბაალიც, კიდევ სხვებიც...

ქუჩაში მივდივარ და ამკარად ვხედავ, როგორ მოაპობენ გზას, თითქოს აქეთ მოდიან, ლამის ფეხდაფეხ მომყვებიან... მერე ისე ჩამივლიან, უცხოებივით, წავლენ და წავლენ...

ნუთუ ისინი საქართველოს მომავალს ეგებებიან?!

* * *

მე მიყვარს ჩემი სამშობლო! – ახლა ამაზე ლაპარაკი უხერხულია.

ზოგს შეიძლება მოეჩვენოს, რომ ეს გამოთქმა პათეტიკურია, რაღაცით ყალბი, იქნებ ზოგმა ამიკრძალოს სამშობლოს სიყვარულზე ფიქრიც კი, მაგრამ...

ყოველ ღილით, როცა მგკვარზე ხიდს გადმოვიელი და მის ამღერეულ ბალღებს ჩავაკვირდები, მეჩვენება, რომ ჩვენი წარსული თან მიაქვს, მიაქვს... ნაპირებიდანაც რეცხს ისტორიის ხსოვნას.

ნუთუ შეიძლება მტკვარსაც დაავიწყონ საქართველო?!

* * *

(ნ. ჭ-ს)

სად წავიდა ის დრო, სად ჩაქრა, სად ჩაინაცლა... მაგრამ აღარ ვნაღვლობ იმ წლების გამო, რაკი წარსულმა შენამდე მომიყვანა და ჩემი ცხოვრება ასე გაანაწილა, შეხვედრიდან – შეხვედრამდე!

მოცარტი

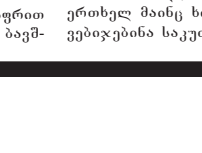

ფერები ცისარტყელის... ისე ეშვება, ეშვება წვიმის წვეთივით...

მზის სიკაშკაშე – მთვარის საიდუმლო და სიყვარული.

განაოდა სული... ფერადი გახდა აქამდე ნაცრისფერი.

ოცნება ფრთებზე...

თეორი რაშების გაფრენა ცისკენ, როგორც ზღაპრული ლხინი...

ტრიალ მინდორზე ჩაძინებულს იესუ ეპოლობს.

თითქოს ბავშვობას იბრუნებ?!

სუნთქვაშეკრული თითოსწავლებზე იწევ – უფლის თვალებში სამყაროს ხედავ.

სინანულის ცრემლი
და ფერი...

ფერი ცისარტყელის ეფერება ტანზე.

უნდა დაიპყრო ყველა ტკივილი.

ეესმის?..

უკრავენ მოცარტს – თენდება უკუნი ღამე.

* * *

ჩემს სასთუმალთან ჩემი სიზმრების აბლაბუდა ჰკიდია, საიდანაც ჩემი წარსული მკვდარი ბუზივით იმზირება.

* * *

(ნ. ჭ-ს)

მე დავუბრუნდი ახალგაზრდობას და ახლა აღარ ვეძებ მიწას ჩემთვის განკუთვნილს იქ, საღმე, ძველი სიყვარულის ფერდობზე.

* * *

აბვისტრს ის ციცი, წვიმიანი დასასრული უცნაურად ჰგავს ოქტომბრის მიწურულს. ცხელი ზაფხულის ბრდღვიალა, ბეღნიერი ღღეები ერთბაშად ქრება და ზამთრის მოლოდინში უნუგეშოდ დარჩენილი სასოწარკვეთილი ურიგდები ბედს. თუმცა... ერთი ნაგრა მაინც დაგვრჩენია, ბოლოს და ბოლოს ეს სიცოცხლეც დასრულდეს.

* * *

(ძანა ოთხვანს – ჩემს ძვირფას მეგობარს და პოეგს)

ყოველთვის, როცა სიკვდილზე ფიქრი თავისი სიმძაფრით თვითონ სიკვდილს აღემატება, ბავშვობის მოგონება ამომიგეგეთდება მეხსიერებაში: მეგობლად მარგოსელა მოხუი კაცი გარდაიცვალა და მხოლოდ სამმა ჭირისუფალმა დაიგირა, სამარისებურ სიჩუმეში ქალებმა კუბო იების თაიგულებით მორთეს და თავთან სანთელი დაუნთეს...

ახლაც ხშირად მაგონდება ის იდუმალი სიჩუმე, რომელსაც იის სურნელი მოჰქონდა ჩემამდე.

* * *

რაც უფრო მცირდება მანძილი ჩემსა და მამის საფლავს შორის, მით უფრო მძაფრდება შორეული ბავშვობის განცდა, რომელსაც ახლად დაკრეფილი აგმის სურნელი ასდის.

* * *

აბ, ბავშვობისდროინდელი ძველი საჭადრაკო დაფა. მასზე მამა პირველ ხელს მასწავლიდა და იგი ისეთი დიდი მეჩვენებოდა, მეგონა ასეთ დაფაზე მხოლოდ მსოფლიო ჩემპიონები თუ ითამაშებდნენ.

ახლა ჩემს შვილებს დაუწყვიათ ამავე დაფაზე ფიგურები და ეს ძველთაძველი, უკვე გაქეცული კუბოკრული მუყაო, მათაც ყველაზე დიდი ჭგონიათ.

ბანალური შედარებაა, მაგრამ... ჩვენი სიცოცხლეც საჭადრაკო დაფასთან ჯამას ჰგავს – ბავშვობაში იმედებით აღვსილი იწყებ შენს მთავარ პარგიას და... რაგომღაც დარწმუნებული ხარ, აუცილებლად გაიმარჯვებ!

* * *

წათლილი ცხოვრება მაჯლაჯუნასავით აწვა გულზე. ნერვიულად ბრუნავდა ღედამიწა და ცხოვრებას ქქონდა გარკვეული ფასი, თუმცა უფასო ეგონა, ამიგომაც ბევრჯერ იმგზავრა უფასოდ. მაგრამ ბოლოს მაინც გამოიჭირეს და სიცოცხლით დაჯარიმეს.

* * *

ზაპვერვებისართ საკუთარ აჩრდილს, როგორი სრულყოფილია, მაღალი, უნაკლო, რა პაგარები, უსუსურნი ვჩანვართ მასთან შედარებით!.. მაგრამ ეს აჩრდილებიც, როგორც ღამეული იდუმალება, მთვარის წყალობაა, ილუმიაა და მეგი არაფერი!

არადა, ხომ გავჯიბრებივართ, ერთხელ მაინც ხომ გვიცდია გადაგვებიჯებინა საკუთარი აჩრისთვის?

* * *

(ნ. ჭ-ს)

რაგორღაც ყოველთვის მეგონა, პასკალი შეცდა, როცა თქვა – სიყვარულს ასაკი არა აქვსო, მაგრამ ახლა ვრწმუნდები მისი სიტყვების ჭეშმარიგებაში.

* * *

ზოგჯერ დარდს ცრემლს ვერ გაგგან, ვერც სიზმარს ანდობ, საკუთარ თავსაც ვერ გამოუტყდები, მაგრამ ღიმილს ასეთი დარდის გამხელა ყოველთვის შეუძლია.

* * *

შენ ისე მოგწონდა სიცრუეში ცხოვრება, გაშინებდა ჩემი სიწრფელე. მე კი მიკვირდა, როგორ შეიძლება სიმართლემ დაგაფრთხოს-მეთქი აღამანი, მაგრამ თანდათან ვრწმუნდები, სინამდვილე სგიქიასავით დაუნდობელია!

ავტობუსში

სახლიდან სამსახურამდე და სამსახურიდან სახლამდე, ძირითადად „21“ ნომერი ავგობუსით ვმგზავრობ და ბაზრადცეულ სგადიონის ტერიგორიას თუ იოლად გამოვცდები, გერმანიის საელჩოსთან, ძველ კინოსტუდიამდე, მაინც გავიჭედებით.

საელჩოსთან ყოველდღე ხალხი ზიმზიმებს, თუკი ნებისყოფა გეყოფა, უცხოეთში წასასვლელად აღერღილ 100-150 კაცს მაინც დაითვლი.

ახლაც ასე მოხდა: ჩვენი ავგობუსი ისევ საელჩოს წინ, მანქანების ნაკადში გაიხერგა და... უცებ, უკანა რიგებიდან, შუახნის მამაკაცი წამოხგა. სარკმელს მივარდა, გამოსწია, თავი გაპყო და შემმარავი ხმით ამოიხავლა: გამიშვით

გერმანიაში, გამიშვით, აღარ შემიძლია ამ ლუდაედებში ცხოვრება!

მგზავრთაგან არავის მიუქცევია ყურადღება, არც ქუჩიდან გამოხმაურებია ვინმე. ამ გულცივობამ თითქოს უფრო გაამწარაო და ახლა უკვე შემმარავად აღრიალდა: აღარ შემიძლია ამ ლუდაედებში ცხოვრება!

მერე ერთბაშად მიჩუმდა, დაჯდა, აგირდა. ამასობაში მანქანის ნაკადიც დაიძრა, მზის სხივები ისევ მოაწყდა ფანჯარას, ერთბაშად დაკარგა ყველაფერმა სიკაშკაშე: შავი, ჭუჭყიანი ნაცრისფერი, თითქოს ფოთლებიც ერთბაშად ჩამუქდნენ...

მე კი მომეჩვენა, რომ ეს ყველაფერი, რაც წედან მოხდა, ფელინის ფილმის ერთ-ერთი სამუშაო კადრი იყო და გონებაში ფინალის ძებნას შევუდექი.

◎ პოეზია

ემზარ კვიტაიშვილი

ცისკენ გახედვა

ჩამუქდა ბინდი, ვერ ვარჩევ —
ღრუბელი ხარ თუ მთა ხარ!..
ერთი კი ვიცი, მამულო,
ეს ჩემი გული დახარ.
არ უნდა დიდი მეხვედრა,
ცრემლო, ვის გამო მდინარ;
გამდელო, ჯერ არ გამთელო,
შენთვის მფეთქავი თიხა.
ვილტვი, მეინვარის წვაროთი
გულ-მკერდი რომ დავილტო,
მკვდარიც არ გაგეშორები,
სხვა რადად მინდა ჯილდო?!

ღმერთკაცის სახლ-მუზეუმი

თუ დაიბადე ამქვეყნად,
სიკეთე უნდა სთესო,
ივანე ჯავახიშვილის
სხვაგვარად მიეგარს ეზო.
აგურის ძველი კედლები,
ძველი ბზა, ძველი სურო...
მაფერებინე იმის სულს,
სურვილო უსუსურო!
უკვდავებისა წვაროთი
ავსო ბროლის სურა,
გვირგვინი ედგა წმინდანის
და მამულს ემსახურა.

ღამე დღევანდელ ვერაზე

მიმა ბალათურიას,
გურამ ბახტაძეს,
გურაბ ჭუბურიძეს

სიერმეს, ბიჭობას — სხვა მადლი ახლავს,
ის ცვცხლი გულში ვერ დაეტია;
რა დრო გახულა, ვიხსენებ ახლაც
გარეუნებში ერთად ხეტიალს.
მას მერე ბევრმა ქარმა დაბერა,
ბევრჯერ გაადნო დილამ წეველიადი...
ისდა მამხნევებს, რომ ვერაფერმა
ვერ შეგვიცვალა ზნე, ხასიათი.
მონახს წარსული უბადრუკ ნაშთად,
ბებერდებით — ზურაბ, მიშა და გურამ...
ადარსად არი ის მერვე ვაკთა,
ბევრის სამარე დაფარა სურომ.
მოდი და გული ნუ გეტკინება,
გზაჯვარედინზე მარტოკა დავრჩი...
საკუთარ დედის ისმის ვინება,
ეოველ ნაბიჯზე — ვაჯარი, ჩარჩი.
რას ვეძებ, ან რა სიკეთეს ველი,
ეს ბოლო წლებიც მიიპარება.
გადაქცეულა უბანი მოელი
რესტორნებად და კაფე-ბარებად.
ღუღუნში შლიან, აწეობენ საკრავს,
დაღონებული კაკეტერ ვაშლოვანს...
გასხლტა, ნიადრის ქაფივით გაქრა —
ომგამოვლილი ჩვენი ბავშობა.
რეი. წრეგავენ კონიაკს, ვისკის,
თვალს ახამხამებს წითლად ფარანი...
ეჩვევა ეური ტკარცალს და კისკისს,
ბორიალობენ ვიგინდარანი.
ძაღლების ეეფა, მთვრალების ჩხუბი...
თამაშ-გართობას ეეველა აქ ემებს,
აქვეა ერთი საეჭვო კლუბიც,
არაფერს ვამბობ მათ სიგლახეზე.
ეწუხდები, ფიქრებს ამიშლის, სანანს,
ძალიეს გადაურჩა, იგი ზავამა უსაფრთხო ადგილას გადაკგდო. დაზარალებული ამჟამად ამბულატორიულ მკურნალობას გადის.

რაც შეეხება მეორე ტურისტს, მის საძებნელად წასული პოლიციის სამმაველო ჯგუფი იძულებულია ფეხით გადაადგილდეს და ისე მიუახლოვდეს შემთხვევის ადგილს.

სამმაველო ჯგუფის წევრები ვარაუდობენ, რომ მეორე ტურისტი შესაძლოა დაღუნული იყოს.

სვანეთში დასასვენებლად ჩასულებმა, მწვერვალის დალაშქვრა თვითნებურად მოინდომეს, რის შემდეგაც, მოულოდნელად წამოსულმა ზავამა ორივე ქვეშ მოიყოლა.

ეოეხვარეგლები ჩივიან

საქართველოს გაერთიანებულ სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის ახალციხეში მომმხარებლები უჩივიან.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ ენერგეტიკამი მომმხარებლების უფლებების დამცველმა დავით ებრალიძემ განუცხადა, სადისტრიბუციო ენერგოკომპანია ახალციხეში არდვევს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ დადგენილ წესებს და მომმხარებლებს აიძულებს ელექტროენერგიის საფასური კომუნალური მრიცხველების მაჩვენებლის მიხედვით გადაიხადოს.

„ენერგეტიკამი მომმხარებლების უფლებების დაცვის სამსახურმა მოამზადა სარჩელი, რომელიც ახალციხის სასამართლოში მოსახლეობის სახელით შევიდა. გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანია ცდილობდა, სასამართლო პროცესი თბილისის საქალაქო სასამართლოში გამართულიყო, თუმცა, საპროცესო კოდექსის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, აღნიშნული საქმის განხილვა ახალციხის სასამართლოს ევალება“, - განაცხადა ებრალიძემ, რომელსაც იმედი აქვს, რომ ახალციხის სასამართლო გადაწყვეტილებას მოსახლეობის სასარგებლოდ გამოიტანს.

ტარიფი შემცირდა

როგორც გუშინ ჟურნალისტებს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის თავმჯდომარემ გიორგი თავაძემ განუცხადა, 1 ივლისიდან ძალაში შევიდა დღგ-ს 18-პროცენტიანი განაკვეთი, რამაც ელექტროენერგიის ტარიფში ცვლილებები გამოიწვია. ტარიფი თბილისში 12,18 თეთრიდან 11,997 თეთრამდე შემცირდა.

„მესაედებსა და მეათიათასედებში ტარიფის დაანგარიშება გამანაწილებელი ენერგოკომპანიებისთვის სირთულეს წარმოადგენს, ამიგომ, ვაპირებთ ელექტროენერგიის ტარიფი ოპგიმალურ ვარიანტგამდე დავამრგვალოთ“, – განაცხადა თავაძემ.

მისი თქმით, ელექტროენერგიის გამანაწილებელ ენერგოკომპანიებს სემეკისთვის ტარიფის დამრგვალების შესახებ თხოვნით ჯერჯერობით წერილობით არ მიუმართავთ.

ახალი რვეულიდან

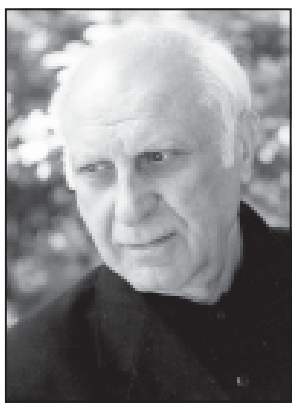

ნამუსის ანგ გაიაფება...
გათხუნულები, კუთხეში დგანან
კახპა ქალები. მოკლეკაბები.
ეველამ თავისი ნახა ხელობა,
დღეზე ნაკლები, ღამე რითია?!
შემოახვევენ ეკავილს ცელოფანს,
მაწანწალები ვარდებს ეიდიან.
მე თქვენი ძმობის, კაცობის მჯერა,
ჭირიც და ლხინიც გავინაწილეთ,
მაგრამ სად ვნახოთ ის ძველი ეერა,
ვინ დაგვიბრუნოს ის ხიემაწყალე?!
ტკბილად, სიამით მოსაგონარი,
კეთილი გეკვადა ჩვენ წინაპრები...
დნება სიცოცხლის ბაფი, ზოხარი,
ვერ დაეეწეთ — ჩაელილს, გაფრენილს.

წუთისოფლის მსუბუქი სამდურავი

დახატოვებელი მაქვს
რა მინდერები, რა მთები!..
ჩემი ცოდვით ავსილო,
რა ეწეალოდ ღამდები!
დამეხსენი, ავსულო,
ცის ვინილო ნათება;
დამცრობილა სიხარული,
ვავბა მემატება.
გაწოლილა უდაბნო —
დაბუგული, ნაგვალი...
მე ვის დავრჩი, რამდენის
გაცამტვერდა ბზა-კვალი.

შუადღე გლდანის სასაფლაოზე

სიკვდილი მიეეფს, მეიფვა
მიწაზე ჩემი მეოფობა,
სად მიაქანებს შავ ნისკარტს,
შლის ჯრეელ მარაოს ოფოფა.
ბოლაეენ ცხელი ლოდები,
გასცდა ორმოებს მახეთა,
გადაიჯიმავს ხავარცხელს,
საფლავებს არცკი დახედავს.
ნაგვემო, რას მისწვდებიან
მჯრელ ბრჭვალებს ბლაგვი თითები,
თავიი სადარდელი აქვს,
ფრინველს სად გაეკიდები?!
ნეტამც არ გადაუვარდეს
თავი ჭკვიანი, კაუჭა,
ნაგვის გორაში ჩაკვდება,
გულმუცელს მატლი დაუჭამს.

მომნუსხავი მშვენიერება

მქროლავი ჯობს ნიავი,
წვარო — მოწანწკარე,
მამადავითს რამხელა
დახდგომია მთვარე.
ცა — უძირო, კამკამა...
სხვა ვინატრო რადა?!
მებრალება, ვინც ამას
ვერახოდეს ნახავს.
თქვან, განსაჯონ — რასთან რა
შემიხამებია...
სილამაზეც, სიცოცხლეც —
მხოლოდ წამებია.

აცეცხლებული სასწაული

უცხო მოლანდებაა,
ზღაპარია, მითია —
ბრწყეულის ეკავილი
გალავანს რომ ჰკიდია.
„შენი სიხსლის ფერი ვარ,
გულო, ღამის მთეკარო —
შემოგცინის, განიშნებს —
თავად სიწმინდე ვარო“.

ცოტას დავჯერდები

იმ ქვეეანას წასული,
არ ვისურვებ ნამეტანს,
მონატრული ვიქნები
სულ უბრალო რამეთა.
სადმე მეგულებოდეს
(შეეხარბდება სხვათა რა?) —
მეუდრო ბიბლიოთეკა
და სალუდე ბატარა.
დავინახო ჯდრები,
დაფენილი ჩრდილებად;
შეეძლო მთაზე შემომჯდარ
ღრუბლის მე გაცილება.

გაცლის ჟამი

ხვატი მხუთავს, ვინვა მჩხვლეტს,
ეოვლისფერზე მეტო,
ფეხვი თუ არ გავიდგი,
ისე არ ამხვეტო.
ცხენს მოვახტე, გავქუსლო,
არ ვარ არამხუტე,
მთის წვერიდან ნადენის,
წვლისას ვისმენ დუდუნს.
სისხლის ღელედ თუ ვიქეც,
მეის ურჩხული შემხვამს,
წამითაც არ იფიქრო,
თავს ვტიროდე ჩემსას.
ვცვეთებით, ვერვინ შეცვალოს
ბუნების ზნე, წესი;
ხხვა დრო, დადგა, ხხვათათვის
იცდის ასპარეზი.

◎ ინფორმაცია

აი, რა მოჰყვა თვითნებობას...

მხარას მწვერვალზე ჩამოწოლილმა ზვავმა ორი კანადელი ტურისტი ჩაითრია. ერთ-ერთი მათგანი სიკვდილს

ძლივს გადაურჩა, იგი ზვავმა უსაფრთხო ადგილას გადაგგდო. დაზარალებული ამჟამად ამბულატორიულ მკურნალობას გადის.

რაც შეეხება მეორე ტურისტს, მის საძებნელად წასული პოლიციის სამმაველო ჯგუფი იძულებულია ფეხით გადაადგილდეს და ისე მიუახლოვდეს შემთხვევის ადგილს.

სამმაველო ჯგუფის წევრები ვარაუდობენ, რომ მეორე ტურისტი შესაძლოა დაღუნული იყოს.

სვანეთში დასასვენებლად ჩასულებმა, მწვერვალის დალაშქვრა თვითნებურად მოინდომეს, რის შემდეგაც, მოულოდნელად წამოსულმა ზვავმა ორივე ქვეშ მოიყოლა.

ტაბიდან ამოშალეს

**ბაკურიანში ტაბიდან ამოშალეს ბაკურიანის ბაზის ტერიტორიაზე ბინადარი ბეღურა. ეს ფრინველი ბაკურიანის ბაზის ტერიტორიაზე ბინადარ ბეღურებს ბაკურიანის ბაზის ადმინისტრაციის ინიციატივით

№ 184. პარასკევი, 5 აგვისტო, 2005 წელი.

◎ სათქმელი უნდა ითქვას

მეგობარი კი იყო, ოღონდ ხან მრუდე სარკეში გვაცქდებდა

ინგლისელი პროფესორის დევიდ ლენგის წიგნის - „სომხების“ რუსულად გამოცემის გამო

გასული საუკუნის 50-იანი წლების მეორე ნახევრიდან საქართველოში საკმაოდ ცნობილი გახდა ინგლისელი ქართველოლოგის დევიდ ლენგის სახელი. მისი ავტორიტეტი ჩვენში თანდათანობით იმრდებოდა. ფართო საზოგადოებამ იცოდა, რომ იგი იკვლევდა ქართული სასულიერო და საერო ლიტერატურის და პეტრე იბერის ვინაობის საკითხებს, რომ 1966 წელს ლონდონში დაიბეჭდა მისი ნარკვევი „ქართული ლიტერატურის განვითარების საფეხურები“, ხოლო უფრო ადრე გამოიცა მისი წიგნები: „ქართული მონარქიის უკანასკნელი წლები. 1658-1832“ (1957 წ.), „საქართველოს ახალი ისტორია. XIX-XX სს“ (1962 წ.) და სხვ.

ჩვენდა სამწუხაროდ, გვჩვევია ყოველგვარი უცხოურისა და ყოველი უცხოელისადმი გადამეტებული ყურადღების გამოჩენა. დევიდ ლენგსაც საქართველოში ჩამოსვლისას დიდებულ შეხვედრას ვუწყობდით და მისდამი არც შედმეტ საქებარ სიტყვებს ვიშურებდით. სანამ იმასაც მივაქცევდით ყურადღებას, რომ დ. ლენგის მიერ გამოკვლეული საკითხები ქართულ მეცნიერებაში გაცილებით სიღრმისეულ ღონეზე და მეცნიერული კეთილსინდისიერებით იყო შესწავლილი, იგი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორადაც ავირჩიეთ (1968 წ.). შემდეგში ეს აჟიოტაჟი დ. ლენგის მიმართ ჩაცხრა და ბოლოს ქართულ სამეცნიერო წრეებში მისი პიროვნების შესახებ მეტად არასასიამოვნო ხმებიც დაირხა.

წლეულს მოსკოვში გამოიცა დ. ლენგის ადრე დაწერილი ნაშრომი „სომხები“. ამ წიგნის გაცნობისთანავე ისეთი გრძნობა დამეუფლა, რომ ასეთი წიგნები გარკვეული მაგერიალური დაინტერესების გარეშე არ იწერება. ეს აზრი ჩემს ახლობლებსაც გავუზიარე. დ. ლენგი აღნიშნავს, რომ მეხროპ მაშტოცმა და მისმა მოსწავლეებმა 404-406 წლებში დაასრულეს სომხებისათვის სრულიად ახალი დამწერლობის სისტემის შექმნა, ხოლო „მოგვიანებით მესროპმა და მისმა მოსწავლეებმა მოიგონეს ალფავიტი ქართველებისა და კავკასიელი ალბანებისათვის“ (გვ. 313). შემდეგ დ. ლენგი ასეთ მოსაზრებასაც გვთავაზობს: „გრადიციულად სომხეთის ეთნიკური ტერიტორიები, ისეთები, როგორიცაა ნახჭევანი და ყარაბახი, რჩება აზერბაიჯანის იურისდიქციაში. იგივე ეხება სამხრეთ საქართველოს ზოგიერთ ტერიტორიას, კერძოდ, ჯავახეთისა და სამცხის პროვინციებს“ (გვ. 343). დ. ლენგს მართლაც რომ სჯეროდა ის, რასაც წერდა, მისი, როგორც მეცნიერის, პატიოსნება მაინც უდავოდ საეჭვოა. დ. ლენგი ვალდებული იყო, 350-გვერდიან ნაშრომში მოეგანა და განეხილა მესროპ მაშტოცის მიერ ქართული ანბანისა და სამცხე-ჯავახეთის, თითქოსდა სომხეთის ეთნიკური ტერიტორიის, შესახებ მეცნიერებაში არსებული სრულიად საწინააღმდეგო და თანაც სწორი მოსაზრებები, რომელთა შესახებ იგი საკმაოდ ინფორმირებული იყო.

მთლიანად დ. ლენგის ნაშრომი „სომხები“ დაწერილი კომუნისტური პათოსით, ისე, როგორც იწერებოდა წიგნები ყოფილი საბჭოთა კავშირში. იგი თავის ნაშრომს ამთავრებს უურეცედენგო, მაგრამ სომხებისთვის მაამებელური ფრაზით: სომხეთი არის „კაცობრიობის ცივილიზაციის ჭეშმარიტი აკვანი“. როგორც ჩანს, დ. ლენგს ეგონა, რომ „დიდი სომხეთის“ იდეით შეპყრობილი თავგზააბნეული სომხების შეგი მის წიგნს არავინ წაიკითხავდა.

ეჭვი იმის შესახებ, რომ დ. ლენგის ნაშრომში გამოქმული ცალკეული მიკერძოებული მოსაზრებები მაგერიალური დაინტერესების გამო იწერებოდა, კიდევ უფრო განმიმტკიცა შემდეგმა გარემოებამ. ახლახან გაჩეთ „ლიტერატურულ საქართველოში“ დაიბეჭდა ჩემი პუბლიკაცია „ვისია საქართველო?“, რომელშიც გამოაშკარავებული იყო სომეხი ვაი-მეცნიერების მიერ საქართველოს ისტორიისადმი დამახინჯების არნახული ფაქტები, ქართული კულტურული მემკვიდრეობის მითვისების მცდელობა. პუბლიკაციას მრავალი მკითხველი გამოეხმაურა. პროფესორმა რობერტ ბაბლიძემ კი მეტად მნიშვნელოვანი ცნობა მოგვაწოდა დევიდ ლენგთან დაკავშირებით:

„1977 წლის შემოდგომა იყო. მაშინ ქარელის რაიაღმასკომის თავმჯდომარედ ვმუშაობდი. წინა დღით ჩემმა მეგობარმა, საქართველოს მინისტრთა საბჭოს კულტურის განყოფილების გამგემ კარლო ბუხნიკაშვილმა დამირეკა და შემატყობინა, რომ ყინწვისის ტაძრის სანახავად ჩამოყავდა ცნობილი ქართველოლოგი, ლონდონის უნივერსიტეტის კავკასიათმცოდნეობის კათედრის პროფესორი დევიდ ლენგი. მათ მოლოდინში კაბინეტში ვიჯექი და ფოსტას ვარჩევდი. მოულოდნელად კარი გაიღო და კაბინეტში შემოვიდნენ ჩემთვის მეტად საყვარელი და პატივსაცემი ადამიანები – ცნობილი ქართველი ფიზიკოსი, მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, პროფესორი გივი ხუციშვილი და საქართველოს სპორგის ნამდვილი მშვენება, მსოფლიოს სამგზის ჩემპიონი კლასიკურ ჭიდაობაში გივი კარგოშია. ხდება ასეთი დამთხვევებიც – ისინიც ყინწვისის სანახავად იყვნენ ჩამოსულნი. მალე კარლო და მისი სტუმარიც გამოჩნდნენ და ჩვენ გავემგზავრეთ ყინწვისისაკენ. აღმოჩნდა, რომ გივი ხუციშვილი და დევიდ ლენგი უკვე იცნობდნენ ერთმანეთს. დევიდ ლენგი აქცენტგთ, მაგრამ გამართული ქართულით მეგყვედებდა. შუადღე გადასული იყო, როცა მოვბრუნდით ბებნისის სანერგე მეურნეობაში, სადაც უკვე გამლილი მაგიდა გველოდებოდა. თამადად მეურნეობის დირექტორი, ცნობილი აგრონომი – მეცნიერი ნოდარ კვიეკინაძე ავირჩიეთ. კარგად შეჭიჭკებული ვიყავით, როცა ბატონმა კარლომ საკმაოდ ხმამაღლა მიმართა გივი ხუციშვილს: – ბატონო გივი, იცით ამ თქვენმა მეგობარმა დევიდ ლენგმა რა იშვილი გადმოგვიგდო ქართველებს? ინგლისის ერთ-ერთ ჟურნალში დაწერა, რომ მცხეთის ჯვრის მონასტერი შეიძლება სომხების აშენებული იყოსო.

ჩვენ გაკვირვებას საზღვარი არ ჰქონდა, როცა პროფესორმა ლენგმა ოლიმპიური სიმშვიდით განაცხადა: – კარლო, იცი შენ რამდენი ფული მომცეს სომხებმა? მერე რა, მე კი დავწერე, მაგრამ ამით ჯვარი, მართლაც, სომხურ მონასტრად ხომ არ გადაიქცევაო.

გაოცებისაგან ყველას სუნთქვა შეგვეკრა. უხერხულმა სიჩუმემ შეგვბოჭა. დუმილი გივი კარგოშიამ დაარღვია – ჭამოდგა და თავისი ცნობილი პირდაპირობით ხმამაღლა განაცხადა: – სტუმარი რომ არ იყოს, მე ვიცი, რასაც ვუმამდი ამ თქვენს პროფესორსო, – შემობრუნდა და მაგიდა დაგოვა. გივი ხუციშვილიც უმალ გაჰყვა მას. დარჩენილებს ერთმანეთისთვის აღარაფერი გვითქვამს.

ასე უგემურად დამთავრდა ჩვენი კარგად დაწყებული შეხვედრა“.

ასეთი მაგალითების მოყვანა მრავლად შეიძლება. მე-19 საუკუნიდან მოყოლებული, როდესაც სომხებმა ფეხი მყარად მოიმაგრეს კავკასიაში, ისინი ყოველთვის და ყოველგვარი უკიდრისი ხერხებით ცდილობდნენ უცხოელების თვალში ქართველების დაკნინებას. ილია ჭავჭავაძეს მოჰყავს ასეთი ფაქტი. 1877 წელს საფრანგეთის გაზეთმა „ტემპმა“ ობილისში მოავლინა კორესპონდენტი ვინმე კუტული, რომელსაც სომხებმა „გაუმართეს სადილ-ვახშმები, ალხინეს, შეაქციეს შინა, თუ გარეთ ბაღებში, უმღერეს სიმღერები, რომანსები“ და მანაც რაც ჩასძახეს, ის ამოიძახა. კუტულის კორესპონდენციები მთელი ორი თვე იბეჭდებოდა აღნიშნულ გაზეთში. მოკლედ, ევროპის მკითხველისთვის სომხებმა კუტულს „წამოაყრანგალებინეს, რომ ტფილისი სომხეთიაო“, „უთუოდ ედემი აქ, სომხეთში, ყოფილაო“. კორესპონდენტი მხოლოდ ერთ ფაქტს გაუოცებია: სომხების მიერ მოწყობილ მეჯლისებში რაც ქალი უნახავს, ყველას ისეთი დიდი ცხვირი ჰქონდაო, როგორც მთის ქედიო“. სომხებს კიდევ, როგორც ილია ჭავჭავაძე აღნიშნავს, „ჯკვეთურად, გულმართლად აუხსნიათ, რომ ეგ დიდცხვირიანები სულ ქართველები არიანო. ესეც კარგია!.. რაც მეტი აქვთ, ის მაინც ჩვენთვის არა ჰშურთ, გულუხვად გვთავაზობენ. მეტი ტრფიალებაც გინდათ, ჩვენის სიყვარულით ცხვირებსაც – კი იჭრიან.“ აკაკი წერეთელი ამის შესახებ მისთვის ჩვეული იუმორით, აღნიშნავს: ფოთში ...მოუჭამია ცხვირი იმერელს მეგრელისათვის სიმთვრალეში... ე რა მოდა შემოსულა ფოთში, თქვენი ჭირიმეთ!.. ეგ ვიღაც ცხვირისჭამიები, მანდ რომ გაჩერებულან ფოთში რა უნდათ?! აქ ჩამოვიდნენ ტფილისში, ღმერთი, რჯული, უფრო დიდ-ლუკმებს იშოვნიან“ (აკაკი წერეთელი. ტ. XII, თბ., 1960, გვ. 32).

ილია ჭავჭავაძე მიუთითებს, რომ კუტული სომხებმა ისე გააბრიყვეს, ევროპის გასაოცნად ასეთი რამ წამოაროშვინესო: კავკასიაში „თუმცა სომხების რიცხვი ეხლა ქართველებზე ნაკლებია, სულ 600 ათასიო... მაგრამ ამ საუკუნის დასასრულამდე სომხები მალე გამრავლდებიან და ქართველებზე მეტნი შეიქმნებიანო“. ილია აგრძელებს: „ეს რა უცნაური უნარია სომხების გაშენებისა და ქართველების გადაშენებისა, რომლის ძალითაც 23 წელიწადის განმავლობაში ცოტა სომეხი გაბევრდება და ბევრი ქართველი დაცოტავდება“ (ილია ჭავჭავაძე. ტ. VIII, თბ., 1957, გვ. 127, 129). ყველაფერი ეს სომხებს სჭირდებოდათ „სომხების მაღლა ასაწევად და ქართველების დაბალ დასაწევად“. ისინი პრაქტიკული მოღვაწეობით ყოველმხრივ ცდილობდნენ ქართველების ეკონომიკურ გაჩანაგებას. სომეხმა ვაჭრებმა, რომლებმაც დიდი კაპიტალი დააგროვეს საქართველოში ვაჭრობითა და ხალხის ულმობელი ექსპლოატაციით, უმტკივნეულოდ ჩაიგდეს ხელში ქართველი თავადაზნაურობის მამულები და ქონება.

იხ. მე-7 გვ.

აფრიკას სურს, ჰქონდეს ვეტოს უფლება გაეროს უშიშროების საბჭოში

აფრიკის ქვეყნების ლიდერები ადისაბებაში განიხილავენ გაეროს უშიშროების საბჭოს რეფორმირების გეგმებს.

აფრიკის კავშირის ქვეყნებმა მიაღწიეს მორიგებას იმის თაობაზე, რომ მოითხოვენ უშიშროების საბჭოში ორ ადგილს ვეტოს ისეთივე უფლებით, როგორც აქვს საბჭოს ხუთ მუდმივ წევრს.

ამ გეგმების განსახორციელებლად მათ უნდა მიიღონ თანხმობა ეგრეთ წოდებული დიდი ოთხეულის ქვეყნებისგან – ბრაზილია, გერმანია, იაპონია, ინდოეთი, – რომლებსაც აქვთ გაფართოებულ საბჭოში აღგილების მოპოვების ყველაზე დიდი შანსები, მაგრამ ილაშქრებენ აფრიკის სახელმწიფოებისთვის ვეტოს უფლების მინიჭების წინააღმდეგ.

აფრიკის კავშირს ჯერჯერობით ვერ გადაუწყვეტია, თუ რომელი სახელმწიფო წარადგინოს საბჭოს მუდმივი წევრის ადგილზე. ყველაზე ძლიერ კანდიდატებად ითვლებიან სამხრეთ აფრიკა, ეგვიპტე და ნიგერია.

მავრიტანიაში ხელისუფლების სათავეში ხუნტა მოვიდა

სამართლიანობისა და დემოკრატიისთვის მებრძოლ სამხედრო საბჭოს – მავრიგანიაში ხელისუფლების სათავეში მისული ხუნგის მიერ ჩამოყალიბებულ უმაღლეს ხელმძღვანელ ორგანოს – სათავეში ჩაუდგა პოლკოვნიკი ელი ულდ მუჰამედ ვალი. სახელმწიფო გადატრიალებამდე იგი ხელმძღვანელობდა ეროვნული უშიშროების სამსახურს. როგორც ჩანს, ეს უწყება კვლავ მის დაქვემდებარებაში დარჩება. ხუნგის ლიდერთა შორის ასახელებენ ასევე ქვეყნის ყოფილი პრეზიდენტის პირადი გვარდიის მეთაურს.

საბჭოში შედის 18 წევრი, რომლებმაც ძალაუფლება ხელთ იგდეს მაშინ, როცა ქვეყნის პრეზიდენტი მააყია ულდ სიდი აჰმედ ტაია იმყოფებოდა საუდის არაბეთში, სადაც დაესწრო მეფე ფაჰდის დაკრძალვას. როცა ამბოხების ამბავი შეიტყო, პრეზიდენტმა ვეღარ გაბედა სამშობლოში დაბრუნება და ნიგერში გაფრინდა.

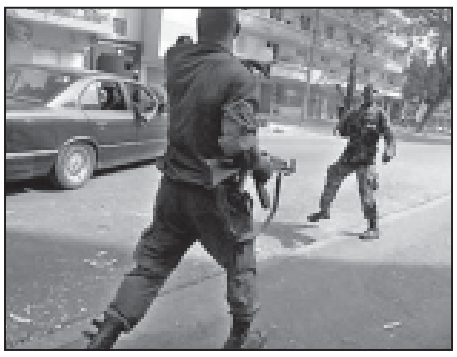

სამხედროებმა ჩამოაყალიბეს სამართლიანობისა და დემოკრატიისთვის მებრძოლი სამხედრო საბჭო, ხუნგა, რომელიც ქვეყნის სათავეში ყოფნას ორ წელიწადზე მეტ ხანს არ აპირებს. პუტჩის ლიდერებმა, რომელთა გვარებს ჯერჯერობით არ ახმაურებენ, პრეზიდენტს ბრალად დაედეს „ტოტალიგარული პოლიტიკის განხორციელება“ და დაიფიცეს, რომ „შექმნიან ხელსაყრელ პირობებს ქვეყანაში ღია და გამჭვირვალე დემოკრატიული სისტემის ჩამოყალიბებისთვის“.

მავრიგანიაში 2003 წლის ივნისშიც სცადეს სახელმწიფო გადატრიალების მოწყობა, თუმცა, მაშინ, ამბოხება ორ დღეში ჩაახშვეს რეჟიმის ერთგულმა ჯარებმა.

თუმცა, ვითარება მავრიგანიაში ძალზე გამწვავდა. მას შემდეგ, რაც ქვეყანაში ნავთობის უდიდესი მარაგი აღმოაჩინეს, მეთვალყურეები სერიოზულად ალაპარაკდნენ იმაზე, შეძლებდა თუ არა ულდ ტაია ძალაუფლების შენარჩუნებას.

თავის მხრივ, ტაიამ, რომელიც არ ითვლებოდა დემოკრატიულ მმართველად, კიდევ უფრო გაამკაცრა რეჟიმი. ოპოზიცია იძულებული გახდა, იაგაკქვეშეთში გადასულიყო. პოლიცია რეგულარულად იტყობინებოდა, რომ დააპატიმრეს „ალ-ყაიდასთან“ დაკავშირებული ისლამისტ-ფუნდამენტალისტები“. ხელისუფლების კრიტიკოსები აცხადებდნენ, რომ პრეზიდენტი ასეთი ეშით ცდილობს ანგარიშის გასწორებას პოლიტიკურ ოპონენტებთან.

აღსანიშნავია, რომ თვით ტაიაც ხელისუფლების სათავეში მოვდა 1984 წელს, სამხედრო გადატრიალების ტალღაზე. მალე იგი ძალზე დაუახლოვდა ერაყის მაშინდელ პრეზიდენტს სადამ ჰუსეინს, მაგრამ დიქტატორის კრახის შემდეგ ტაიამ ორიენტაცია აიღო შეერთებულ შტატებსა და ისრაელზე. თელავივში მავრიგანიას მიიჩნევდნენ ხიდად, რომელსაც შეუძლია ებრაელების და მუსლიმანების გაერთიანება, სამშობლოში კი პრეზიდენტს ადანაშაულებენ იმაში, რომ იგი „მიეყიდა სიონისტებს“. 1997 წელს გამართულ არჩევნებში ტაიას მხარი დაუჭირა ამომრჩეველთა 90,9 პროცენტმა. მაშინ მთავრობა აცხადებდა, რომ არჩევნების შედეგები ნათლად მოწმობს, თუ რა დიდი მხარდაჭერა აქვს ხალხში ქვეყნის ხელისუფლებას. ოპოზიცია კი ხელისუფლებას არჩევნების შედეგების მასშტაბურ გაყალბებაში ადანაშაულებდა.

ბუშს სურს, საქმე ბოლომდე მიიყვანოს

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა განაცხადა, რომ ამერიკელთა ჯარები დარჩებიან ერაყში და განაგრძობენ დაკისრებული მისიის შესრულებას.

ბუშმა ასეთი განცხადება გააკეთა მას შემდეგ, რაც გავრცელდა ინფორმაცია ერაყის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში მდებარე ქალაქ ჰადითთან 14 ამერიკელი საზღვაო ქვეითისა და მათი თარჯიმნის დაღუპვის შესახებ. ორშაბათს იმავე რაიონში დაიღუპა შვიდი საზღვაო ქვეითი.

„ჩვენ საომარ მდგომარეობაში ვიმყოფებით. დავრჩით პირისპირ ულმობელ მტერთან. თუ ჩვენ დავნიშნავთ ჯარების გაყვანის ვადებს, მტერი ამას მიუმარჯვებს თავის ტაქტიკას“, – თქვა ბუშმა.

ვამინტგტონი შეშფოთებულია იმის გამო, რომ ერაყიდან გავრცელებულმა ამ სამწუხარო ახალმა ამბავმა, შესაძლოა, ნეგატიური გავლენა მოახდინოს ამერიკელთა განწყობილებაზე.

ერაყში სამხედრო კამპანიის დაწყების შემდეგ დაიღუპა 1800-ზე მეტი ამერიკელი ჯარისკაცი, 13 ათასზე მეტი კი დაიჭრა. მარტო ამ ბოლო 10 დღის განმავლობაში იქ დაიღუპა 37 ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურე.

როგორც მიმომხილველები იტყობინებიან, საზოგადოებრივი აზრის არაერთმა გამოკითხვამ ცხადყო, რომ ერაყის კამპანიის წარმატებით დასრულების საკითხში ამერიკელთა შორის შეინიშნება პესიმიზმის მეტნაკლებად სტაბილური დონე.

კულუარებში ამერიკელი სამხედროები განსაკუთრებულ შეშფოთებას გამოთქვამენ ქვეყანაში გავრცელებული საზოგადოებრივი აზრის გამო. „თუ ჩვენ დავმარცხდებით ამერიკაში, ეს ნიშნავს, რომ ომი წაგებულია“, – მიაჩნიათ სამხედროებს.

„მათ სურთ, რომ ჩვენ უკან დავეხიოთ. მაგრამ ამას ვერ მიაღწევენ. მათ არა აქვთ ბოლომდე შეგნებული შეერთებული შტატების სიმტკიცე და ძალა“, – თქვა პრეზიდენტმა თავის გამოსვლაში.

ბუშის აზრით, დაღუპული ჯარისკაცების ხსოვნის პაგივსაცემად, ყველაზე კარგი იქნება, თუ დაწყებულ საქმეს ბოლომდე მიიყვანენ.

ერაყში დანაკრგების ზრდის კვალობაზე, ბუშის ადმინისტრაცია სულ უფრო მეტ ყურადღებას უთმობს ქვეყანაში მამდინარე პოლიტიკურ პროცესებს. ვაშინგტონი ყოველმხრივ უწყობს ხელს ერაყში კონსტიტუციის მიღებას, აგრეთვე, ოქტომბრისთვის დანიშნული რეფერენდუმის და დეკემბრისთვის დანიშნული არჩევნების გამართვას.

აფეთქება სტამბოლში

სტამბოლში მომხდარი აფეთქების შედეგად დაიღუპა ორი კაცი და რამდენიმე დაიჭრა, იტყობინებოდნენ თურქეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები.

აფეთქება მოხდა ოთხშაბათს, შუადამისას. ვრცელდება ურთიერთგამომრიცხავი მონაცემები აფეთქების დაწვრილებითი დეტალების შესახებ.

„სი-ენ-ენ-თიურქეს“ ტელეარხი აცხადებდა, რომ აფეთქდა მანქანა, „სკარ-თი-ვის“ ტელეარხი კი, თავის მხრივ, იტყობინებოდა, რომ ბომბი დადებული იყო ნაგვის ბუნკერში.

თურქეთში ამ ცოტა ხნის წინათ მოხდა აფეთქებების მთელი სერია. ზოგიერთები ამ თავდასხმებში ადანაშაულებენ ქურთ მოთარეშეებს, ზოგიც – ისლამისტ-ექსტრემისტებს.

სამშაბათს, თურქეთის ერთ-ერთ სახელგანთქმულ კურორტში – ანტალიაში მომხდარი ორი აფეთქების შედეგად დაიჭრა ექვსი კაცი.

ივლისში, ქალაქ ქუშადასში ავტობუსში დადებული ბომბის აფეთქების შედეგად დაიღუპა ხუთი კაცი. ივლისის აფეთქების განხორციელებაში თურქეთის ხელისუფლების მიერ ეჭვმიტანილი ქურთ მუშათა პარტია უარყოფს თავის მონაწილეობას ამ თავდასხმაში.

2003 წლის ნოემბერში სტამბოლში დაიღუპა სამოცზე მეტი კაცი. კამიკაძეებმა ააფეთქეს ორი სინაგოგა, დიდი ბრიგანეთის საკონსულოს და ბრიგანეთის ბანკის შენობები. თურქეთის ხელისუფლებას მიაჩნია, რომ ამ ტერაქტების უკან „ალ-ყაიდა“ იდგა.

◎ გამოიცა

„საქართველოს პოლიტიკური პორტრეტი“

2004 წელს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის გრიფით გამოიცა პროფესორ ავთანდილ სონღულაშვილის მონოგრაფია – „საქართველოს პოლიტიკური პორტრეტი“, რომელშიც შესწავლილი და შეფასებულია ის მეგად რთული, სიძნელეებით აღსავსე პერიოდი, რომელიც განვლო ქართველმა ხალხმა სახელმწიფოებრიობის აღდგენისათვის დაუცხრომელ, უშედეგოთ ბრძოლაში.

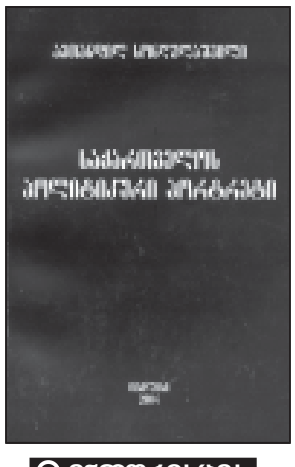

ბაგონმა ავთანდილმა, სამეცნიერო წრეებში აღიარებულმა მკვლევარმა, ამ ბოლო წლებში საქართველოს ახალი და უახლესი ისტორიის საკვანძო პრობლემებისადმი მიძღვნილი გამოკვლევებით წონადი წვლილი შეიტანა ქართულ ისტორიოგრაფიაში. „საქართველოს პოლიგიკური პორტრეტი“ ავტორის მორიგი მნიშვნელოვანი გამოკვლევაა, რომელშიც ახლად გამოვლენილი საარქივო წყაროებისა და უახლესი სამეცნიერო ლიტერატურის გათვალისწინებით გაანალიზებულია საქართველოს „საბჭოთა რეჟიმის“ პერიოდის კარდინალური პრობლემები. ყურადღება გამახვილებულია ტაბუდადებული მოვლენების გამომშვურებაზე, გამოწვლილვითაა შესწავლილი ის მომქანცველი „გოლგოთას გზა“, რომლითაც ხანგრძლივი დროის განმავლობაში ვიღოდა ქართველობა სუვერენიტეტის აღსადგენად.

ნაშრომი, რომლის რედაქტორია პროფესორი ვახტანგ გურული, ხოლო რეცენზენტები პროფესორები მიხეილ სამსონაძე და ოთარ ჯანელიძე, უთუოდ საყურადღებოა.

გურამ შენგელია,
პროფესორი.

◎ ინფორმაცია

ძეგლის პროექტი მოუწონეს

მოსკოვის მერმა იური ლუჟკოვმა ცნობილი მოქანდაკის ზურაბ წერეთლის მიერ შექმნილი იოსებ ბროდსკის ძეგლის პროექტი მოიწონა. მერმა უკვე მიიღო გადაწყვეტილება, რომ რუსეთის დედაქალაქში გაიხსნას ბროდსკის სახელობის სკვერი და ძეგლი. ამჟამად არჩევენ ადგილს, სადაც იოსებ ბროდსკის ძეგლი აღიმართება.

მედიანიუსი

◎ პროცესი

ერთს ისეთს მოგცხებ, სადამ!

„ეს იყო ნამდვილი მუშტი-კრივი უცნობ მამაკაცსა და პრეზიდენტს შორის“. სადამ ჰუსეინის იორდანიელ დამცველთა ჯგუფმა ასეთი შეფასება მისცა ტრიბუნალის შენობაში მომხდარ ინციდენტს, სადაც მიმდინარეობდა ყოფილი ერაყელი ბელადის დაკითხვა.

ჰუსეინს კითხვები დაუსვეს 1991 წელს, სპარსეთის ყურეში ომის შეწყვეტის შემდეგ ქურთებისა და შიიტების აჯანყების ჩახშობის შესახებ. როცა სადამ ჰუსეინი გამოდიოდა სასამართლოს დარბაზიდან, ერთ-ერთმა იქ მყოფმა მას მუშტები დაუშინა. ტყვე პრეზიდენტმა თავის დაცვა სცადა. მოვლენათა ასეთი ვერსია გავრცელეს სადამის დაცვის წარმომადგენლებმა.

თუ ვინ იყო „აგრესორი“, ცნობილი არ არის. ერაყელი ადვოკატის ჰალილ დულაიმის თქმით, რომელიც მოსმენას ესწრებოდა, ეს მამაკაცი იდგა მისთვის უცხო ადამიანების ჯგუფთან ერთად. რადგან პროცესი ჯერ კიდევ არ დაწყებულა და მხოლოდ დაკითხვა მიმდინარეობს, ძნელი გასაგებია, თუ საიდან გაჩნდნენ გარეშე პირები სასოდ, ოფიციალურად მას მხოლოდ ერთი ბრალდება აქვს წაყენებული – 1982 წელს ბაღდადის ჩრდილოეთით მდებარე სოფელ დუჯაილში 143 შიიტის მკვლელობასთან დაკავშირებით. არ არის გამორიცხული, რომ მამაკაცი, რომელიც თავს დაეხსა სადამ ჰუსეინს, რეჟიმის ერთ-ერთი მსხვერპლის ნათესავი იყოს.

არც ის არის ცნობილი, მიიღო თუ არა ტრავმები ერაყის ყოფილმა ლიდერმა და გაუწიეს თუ არა მას სამედიცინო დახმარება. მაგრამ ერაყის სპეცტრიბუნალის მოსამართლე რაიდ ჯუჰი ამტკიცებს, რომ მოსმენამ მშვიდ აგმოსფეროში ჩაიარა. თუმცა, თვით ჯუჰი მოსმენას არ დასწრებია. სამაგიეროდ, ჰუსეინის ადვოკატებს აქვთ შესაძლებლობა, განაცხადონ, რომ მათი კლიენტის უფლებები დაირღვა. ბრიგანელმა იურისტმა აბდელ ჰაკ ალანიმ კი, რომელიც კონსულტაციას უწევს დაცვის მხარეს, სასამართლოში მომხდარ ინციდენტს უწოდა „მართლმსაჯულების დაცინვა“ და სადამის ადვოკატებს მოუწოდა, ბოიკოტი გამოეცხადებინათ სხდომისთვის.

მოშნოლებელთა საყურადღებოდ!

შპს „თბილწყალკანალი“ აცხადებს კონკურსს შემდეგი მასალების და მოწყობილობების მოწოდებაზე:

1. ბაბიგი **Б-83;**
2. ელექტროძრავი ტექნიკური მახასიათებლებით:
– სიმძლავრე – 1000 კვგ.
– სიჩქარე – 600 ბრ/წთ.
– ძაბვა – 6000 ვოლტი.
– სიხშირე – 50 ჰც.

დაინტერესებულ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს წინადადებების წარდგენა და დამატებითი ინფორმაციის მიღება შეუძლიათ განცხადების გამოქვეყნებიდან ხუთი დღის ვადაში მისამართზე:
ქ. თბილისი, 0179, მ. კოსტავას I შეს. №33, II სართული; ტელ/ფაქსი: 93-28-25.
ელ. ფოსტა: **zgongadze@twu.water.ge**

საკონტაქტო პირი ზურაბ ზონღაძე.

შპს „თბილწყალკანალის“ ადმინისტრაცია

№ 184. პარასკევი, 5 აგვისტო, 2005 წელი.

◎ მორევი

ღრეის ჯაჭვი

შიდსი ნელი ტემპით, მაგრამ ჩვენთვის კატასტროფული ნაბიჯებით მოდის

კარგა ხანია, ჩვენში ქალწულობის ინსტიტუტს წყალი შეუდგა. რაღა დროს ეს ამბებიაო, – უფრო ბიჭები ყვირიან, ვიდრე გოგონები. ჰოდა, ჩვენი 10-12 წლის სათუნები, სექსუალურ პარტნიორებს არა მარტო უკვე თვალებით ჭამენ, არამედ მათთან ღამის ბარებსა თუ საუნებში გემრიელადაც კოტრიალობენ. რა წესი, რის ადათი, რა უბიწობა, რის უმანკოება. იყო სპილენძის ეპოქა, იყო აგომის ეპოქა, ახლა სექსის ეპოქაა, გახურებული, თავაწყვეტილი სექსის...

ისე, ცოტა დავაგვიანეთ, „თავისუფალი სამყაროს“ მონაპოვრებს დროზე ვერ ვეზიარეთ, აღვირახსნილი სექსის ილეთები გვიან ავითვისეთ. ვინც ამ ტკბილ ორომტრიალში აღრე ჩაერთო, ახლა ნანობს კიდეც, მაგრამ ჩვენ მაინც ჩვენი გზით მივდივართ. შეჩერება, სხვათა უბედურების დანახვა და დასკვნების გამოტანა არ გვინდა, მორჩა და გათავდა...

უგანდის პარლამენტის წევრი სულეიმან მადადა (დეპუტატი კაიგუნის ოლქიდან) აჯილდოებს იმ გოგონებს, რომელთაც, სკოლის დამთავრების შემდეგ, ქალწულობა შეინარჩუნეს. ის მათ უნივერსიტეტში სწავლას აფინანსებს.

უფასო სწავლის სერგიფიკატის მისაღებად, გოგონებს უგარდებათ გინეკოლოგიური გამოკვლევა, რაც თვალუყურსახთა უბიწობას დაადასტურებს. მადადას ინიციატივა ბიჭებზე არ ვრცელდება. მათ უნებისთან არანაირი დამადასტურებელი ნიშანი არ გააჩნიათ, რომ უბიწობა დაამტკიცონო (ვითომ?).

თავის მთავარ მიზნად პარლამენტარი ახალგაზრდობის შიდსისგან დაცვას მიიჩნევს: ჩვენს ბავშვებს ნათლად უნდა დავანახოთ ის უბედურება, რასაც ქორწინებამდე გაჩაღებული დაუცველი სექსი იწვევსო.

ერთ დროს, უგანდა შიდსის გლობალური ეპიდემიის ეპიცენტრი გახლდათ, მაგრამ სახელმწიფოს მიერ განხორციელებულმა ღონისძიებებმა შიდსიანების რაოდენობა 1990 წლის 30 პროცენტიდან 2005 წელს 6 პროცენტამდე დაიყვანა. კაიგუნის ოლქში, სადაც დაახლოებით 300 ათასი ადამიანი ცხოვრობს, ოჯახების 80 პროცენტში ერთი შიდსიანი წევრი მაინცაა.

ესე იგი, უგანდა ჭკუაზე მობრახუნდა, ნაადრევი სექსი დაითრგუნა, შიდსიანთა რაოდენობა საგრძნობლად შემცირდა. ჩვენ? ჩვენ რას ვაკეთებთ?

ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ცენტრის ხელმძღვანელის თენგიზ ცერცვაძის განცხადებით, საქართველოში აღინიშნება შიდსის ახალ შემთხვევათა ნელი, მაგრამ სტაბილური (?) ზრდის ტენდენცია. კერძოდ, 2000 წელს გამოვლინდა 79 შემთხვევა, 2001 წელს – 93, 2002 წელს – 95, 2003 წელს – 100, 2004 წელს – 163. მაშ! 2005 წელს

ეს ციფრი, ალბათ, 200-ს მიაღწევს. 2 აგვისტოს მონაცემებით, უკვე ხელთა გვაქვს – 118. მაგება მაფხულის შემდეგ იქნება, როცა ხალხი უცხოური ზღვებიდან თუ ოკეანეებიდან დაგვიბრუნდება.

საერთოდ, შიდსი ვერაგული, ჩასაფრებული დაავადებაა. შეიძლება 5-10 წელიწადი „აგარო“ და ვერაფერი გაიგო. სადღეისოდ საქართველოში სულ გამოვლენილია შიდსის ვირუსით ინფიცირების 759 შემთხვევა. თუმცა, ექსპერტთა აზრით, დღეს ჩვენში ამ უბედური სენით რეალურად შეპყრობილია დაახლოებით 3.000 კაცი. ეს კი იმას გვაფიქრებინებს, რომ მოკლე ხანში ზრდის ის ნელი ტემპი სგახანთვურ „მოძრაობაში“ გადაიზრდება.

ახლა ვნახოთ, თუ რა ჯანდაბით იმოკლებენ სიცოცხლის წლებს ძირითადად 25-40 წლის ადამიანები. შიდსიანთა 65 პროცენტი ნარკოგიკეების მომხმარებელია, 32 პროცენტი კი გაუკუღმართებული სექსის მიმდევარია, – ჰომოსექსუალი, ჰეტეროსექსუალი და ბისექსუალია. აპა, ესეც ჩვენი მეობა, ჩვენი ვაჟკაცობა, ჩვენი ქართველობა...

ჭირი ყველაზე მეტად მოდებულია თბილისში (285 კაცი) მერე აჭარაში (112), სამეგრელოში (110), იმერეთში (70), ქართლში (27), კახეთში (21) ... რა კუთხეებიდა დაგვრჩა?

ექსპერტთა აზრით, თუ ახლავე არ მივიღეთ რადიკალური პრევენციული ზომები, უახლოეს მომავალში უფსკრულში გადაჩეხვა არ აგვცდება. პრევენციული ზომების მხრივ ბაგონი თენგიზ ცერცვაძე გვამშვიდებს, მთელი დსთ-ს სივრცეში არსად ისე გულმოდგინედ არ მკურნალობენ, როგორც საქართველოშიო. ჯერ კიდევ შარშან აუმუშავებიათ შიდსთან ბრძოლის ეროვნული ფონდის პროგრამა, რომელიც უფასო სამედიცინო დახმარებას უწევს ყველა პაციენტს, ვისაც კი ეს სჭირდება, მაგრამ გვიშველისდა აქმი, როცა სისხლიც მოგვეწამლება და ხორციც დაგვიძაბუნდება? აგე, 150 შიდსიანი უკვე საიქიოს გამგზავრებულა. დროის მაკრაგელი ახალ მსხვერპლს ელის...

იხვეწებიან, გვემუდარებიან, – ნარკოგიკეების „გაჩხრვისას“ ახალი ნემსი გამოიყენეთო, გაუკუღმართებული სექსისას პრეზერვატივი იხმარეთო, სისხლის გადასხმისას ჯანსაღი დონორი შეარჩიეთო... საქმეში ხართ! ნარკომანიაც და პროსტიტუციაც (ბავშვებშიც კი) ჩვეულებრივ ამბად გვექცა. ცალკე ცხოვრებისეულმა გაჭირვებამ, ცალკე – უცხოეთში გასვლის გაიოლებამ, ცალკე – თვით ბუნების გადაგვარებამ დიდიც და პატარაც ჭკუიდან გადაიყვანა, ღირებულებები შეაცვლევინა, ზნეობა, მეობა მეათე პლანზე გადააწევინა, „თავისუფალი ცხოვრების“ ოცნებებში ჩაძირა, მაგრამ ჩვენით ხომ არ მთავრდება სამყარო? თანამიმავლობა? ბევრი ქალწულობას იმიტომ ინახავს, რომ მერე 1500 დოლარად გაყიდოს და არა საკუთარი სახელი შეინახოს.

მართალია, წლეულს ერთიანი ეროვნული გამოცდები უკვე ჩაგარდა, ქალწულიც და არაქალწულიც ერთი არშინით გაიზომა, მაგრამ ხომ მოვა გასაღ კიდევ ეს დრო? უგანდის მიბაძვით იქნებ უმანკოების 1500 დოლარად გაყიდვას (ან მუქთად ჩუქებას) ბევრმა უნივერსიტეტში მოწყობა ამჯობინოს?

მოიქექეთ ჯიბეები, დეპუტატებო! თუმცა...

ამას წინათ თბილისში შიდსის საწინააღმდეგო აქციები გაიმართა. სპეციალისტებიც და არასპეციალისტებიც პრეზერვატივებს ღამის ტომრებით არიგებდნენ, – ესაა ჩვენი მხსნელიო, ტელევიზიით გვმოძღვრავდნენ. ერთ თინეჯერს, მშვენიერ გოგოს თავი ღამის საგელევიზიო კამერაში შეაყოფინეს და პირდაპირ ააყვირეს: იხმარეთ პრეზერვატივი და აღარ შეგვხვდებათ შიდსიო. განა ისა თქვა, ბავშვებო, თავი შეიკავეთ ნაადრევი, დაუფიქრებელი სექსისგანო. არა, იგრიალეთ რამდენიც გინდათ, ოღონდ პრეზერვატივი გამოიყენეთო. პრეზერვატივი რა, უგანდაში თუ არა, ამერიკაში არ იციან, საფრანგეთში, იტალიაში არ ყიდიან? მერედა, შველის ვინმეს რამეს?

15-16 წლამდე მაინც მოიცადეთ, თქვე კიი დედმამიშვილებო, და მერე იგრიალეთ, როცა ცოტა ჭკუაც დაგიჯდებათ და გონებაც!

გონდო გულიაშვილი.

◎ არქიტექტურა

მსოფლიო მხარს უჭერს ქართველების წინადადებას

(მესამე გვერდიდან)

კონგრესის მონაწილეთა ყველაზე დიდი სურვილია, მსოფლიოში არასოდეს იყოს ომი, იგი კი სამწუხაროდ, დღესაც გრძელდება, რომელიც ქალაქესა და არქიტექტურას ანადგურებს, და, რაც მთავარია, ათასობით ადამიანის სიცოცხლეს იწირავს.

სამბოლურია, რომ **UIA**-ს XXII კონგრესი ისეთ ქვეყანაში მიმდინარეობს, რომლის ინტელექტუალური საფუძველი, ქვეყნის დაარსებიდანვე, ათათურქის ფრაზამია გამოხატული: „მშვიდობა სახლში, მშვიდობა მსოფლიოში“.

კონგრესის მონაწილეებს სჯერათ, რომ არქიტექტურის და ურბანული სფეროს განვითარება, რომლის მიზანია მსოფლიოს მშვიდობა და ბედნიერება, გლობალური უსაფრთხოების ერთ-ერთი ძირითადი ფაქტორია.

გლობალური პოლიტიკა ქალაქებს, არქიტექტურას, შემოქმედებას ერთმანეთისგან აშორებს და მათ მექანიკურ პროდუქტად და მოხმარების ცენტრად მიიჩნევს.

კონგრესის მონაწილეებს სჯერათ, რომ არქიტექტურისა და ურბანული სფეროს განვითარება, რომლის მიზანია საზოგადოების მშვიდობა და განვითარება, გლობალური უსაფრთხოების ერთ-ერთი ძირითადი ფაქტორია. გლობალური პოლიტიკა არქიტექტურას ემუქრება, თუმც ეს არა მარტო მსოფლიო არქიტექტურის, არამედ ყველას პრობლემაა, რადგანაც ეს არის საზოგადოების საკუთარ და კაცობრიობის ფასეულობებთან გაუცხოების მიზები. ფასეულობები კი არქიტექტურასთან ერთად იქმნება.

UIA-2005 თემის – „ქალაქები და არქიტექტურა“ კონტექსტში, კონგრესი ხაზს უსვამს ქალაქისა და არქიტექტურის დაშორების – პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და ტექნოლოგიურ მიზეზთა გარკვევის დიდ მნიშვნელობას.

გლობალიზაციამ ეს ფასეულობები არ უნდა დაანგრიოს. XXII კონგრესის მონაწილეებს სწამთ, რომ ამ პროცესზე დაფუძნებული მიმდინარე განვითარების სტრატეგია დიდ საფრთხეს წარმოადგენს მსოფლიოსათვის და განსაზღვრავს შემდეგ პრიორიტეტულ პირობებს, რომელიც აუცილებელია არქიტექტურისა და ქალაქის ხელახალი კავშირებისათვის.

– მომხმარებლური ეკონომიკის მაგივრად, რომელიც აზიანებს სიცოცხლესა და გარემოს, საჭიროა სამეწარმეო ეკონომიკა, რომელიც სიღარიბეს აგვაცილებს;

– დიალოგი არქიტექტურასა და გარემოს შორის, რომელიც საზოგადოებებს ააცილებს კულტურული იდენტურობის მოშლას;

– ბინოლუტური მშვიდობის დამყარება, რომელიც ყველა სხვა პოლიტიკაზე მაღლა დგას;

– საერთაშორისო დომინირების მექანიზმის ნაცვლად, რომელიც ერებს იმონებს, საჭიროა საერთაშორისო თანამშრომლობა, რომელიც ადამიანთა ძირითადი რესურსების ძარცვას აგვაცილებს;

– საჭიროა ცოდნის უნივერსალიზაცია.

გლობალიზაციასთან მიმართებაში, კონგრესი ეროვნულ და საერთაშორისო პლატფორმების ყველა მხარეებს, თანამშომლობასა და პარტნიორობას სთავაზობს.

XXII კონგრესის მონაწილე მსოფლიოს არქიტექტორებს მიაჩნიათ:

– ახალი პოლიტიკა უნდა ემყარებოდეს ქალაქებში ემიგრანტთა დასახლების პრობლემების და ღარიბი მოსახლეობის ძირითადი უფლებების (ჯანმრთელობისა და განათლების) გათვალისწინებას, ეწინააღმდეგებოდეს ურბანული მიწების, როგორც უძრავი ქონებიდან მოგების მიღების საშუალებად გამოყენებას.

მუნიციპალიტეტებმა და მთავრობებმა გარემოს დაგეგმარებისას ხალხის ცხოვრებასა და კეთილდღეობას უნდა მიანიჭონ პრიორიტეტი და არა მიწისგან მოგების მიღებას.

საჭიროა ისტორიულად აკუმულირებულ, უნივერსალურ ფასეულობაზე დაფუძნებული, ურბანული და არქიტექტურული პოლიტიკის განვითარება, რომლის მიზანია არა მარტო კულტურათა უნიფიცირება, არამედ ისტორიული მემკვიდრეობის, როგორც კაცობრიობის საერთო ფასეულობის, დღევანდელ მსოფლიოში ინტეგრაცია.

თანამედროვე არქიტექტურა იმ მიმართულებით უნდა განვითარდეს, რომლის დროსაც არქიტექტურული საქმიანობა და შემოქმედება უგულებელყოფილი არ იქნება, ეს კი დაგროვილი ფასეულობების, როგორც მდიდარი „მეხსიერების“ კარგად გამოყენებას გულისხმობს, რაც ქმნის სპეციფიურად იდენტურ მომავალს.

კონგრესის მონაწილეები იმედს გამოთქვამენ, რომ ყველა ქვეყნის მთავრობები, შესაბამის მხარეებთან ერთად, ქალაქგეგმარებით, არქიტექტურული გარემოს და კულტურული პოლიტიკის შემუშავებისას, დეკლარაციაში ასახულ პრინციპებს გაითვალისწინებენ.

* * *

საქართველოს არქიტექტორთა მონაწილეობა სტამბოლის კონგრესში ნაყოფიერი რომ იყო, ამას ამ დღეებში დავით აბულაძის სახელზე მიღებული ეს ბარათიც მეტყველებს.

ბატონო პრეზიდენტო,

ჩემთვის დიდი პატივი იყო თქვენთან შეხვედრა სტამბოლში.

მოგახსენებთ, რომ შევუდექი UIA-ს პრეზიდენტის მოვალეობას. პრეზიდენტის წარმატება დამოკიდებულია თითოეული სექციის აქტიურობაზე. მოუთმენლად ველი თქვენს იღეებს, განსაკუთრებით წყვილი რეგიონების თანამშრომლობის შესახებ.

მინდა, განვიხილოთ, ორი ერთმანეთისათვის მნიშვნელოვანი ქვეყნების დაწყვილების იდეა, რომელიც გულისხმობს სამუშაო პროგრამებში ერთობლივ ჩართვას. ველი თქვენს მოსაზრებებს ამ საკითხის შესახებ.

დიდი მადლობა საზუქრისათვის. მოუთმენლად ველი თქვენს ქალაქში ჩამოსვლას.

კეთილი სურვილებით,

გაეტან სიუ,

UIA-ს პრეზიდენტი.

მარადი ანასაშვილი.

P. S.* გადაწყდა, *გაეტან სიუს ხელმძღვანელობით თბილისში სამუშაო ვიზიტით ჩამოვა UIA-ს კომისია, რომელიც საქართველოს არქიტექტორთა კავშირთან ერთად 2005 წლის 10-15 ოქტომბერს გამართავს საერთაშორისო კონფერენციას თემაზე: „განვითარებად ქვეყნებში არქიტექტურულ-ქალაქმშენებლობითი კრიზისი“.

◎ ფიქრები ხმამაღლა

„სუფთა ფურცელი“, რომელიც აუკარად დასახევია...

(მესამე გვერდიდან)

ბიზნესის შემოჭრამ ელექტრონულ მედიაში მკვეთრად შეცვალა რეალობა და პრინციპულად ახალ სიბრტყეში დააყენა საგნები და მოვლენები. ბიზნესმა შეავიწროვა ჟურნალისტიკა, იგი თანდათან განმსაზღვრელი ხლება ტელერადიოსაქმეში. მთავარ საბრუნავად მოგება იქცა. სადავო არაა, რომ რაც უფრო რეიტინგული პროექტი, მით მეტია რეკლამა, შემოსავალი. ბუნებრივია, რომ ეთერში განთავსდება მხოლოდ ის გადაცემა, რომელიც ამ პირობებს დაკმაყოფილებს. ასეთი პირობა საგრძნობლად ზღუდავს სრულყოფილი სამაუწყებლო პოლიტიკის გატარებას. საეთერო ბადიდან ქრება მხატვრული, სარადიო არსებობს (ალბათ, მხოლოდ საქართველოა ისეთი უნიკალური ქვეყანა, სადაც ტელევიზიების რაოდენობა ჭარბობს რადიოებისას). თუ მოგებაზე არ იქნება გათვლილი, ისე მაინც უნდა მოხერხდეს, რომ კომპანიამ თავის შენახვა შეძლოს. რა ვითარებაა ამ მხრივ საქართველოში? სარეკლამო ბაზარი 4-5 მილიონ დოლარს არ აღემატება. ეს თანხა კი (თუ არ ჩავთვლით რადიოებს და გაზეთებს) ერთ, მაქსიმუმ – ორ ტელევიზიას თუ შეინახავს (საეროდ მსოფლიოში ცნობილია, რომ სარეკლამო ბაზრის 90 პროცენტს ტელევიზია ითვისებს, 7-ს – რადიო, 3-ს კი გაზეთი). მაშ, რა არის სოკოებივით მომრავლებული ტელევიზიების ხიბლი? მხოლოდ დემოკრატიული პროცესების შეუქცევადობის ხელშეწყობა? არა მგონია!

რა გზები არსებობს „დამოუკიდებელი“ ტელევიზიის ფინანსური უმრუნველყოფისთვის?

ერთი გზაა, როცა გრანტებით გამაგრებულ ტელევიზიაზის ფინანსურ კლანებთან თუ ოლიგარქებთან ფარული გარიგებები ემაგება. ეს განსაკუთრებით არჩევნების წინა პერიოდში ნათლად ჩანს ხოლმე (განა არ გსმენიათ? – მოგეცათ ამდენი და ამდენი მილიონი და თქვენ გაიმარჯვებდით არჩევნებშიო). ასეთი ტელევიზიები მხოლოდ დროებით არიან ზენიგმი, რადგან აკრძალული ხერხებით ბრძოლა მხოლოდ გარკვეული დროის მანძილზეა წარმაგებული. განსაკუთრებით, – ცალმხრივი, ოპოზიციური მაუწყებლობისათვის, თუმცა შემდეგ, გამარჯვეთის შემთხვევაში, შესაძლოა, თავად დამკვეთს აღარ დაჭირდეს ის, ან დაუწესდეს ის ჩარჩოები, რომელთა გადალახვა საკვდილის ტოლფასი იქნება, ან კვლავ მიიღოს ასალი დაკვეთა და დემოკრატიის სახელით ახალი აქცია წამოიწყოს. ჩვენისთანა პაგარა და ღარიბ სახელმწიფოში აფვალი მგრუნი ან პარტნიორი ქვეყნის კაპიტალმა ტელევიზიის საშუალებით საკუთარი ინტერესების განხორიელებაზე იმრუნოს. ეს ინტერესები შეიძლება ქვეყნის, პოლიტიკურ ინტერესებსაც დაემთხვეს. ალბათ, მრავალმხრივ საინტერესოა ეიგატა, იური როშჩენის წერილიდან, რომელსაც ახლა განსასჯელად შემოგთავაზებთ:

„დამფუძნებლის (იგულისხმება კერძო ტელევიზია) პირადი მისწრაფებები და ვეგმოვნება დღეს უკვე ცოტას ნიშნავს. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების ხასიათს, იდეოლოგიურ აქცენტს და მიმართულებას დღეს, ხშირ შემთხვევაში, არ განსაზღვრავს მისი მფლობელი, თუნდაც იგი ოლიგარქი იყოს, არამედ ადამიანთა ვიწრო ჯგუფი (შესაძლოა, იგი ადგილობრივი წარმოშობის არ იყოს), გაერთიანებულნი საერთო ეკონომიკური (პირველ რიგში, – ფინანსური) და იდეოლოგიური მიზნებით.

სპეციალისტთა განმარტებით, ამ ფინანსურ-იდეოლოგიურ ჯგუფს ხელმძღვანელობს მსოფლიოს დაახლოებით 20 უმდიდრესი კლანი, რომელთა ხელშიც მსოფლიო სიმდიდრის დაახლოებით 45 პროცენტია თავმოყრილი. სწორედ ეს კლანები განსაზღვრავენ გლობალურ მიმართულებებს. ასევე, მათ მიერ კონტროლირებადი ქვეყნების სახელისუფლებო პოლიტიკას“.

ზოგს შეიძლება გადაჭარბებულად მოეჩვენოს (მათ შორის – მეც) ასეთი რეალობა, მაგრამ არც ის იქნება მართებული, ვერ დაინახო ის უხილავი ძაფები, რომლებიც ასეთი რეაქციული განცხადების საფუძველიანობის ეჭვს ბადებს.

პოსტსაბჭოთა სივრცეში, ასეთი სტერეოტიპი გავრცელდა: „მნიშვნელოვანი არა აქვს როგორ გამდიდრდები, მთავარია, მდიდარი იყო“. ოლიგარქებს საკუთარი მაუწყებლობა იმიგომ ჭირდებათ, რომ ფარულად დაუჭირონ მხარი ხელისუფლებას (მით უმეტეს, საპაირეფ უკეთესი საშუალება არ არსებობს) და ამით ბიზნესხელმეუხებლობისა და სტაბილურობის გარანტიები მიიღონ (თავისი შავი და თეთრი ბუღალტერიით).

არსებობს კიდევ ერთი გზა: ქველმოქმედება – არანაირი პირადი ინტერესი, გარდა ეროვნული დირებულებების დაცვისა და დემოკრატიული პროცესების ხელშეწყობისა. საქართველოში, ჯერ კიდევ „მეჯღანუაშვილების სანაში“ გაჩნდა ასეთი მაუწყებლობა, რომელიც, სამწუხაროდ, შეჩერდა... დიახ, მე-9 არხს ვგულისხმობ... (საფუძვლიანად არავინ დაინტერესებულა, თუ რაგომ შეწყდა ამ პერსპექტიული ტელეარხის არსებობა). დღეს ამკარად სიმპათიას იწვევს ტელეკომპანია „იმედის“ საქმიანობა, ხლება ამ კომპანიის საქმისადმი მაღალია. ვერ გეტყვით, აქვს თუ არა მას ფარული ინტერესები, სხვა პოლიტიკური მიზნები, რას მოიმოქმედებს მომავალ საარჩევნო პერიოდში, მაგრამ დღეს მან სამართლიანად დაიკავა აწ ჩაძირული ტელეფლაგმანის „რუსთავი-2“-ის ადგილი, უფრო სრულყოფილი ფორმაგით, უფრო საინტერესო მაუწყებლობით, მეტი კულტურით, ეროვნულობით, ესთეტიკით. სადავო და გასაკრეგიკებელი აქაც საკმაოდ არის, მე მხედველობაში მაქვს ზოგადი შთაბეჭდილება. სხვათა შორის, ტელე „იმედის“ შემქნელთა ძირითადი ბირთვი ის დაწუნებული და ხშირ შემთხვევაში, იენორირებული პროფესიონალები არიან, რომლებიც იძულებულნი იყვნენ მიეტოვებინათ საქართველოს ტელევიზიაა.

* * *

ახლა ვისაუბროთ ტელერადიოსაბაზრზე, იმ 4-5 შლნ დოლარზე, რომელიც უნდა განსაზღვრავდეს მაუწყებლობის თავიაუფლების ხარისხს. ვინც საქმეში ჩახედულია, დამეთანხმება, ტელერადიოკომპანიების სარეკლამო შემოსავლებში, ხშირად არავითარ როლს არ თამაშობს რეიგინგული მაჩვენებელები. გარდა კერძო გარიგებისა, რომელიც ურთიერთხელსაყრელი პროცედურის ჩაგარების ტულისხმობს, ხშირად არასასურველი მაუწყებლისთვის ქანგბადის გადაკეტვის ტოლფასია შემოსავლის – რეკლამის გარეშე დატოვება. ასეთი მაუწყებელიც მინახავს, რომელიც სარეიტინგო მაჩვენებლით ესაა ფრთხილი დამოუკიდებელი ელექტრონული მედია. კრიგიკა თვითმიზანი არ არის, მაგრამ მის გარეშე, ოპონირების გარეშე, თავად ხელისუფლებას გაუჭირდება არსებობა. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში ტელებუმი ბიზნესის ნაცვლად, გავლენის სფეროთა გადანაწილებას ემსახურება და ეთერი პოლიტიკური ბრძოლის ასპარეზად იქცა, დემოკრატიის გზაზე შემდგარი სახელმწიფოსთვის არსებული ვითარება მაინც წინ გადადგმული ნაბიჯია. ღმერთმა დაგვიცოსთვის „არასასურველ“ მაუწყებელს, თუ „ჭკუით“ არ მოიქცა, იგი შეუწყდება.

რა მექანიზმებით? არ იფიქროთ, მხოლოდ კონკრეტულ მაუწყებელს ტულისხმობენ, არამედ – ფორმაგს. ასე რომ, ნურავინ ელის – სალეჭი რეზინის და კბილის პასტის მფლობელს სურვილი გაუჩნდეს ეროვნული კულტურის თუ მეცნიერების შესახებ მომზადებული გადაცემები მათი ხელშეწყობით ვავიდეს ეთერში. 10 წლის წინათ, როცა აგლანგაში „კოკა-კოლას“ სათაო ოფისში ვიკითხე, თუ რა პრინციპით ნაწილდებოდა მათი სარეკლამო თანხები, საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილებაში მიპასუხეს, რომ მათი ძირითადი მიმართულება სპორგის ხელშეწყობა არის. ალბათ, სხვა ფირმებსაც, ასეთივე პრიორიეტები ექნებათ და ეს ნორმალურიცაა. რაგომ არ შეიძლება, ასეთი რამ ჩვენშიც ხდებოდეს?!

საკუთარი „სამრეკლოდან“ (ჩრდილიდან) დანახული კადრები

ზემოთ აღწერილი მოსაზრებაც რომ არსებობს, ამას დიდი დავა არ სჭირდება. მიუხედავად იმისა, რომ შემოსავალი ოდნავაც ვერ აკმაყოფილებს საეთერო ბაზარს, ბრძოლა მისი თითოეული თეთრისთვის დაბაუნად, ხშირად აკრძალული ხერხებითაც მიმდინარეობს. ფარულად სიტუაცია აქაც მართულია. რჩვეა – „სასურველია თქვენი რეკლამა ამა და ამ კომპანიაში განათავსოთ“ – უფრო კეთილი კილოთი ნათქვამი ბრძანების ტოლფასია. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ვიღაცისთვის „არასასურველ“ მაუწყებელს, თუ „ჭკუით“ არ მოიქცა, იგი შეუწყდება.

რა მექანიზმებით? არ იფიქროთ, მხოლოდ კონკრეტულ მაუწყებელს ტულისხმობენ, არამედ – ფორმაგს. ასე რომ, ნურავინ ელის – სალეჭი რეზინის და კბილის პასტის მფლობელს სურვილი გაუჩნდეს ეროვნული კულტურის თუ მეცნიერების შესახებ მომზადებული გადაცემები მათი ხელშეწყობით ვავიდეს ეთერში. 10 წლის წინათ, როცა აგლანგაში „კოკა-კოლას“ სათაო ოფისში ვიკითხე, თუ რა პრინციპით ნაწილდებოდა მათი სარეკლამო თანხები, საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილებაში მიპასუხეს, რომ მათი ძირითადი მიმართულება სპორგის ხელშეწყობა არის. ალბათ, სხვა ფირმებსაც, ასეთივე პრიორიეტები ექნებათ და ეს ნორმალურიცაა. რაგომ არ შეიძლება, ასეთი რამ ჩვენშიც ხდებოდეს?!

ასეთი ფრთხილი დამოუკიდებელი ელექტრონული მედია. კრიგიკა თვითმიზანი არ არის, მაგრამ მის გარეშე, ოპონირების გარეშე, თავად ხელისუფლებას გაუჭირდება არსებობა. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში ტელებუმი ბიზნესის ნაცვლად, გავლენის სფეროთა გადანაწილებას ემსახურება და ეთერი პოლიტიკური ბრძოლის ასპარეზად იქცა, დემოკრატიის გზაზე შემდგარი სახელმწიფოსთვის არსებული ვითარება მაინც წინ გადადგმული ნაბიჯია. ღმერთმა დაგვიცოსთვის „არასასურველ“ მაუწყებელს, თუ „ჭკუით“ არ მოიქცა, იგი შეუწყდება.

* * *

პროცენტულად მასმედიის საშუალებების საზოგადოებამე ზემოქმედება ალბათ ისეთივე იქნება, როგორც ზემოთ მოყვანილი სარეკლამო თანხების განაწილების შემთხვევაში...

1. ტელევიზია – 90 პროცენტი
2. რადიო – 7 პროცენტი
3. პრესა – 3 პროცენტი

* * *

საქართველოს ტელევიზიამ და რადიომ ქარგია, რომელსაც უნდა მისდიოს კიდეც, შემთხვევითობა რომ გამოირიცხოს, რათა მის სათავეში არ მოვიდეს ამბიციებით სავსე ჩიგარეკი და არ მოუნდეს საკუთარ თავზე მოირგოს მთელი მაუწყებლობა. ამ მოსაზრებას მიმგკიცებს „ბი-ბი-სის“ დოკუმენგი, რომელიც ზუსგად აღწერს იმ უფლება-მოვალეობებს, რომლებიც სამოქმედო პროგრამად უნდა ჰქონდეს დირექგორსაც და მის თანაშემწეებს:

„ბი-ბი-სი“ ემსახურება მთლიანად მოსახლეობას, თავალსაწიერს რა განსხვავებას მსმენელთა და მაყურებელთა გემოვნებაში, კულტურულ ფასეულობებსა თუ რელიგიურ მრწამსში. ამით ყალიბდება მილიონობით ოჯახის მსოფლმხედველობა, თანაცხოვრების ახლებური მოდელი, როდესაც, სხვადასხვა შეხედულებებისა და ორიენტაციის მოქალაქენი ს�რთო კეთილდღეობისკენ მისწრაფვიან. სწორედ ეს მოსახლეობა აფინანსებს საზოგადოებრივ ტელერადიოკომპანია „ბი-ბი-სის“.

შორსა ვართ იმ აზრისაგან, რომ დღეს შესაძლებელია საზოგადოებრივი მაუწყებლობის კლასიკური ფორმით გამართვა (მარგო დაფინანსების არსებული ფორმა, რაილად რომ ვთქვათ, ეწინააღმდეგება საზოგადოებრივი მაუწყებლობის პრინციპებს, თუმცა ისიც მესმის, რომ დღეს სხვა გამოსავალი არ არის). საზოგადოებრივი მაინც წინ გადადგმულ ნაბიჯად უნდა ჩაითვალოს და აუცილებელია მისი სწორად გააზრება. ამ ტელევიზიის ხომ თავიდან მოუწევს გაგეხილი სახელის აღდგენისთვის საკმაოდ მძიმე სამუშაოს შესრულება.

უახლოეს წარსულზე საუბარი წყლის ნაყვად მიმაჩნია. მასზე ბევრი რამ დაბეჭდა... შეფასდა. თუმცა შესაფასებელიც არაფერია, როცა უსუსურობას და უსახურობას ვუმზერთ ეკრანზე. რა თქმა უნდა, ისეთი კაცი არ უნდა მართავდეს საზოგადოებრივ არხს, რომელსაც მოქმედებ ლოდ მაუწყებელი იყოს... ნუ მოვუშლით იმ ფუნქციას, რომელსაც ის დაარსების დღიდან ასრულებდა – ეწარმოებინა საკუთარი პროდუქცია. იცოცხლე, კარგია „ბი-ბი-სის“ ფილმები, მაგრამ ჩვენიც ხომ გვჭირდება?!. უნდა დაფიქრდე, სანამ შეაჩერებ ტელეფილმების წარმოებას. ეს მარგო უსახსრობის ბრალი არ არის.

გლობალიზაციის პროცესი კარგა ხნის დაწყებულია და საშიში მასში არაფერია, თუ ჩვენსას მოვუვლით და გავუფრთხილდებით. ჩვენი ცხოვრება, კულტურა შეძლებს არ დაკარგოს საკუთარი სახე და სხვა კულტურის მიერ ასიმილირებული არ იყოს. ქართული კულტურა იმდენად ძლიერ ფასვებზე დგას, რომ ცოგაოდენი დახმარების პირობებში არ დაკარგავს საკუთარ განუმეორებელ სახეს.

ეს კი საქართველოს ტელერადიომაუწყებლობის მოვალეობაცაა.

მავანნი ფიქრობენ, რომ საზოგადოებრივი ტელევიზია პოლიგიკური თუ პიროვნული დაპირისპირებისა და ინგრიგების ასპარეზად უნდა გადაიქცეს. ჩემი აზრით, მას გაცილებით მაღალი მიზანი აკისრია. ხალხს მოუნაგარა ჭკვიანი კაცის აზრები ეკრანსა და ეთერში. ვფიქრობ, იგი უნდა იყოს ორიგინალური მასალებით გაჯერებული მაუწყებლობა, რომელიც მოსახლეობის ყველა ფენის ინგერესებს გათვალისწინებს, არ უნდა იყოს ყალბი, ისეთი, როგორიც დღეს არის. რა თქმა უნდა, გადაცემის მომზადების, მოწოდების ფორმები დღეს სულ სხვაა, ვიდრე წინათ იყო, მაგრამ მთავარია შინაარსი, მიზანი, რომელიც სახელწოდებაშივეა მოცემული – საქართველოს ტელერადიომაუწყებლობა.

ეს „სუფთა ფურცელი“ აშკარად დასახვევია.

უმჯობესია, – განვაგრძოთ!

იმედი მაქვს, ახლად არჩეული სამეურვეო საბჭო სწორ პირველ ნაბიჯს გადადგამს.

ვახტანგ ნანიტაშვილი.

***P. S.* მოგეხსენებათ, რუსულ ენაში მახვილს განსაკუთრებული დატვირთვა აქვს. მაგალითად სიტყვა** пла'чу.

пла'чу – **ნიშნავს ვტირი.**

пла'чу – **ნიშნავს ვიხდი.**

გავითვალისწინოთ ეს, რათა გადამხდელს ტირილი არ მოუნდეს.

ვ. ნ.

№ 184. პარასკევი, 5 აგვისტო, 2005 წელი.

◎ სათქმელი უნდა ითქვას

მეგობარი კი იყო, ოღონდ ხან მრუდე სარკეში გვასხედაგდა

(მეხუთე გვერდიდან)

თბილისში სასახლის ქუჩაზე (ამჟამინდელი მაჩაბლის ქუჩა), ჯოლოვინის პროსპექტსა (ამჟამინდელი რუსთაველის პროსპექტი) და, საერთოდ, პრესტიჟულ ქუჩებზე ქართველების კუთვნილი სახლების მფლობელები სომხები გახდნენ. აღნიშნულ ქუჩებზე მხოლოდ ორად-ორი სახლი ეკუთვნოდა ქართველებს, მათ შორის, ერთი – დ. სარაჯიშვილს. რუსი მოღვაწე ი. კანაღპევი, რომელიც თბილისში თითქმის 20 წელი ცხოვრობდა, 1902 წელს პეტერბურგში გამოცემულ წიგნში აღნიშნავდა, რომ სომხები ქართველების კუთვნილ 7-8 ათას მანეთად ღირებულ სახლებს ხელში 200-300 მანეთად იჯდებდნენ და ამ საქმეში განსაცვიფრებელ ვირტუოზულობას იჩენდნენო (И. К. Канадпев. Очерки Закавказской жизни. Баку, 1990. с. 66).

ი. კანაღპევმა საქართველოში მოღვაწეობის პერიოდში ისიც კარგად შეამჩნია, რომ სომხები კოლოსალური სიმდიდრის შეძენასთან ერთად, ცდილობდნენ ყოველივე ქართული კულტურული მემკვიდრეობის წაშლას და მათ მითვისებას. იგი მიუთითებს იმის შესახებ, რომ სომხებმა რამდენიმე ქართულ მართლმადიდებლურ გაძარცმი გააანგარეს ქართული წარწერები, შეცვალეს განადგურებული წარწერები სომხური წარწერებით და ქართული გაძრცვი სომხურ-გრიგორიანულ გაძრცვად გადააკეთეს. ამასთან ერთად, მდიდარი სომხები ყიდულობდნენ მიწებს და ამ მიწებზე ასახლებდნენ სომეხ ემიგრანტებს, რათა გაესომხებინათ მხარე (ი. კანაღპევი. დასახ. ნაშრომი. გვ. 79). განსაკუთრებით ბევრი და თანაც ძვირადღირებული მიწები ჩაიგდეს ხელში სომხებმა ბათუმში (იქვე, გვ. 5). ცნობილია, რომ მათი მიზანი იყო, მყარად მოეკიდებინათ ფეხი საქართველოს შავიზღვისპირეთში. ამას ნათლად გვიჩვენებს საქართველოს ქალაქების მოსახლეობის 1922 წლის აღწერის მონაცემები. მაგალითად, ამ აღწერის მიხედვით, ბათუმში 14969 სომეხი ცხოვრობდა. აქედან 10288 სომეხი (68 პროცენტი) დაბადებულია საქართველოს ფარგლებს გარეთ, ხოლო სოხუმში მცხოვრები 1889 სომეხიდან საქართველოს ფარგლებს გარეთ დაბადებულია 1123 სომეხი – 59,3 პროცენტი (სრულიად საქართველოს ქალაქთა მოსახლეობის 1922 წლის 30 ნოემბრის აღწერის ჯამები. ნაწილი I, დემოგრაფია, ნაკვეთი 2. თფილისი, 1923). სულ კი სომხების რაოდენობა აფხაზეთში (დაახლოებით ერთი საუკუნის განმავლობაში (1886-1989 წლებში) არნახულად გაიზარდა – 70,2-ჯერ – 1090 კაციდან 76541 კაცამდე).

სომხების მიერ ქართულ ეკლესიამონასტრებზე ყოველგვარი ქართული კვალის წაშლისა და მათი მითვისების ფაქტებს ფართო ხასიათი ჰქონდა. ჯერ კიდევ ილია ჭავჭავაძე აღნიშნავდა: „არა ერთი და ორი მაგალითია იმისი, რომ ცდილან ნიშანი ქართველობისა დაუკარგონ ძველს შენობას, ტაძარს თუ მონასტერს, ამოფხიკონ ქვაზედ ნაწერი ქართული, ან წამალონ, ან მთელი ნაჯერი ქვა შენობიდან ამოიღონ და მის მაგიერ სხვა ჩასვან სომხურის წარწერითა. არა ერთი და ორი მაგალითია ამისთანა ოინისა და ოღესღაც გამოცხადებული იყო აქაურ ქართულ და რუსულ გაზეთებშიაც“ (ი. ჭავჭავაძე. დასახ. ნაშრომი, გვ. 108). ასეთ ვანდალურ ფაქტებს, სამწუხაროდ, ახლაც ვხვდებით – არ წყდება ქართული წარწერების ხელყოფა სომხების მიერ ქართული ხუროთმოძღვრების ძეგლებზე. XIX და XX საუკუნემ ისე ჩაიარა, რომ არ შეწყვეტილა ქართულ ძეგლებზე წარწერების გამიზნული წაშლა, ქართული წარწერიანი ქვების განადგურება და ამისათვის პასუხი არავისთვის მოუთხოვიათ. სამცხე-ჯავახეთის ისტორიის მკვლევარმა გ. ბოჭორიძემ 1932-1933 წლებში შეისწავლა ამ კუთხის ისტორიული ძეგლები. მრავალ ძეგლზე წარწერა გადაფხეკილი იყო. იგი აგვიწერს შემთხვევას, როდესაც სოფელ წყალთბილას სომხური სკოლის შენობის კედლი ტიპის ეკლესიის ბრწყინვალე „ორნამენტების „დამუშავება“ უკვე დაწყებულია და საკმაოდ საგულდაგულოდაც. მახვილ იარაღს ახალი კვალი დაუმჩნევია მასზე“; ნასოფლარ „კარნეთის წარწერებს ეტყობა „ეტაპები შერყვნისა“... ამოემგვრიათ რკინის იარაღით მინაშენის შესასვლელის წარწერა. ის, რაც ბასრ იარაღს გადაურჩა, საღებავებმა მოუღო ბოლო“; ჯავახეთის შესანიშნავი ძეგლის – სოფელ ფოკას XI საუკუნის დიდი დარბაზული ეკლესიის ერთ-ერთი წარწერა (ქართული მშენებლის შეხსახე) „სპეციალურად რკინის იარღით დაუზიანებიათ“ (მ. ბერძენიშვილი. ჯავახეთის ძეგლთა მდგომარეობა იხ. ჯავახეთი, ტ. I, ახალციხე, 2002, გვ. 335-402). ამ სიის გაგრძელება, ასე ვთქვათ, უსასრულოდ შეიძლება. ასეთი რამ ტიპურია მთელი ჯავახეთის ძეგლებისათვის.

ყველაფერი ის, რაც ზემოთ ითქვა, სომხებს სჭირდებათ იმისთვის, რათა ტერიტორიული პრეტენზიები წაუყენონ მეზობელ ქვეყნებს. მათი ვაი-მეცნიერები იქექებიან ისტორიის არქივებში და ეძებენ სომხეთის არარსებულ ეთნიკურ ტერიტორიებს სხვა ქვეყნებში. ამისათვის ისინი არ ერიდებიან არც მოსყიდვებს, არც უკადრებელი ვზით სხვისი ქონების ხელში ჩაგდებას, არც ამკარად სხვისი ხუროთმოძღვრების ძეგლების მითვისების მცდელობას და არც კურიოზებამდე მისულ ისტორიული ფაქტების დამახინჯებას. ამის ნათელი მაგალითია ცნობილი აკადემიკოსის, სომხების სიძის ბ. პიოტროვსკის 35 წლის წინათ დაწერილი სტატია, სადაც გამოაშკარავებულია აკადემიკოს ს. აივაზიანის მსოფლიოში უპრეცედენტო „ალმოჩენების“ სიყალბე. ს. აივაზიანმა სულ რაღაც ორი საუკუნისწინანდელი არაბული წარწერა ჩვენს წელთაღრიცხვამდე XIX საუკუნის სომხურ იეროგლიფებად გაასაღა, საიდანაც წარმოიშვა თურმე მსოფლიოს ყველა ალფავიტი: ფინიკიური (VIII-VII სს. ჩვენს წელთაღრიცხვამდე), ინდური (XV ს. ჩვენს წელთაღრიცხვამდე), აგრეთვე სამხრეთ სემიტური, ბერძნული, აზიის, აფრიკისა და ევროპის ყველა ალფავიტი. როგორც აკად. ბ. პიოტროვსკი აღნიშნავს, მისი სტატიის მიზანი იყო აივაზიანების „უწიგნური „თეორიების“ ნაკადის შეჩერება, რომელიც ბიანს აყენებს სომხურ ისტორიულ მეცნიერებას“ („Историко-филологический журнал“. Ереван, 1971, №3, с. 302-303).

ისე წერას და ისეთ პრაქტიკულ საქმიანობას, რის შესახებაც ზემოთ ითქვა, უმჯობესია სომეხმა მოღვაწეებმა ახელმძღვანელონ ძველი ბერძენი მოაზროვნის თემისტოკლეს შეგონებით, როდესაც მან ადგილ-მამულის მონაკვეთის გაყიდვისას მაცნეს უბრძანა, ხმა დეერხაო: ამ მონაკვეთს მეზობელიც კარგი ჰყავსო. ეს მით უფრო საგულისხმოა, რომ როგორც დიდი სომეხი პოეტი ჰ. თუმანიანი ამბობდა: „თუ თვალს გადავავლებთ მსოფლიოს მეზობელ ხალხთა ურთიერთობებს, აუცილებელად დამეთანხმებით, ქართველები მათს შორის ერთი ყველაზე საუკეთესო მეზობლები არიან“ (ციტირებულია: ბ. არეკლაძე. ძმობის ღალატი. „ცისკარი“, 2005, 27 ივნისი – 10 ივლისი).

ახე იქცეოდნენ ჩვენი დიდი წინაპრები და ჩვენც ამის მოსურნენი ვართ.

ანზორ თოთაძე

საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი
მოწვევა საკონკურსო ვაჭრობაზე (ტენდერზე)

საიდენტიფიკაციო ნომერი: KTS/203
მსოფლიო ბანკის კრედიტი №3701-GE

ქ. ქუთაისში ავტომშენებლის და ირაკლი აბაშიძის ქუჩების კაპიტალური შეკეთება

1. საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი იწვევს საკონკურსო ვაჭრობაზე (ტენდერზე) დაინტერესებულ ორგანიზაციებს, რომლებმაც უნდა წარმოადგინონ დალუქული კონვერტები საკონკურსო წინადადებით:

ა) ქ. ქუთაისში ავტომშენებლის ქუჩის კაპიტალური შეკეთების სამუშაოების წარმოებაზე, რაც მოიცავს 54467 მ² მონაკვეთზე ა/ბეტონის საფარის და ბორდიურების მოწყობას, სანიაღვრე ქსელის მოწყობას, 300 გრძ. მ. წყალსადენის განშტოებების მოწყობას და სხვა სამუშაოებს (კონტრაქტი № KTS/203/01).

ბ) ქ. ქუთაისში ირაკლი აბაშიძის ქუჩის კაპიტალური შეკეთების სამუშაოების წარმოებაზე, რაც მოიცავს 33332 მ². მონაკვეთზე ა/ბეტონის საფარის და ბორდიურების მოწყობას, სანიაღვრე ქსელის მოწყობას, 270 გრძ. მ. წყალსადენის განშტოებების მოწყობას და სხვა სამუშაოებს (კონტრაქტი № KTS/203/02).

კონკურსის მონაწილეებს შეუძლიათ წარმოადგინონ განაცხადი ორივე ან ნებისმიერი ერთ-ერთი კონტრაქტისათვის.

2. ტენდერი ჩაატარება საერთაშორისო საკონკურსო ვაჭრობის პროცედურების მიხედვით მსოფლიო ბანკის შესყიდვების წესების შესაბამისად (1995 წლის გამოცემა, განახლებული 1996, 1997 და 1999 წლებში). აღგილობრივ კონტრაქტორებს მიენიჭებათ პრეფერენციული შეღავათი.

3. საკონკურსო დოკუმენტაცია (და აგრეთვე დამატებითი ასლები) ინგლისურ ენაზე კონკურსის მონაწილეებს შეუძლიათ შეიძინონ მუნიციპალური განვითარების ფონდში მისამართზე: **იეთიმ გურჯის ქ. №7ბ, თბილისი, 0105. ტელ: 94-32-40; 94-29-47, 92-34-70, 92-34-69 ფაქსი; 94-04-39,** თითოეული კომპლექტისათვის (რომელიც შეიცავს ორივე კონტრაქტს) აუნაზღაურებადი 183 ლარის (ან 100 აშშ დოლარის) გადახდისას შემდეგ ანგარიშზე:

ბანკი „რესპუბლიკა“, გრ. აბაშიძის 2, თბილისი, კოდი: 220101757
ლარის ანგარიში №3834080001
დოლარის ანგარიში №334180001
ბენეფიციარი: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი

კონკურსანგის მოთხოვნის საფუძველზე საკონკურსო დოკუმენტაცია გაიგზავნება მითითებულ მისამართზე ფოსტით. თუკი კონკურსანტი მოითხოვს საკურიერო მომსახურებას, დოკუმენტები გაიგზავნება საკურიერო ფოსტით მიმღების ხარჯზე. დაინტერესებულ მონაწილეებს შეუძლიათ მიიღონ დამატებითი ინფორმაცია ზემოაღნიშნულ მისამართზე.

4. საკონკურსო წინადადებები წარმოდგენილი უნდა იყოს მისამართზე: **საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი, ოთახი 302, იეთიმ გურჯის ქ. №7ბ, თბილისი 0105, არაუგვიანეს 2005 წლის 15 სექტემბრის 13 საათისა.** ყველა საკონკურსო **წინადადებას თან უნდა ახლდეს წინადადების საბანკო გარანტია 47000 (ორმოცდაშვიდი ათას) ლარზე** (ან ეკვივალენტურ თანხაზე თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტაში) კონტრაქტი № KTS/203/01-სთვის, და **26000 (ოცდაექვსი ათას) ლარზე** (ან ეკვივალენტურ თანხაზე თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტაში) კონტრაქტი № KTS/203/02-სთვის. საკონკურსო წინადადებები გაიხსნება **საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდში, იეთიმ გურჯის ქ. №7ბ, 0105 თბილისი, 2005 წლის 15 სექტემბერს 13 საათზე** კონკურსის იმ მონაწილეთა თანდასწრებით, რომლებიც გამოთქვამენ სურვილს დაესწრონ წარმოდგენილი წინადადებების გახსნის პროცედურას.

5. დაგვიანებული წინადადებები უარყოფილ იქნება და დაუბრუნდება წარმომდგენს გაუხსნელად.

განცხადება

2005 წლის 20 ივლისის 170-ე ნომერში გამოქვეყნდა განცხადება, რომელიც შეეხებოდა სს „თბილისის სასკოლო ინვენტარის ფაბრიკაში“ აქციონერთა კრების ჩატარებას. აქციონერთა კრება შედგება ა. წ. 9 აგვისტოს 15 საათზე.

◎ ჩემპიონთა ლიგა

ციცი შხაპი ევროპაშიც ვიგემეთ

გასულ სამშაბათ-ოთხშაბათს ევროპის ჩემპიონთა ლიგის მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპის განმეორებითი პაექრობები გაიმართა. თბილისის „დინამო“ დანაიაში „ბრონდბიუს“ ხვდებოდა. საშინაო მაგჩი დინამოელებმა 0:2 წააგეს და სტუმრად მინიმალურ, თუნდაც თეორიულ შანსს მაინც ინარჩუნებდნენ მომდევნო ეტაპზე გასასვლელად, მაგრამ კახი ცხადაძის შეგირდთა იმედებს მასპინძლებმა მე-10 წუთზევე გაფანტეს ცივი შხაპი, როცა ლორენგსენმა ანგარიში გახსნა. გაიმის მიწურულს მანვე მეორედ გამოაგანინა სტურუას საკუთარი კარის ბადიდან ბურთი.

შესვენების შემდეგ დინამოელები გააქტიურდნენ და 65-ე წუთზე იაშვილმა ანგარიშში სხვაობა შეამცირა, თუმცა სტუმრებმა მეტის გაკეთება ვერ შეძლეს, სამაგიეროდ, დანიელებმა 85-ე წუთზე კამპერის გოლით მაგჩსაც და წლეულს ჩემპიონთა ლიგაში „დინამოს“ გამოსვლასაც საბოლოო წერტილი დაუსვეს.

◎ ბეისბოლი

ამერიკაში ქართველები იასპარეზებენ

უკვე გაუწყეთ, რომ პოლონეთის ქალაქი მიეესკა გორკა კადეტ ბეისბოლისგთა ევროპის პირველობას მასპინძლობდა.

მსოფლიო პირველობის ერთადერთი საგზურისთვის 6 გუნდი იბრძოდა. ქართველმა ჭაბუკებმა შესანიშნავად იასპარეზეს – მათ ხუთივე მეტოქე დაამარცხეს: ჰოლანდია – 13:6, გერმანია – 20:13, ავსტრია – 4:2, პოლონეთი – 4:1 და იტალია – 22:5. გერმანელები 8 ქულით მეორე ადგილზე გავიდნენ. ფინალურ მაგჩში სწორედ ისინი დაუპირისპირდნენ ჩვენს ბიჭებს.

საქართველოს ნაკრები ამჯერადაც მოწოდების სიმაღლეზე აღმოჩნდა – დამაჯერებლად დაამარცხა გერმანიის გუნდი – 14:4 და მსოფლიო პირველობის საგზური მოიპოვა. ეს შეჯიბრება კი 13-20 აგვისტოს მენის შტატის (აშშ) ქალაქ ბანგორში გაიმართება. ქართველები ევროპის სახელით იასპარეზებენ.

ბაგონმა კახი ჩიგოგიძემ ისიც განაცხადა, რომ ჭადრაკის ფედერაციისთვის გამოყოფილი 100 ათასი ლარი უკვე გაიხარჯა, სამი თვის წინათ ჩვენ მიერ სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტში გაგზავნილ განაცხადზე, დამატებით 250 ათასი ლარის გამოყოფის თაობაზე, ოფიციალური პასუხი დღემდე არ ჩანსო. ეს თანხა, მისი თქმით, ევროპის გუნდურ ჩემპიონატზე, სხვადასხვა ასაკში ევროპის პირველობაზე, მსოფლიო თასის გუნდურ გათამაშებასა და ქალ-ვაჟთა ინდივიდუალურ მსოფლიო ჩემპიონატებზე გამგზავრებას უნდა მოხმარებოდა.

დავით ნამგალაური

კომენტარი საქართველოს სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარეს **დავით ნამგალაურს** ვთხოვეთ:

– კულტურისა და სპორტის სამინისტროცა და სპორტის დეპარტამენტიც ყველას წინაშე პირნათელია, მით უმეტეს – მოჭადრაკეებთან. წლის დასაწყისში ჭადრაკის ფედერაციას სპორტული ღონისძიებებისთვის 100 ათასი ლარი გამოეყო. 90 ათასი ლარი ხელფასებისა და სტიპენდიებისთვის მივეცით, ხოლო 18 ათასი ლარი გაუთვალისწინებელი ხარჯებისთვის დავუმატეთ. ფედერაციის ხელმძღვანელობა მაშინ კმაყოფილი იყო. დანარჩენ თანხებს ჩვენ თავად მოვიძიებთო, გვეთხრეს.

და აი, რამდენიმე დღის წინათ უსიამოვნო ფაქტის წინაშე დაგვაყენეს. სამინისტროს და დეპარტამენტს თავისუფალი სახსრები არა აქვთ. საერთაშორისო სარბიელზე თავი რომ არ შეგვერცხვინა, ყველაფერი ვიღონეთ გუნდების გეგეპორგში გასაგზავნად – ბაგონმა ჯოკა გაბაშვილმა თავად ისესხა სეოკის პრეზიდენტისგან 56 ათასი ლარი, რომლის გასტუმრებასაც მხოლოდ გაისად შევძლებთ. ყოველივე ამის შემდეგ ზოგიერთი მოჭადრაკის შინ დარჩენა ვაუგებარია და ვერავითარ ნორმებში ვერ ჯდება. წინასწარ პონორარის მოთხოვნა კი რაღაც ახალია ჩემთვის.

– ისინი ჩემპიონაგისთვის მზადებისას დახარჯული თანხის კომპენსაციას და წინა წლების პრემიებს ითხოვენ...

– მართალია, ჭადრაკი პრიორიტეტულ სახეობად მივიჩნიეთ ჩვენი სახელოვანი დიდოსტატების დამსახურების გამო, მაგრამ ეს ჯერ კიდევ არ ნიშნავს ოლიმპიურ სახეობებთან მის გათანაბრებას. პრემიების აღსაღგენად ექვსთვიანი მუშაობა დაგვჭირდა მთავრობასთან. ჭადრაკზეც იგივე პროცედურებია გასავლელი, ოღონდ დასაბუთებული პროექტის შემუშავებაზე თვით ფედერაციამ უნდა იზრუნოს.

მომზადებისთვის დახარჯული თანხების ანაზღაურებასაც სათანადო დასაბუთება სჭირდება. ჰაერზე ვერავის ვერაფერს მივცემთ. აუცილებელია, წლის დასაწყისისთვის ფედერაციამ წარმოვიდგინოს შესაბამისი გეგმა ხარჯთაღრიცხვითურთ. ასეთ თანხებს ევროპის ჩემპიონაგზე გამგზავრების წინ არ უნდა ითხოვდნენ. ამგვარი მოგვითი შეჯიბრებაზე წაუსვლელობა სამშობლოს ღალატია. თითოეულ ტიტულოვან მოჭადრაკეს ხომ ხელფასებსა და სტიპენდიებს ვუხდით. ჯეკითხებით, რისთვის? რომ კრეგიკულ მომენტში გვიღალონ?

რაც შეეხება ბაგონ კახი ჩიგოგიძის განცხადებას 250 ათასი ლარის თაობაზე, ეს განაცხადი სამინისტროდან ივლისში მივიღეთ. უფრო ადრეც რომ ყოფილიყო, საიდან უნდა მოგვეგანა ამდენი თანხა. ჩვენ ხომ ჯერ კიდევ იანვარში გავანაწილეთ ყველა ლიმიტი. სამმილიონიანი მიზნობრივი პროგრამით მეტი შესაძლებლობა არ გვაქვს. 250-ათასიანი დეფიციტის აღმოფხვრაზე თავად ჭადრაკის მესვეურთ უნდა ეზრუნათ...

ფედერაციის პრეზიდენტის არჩევნების წინ ბაგონი გურამ აბსანძე ნახევარმილიონიან ბიჯეტს ჰპირდებოდა მოჭადრაკეებს. არც გვეჭვება, რომ საამისოდ იზრუნა კიდეც, მაგრამ ვერ შეძლო, ამიგომაც გადადგა. ძმიმე აღმოჩნდა მონომახის ქუდი. საინტერესოა, ვინ მოირგებს მას?!

ვაჟა დანელია

◎ ჭადრაკი

ბოლოპაჯის ჭული

ბეტებორგში გრძელდება ევროპის მოჭადრაკეთა გუნდური ჩემპიონატი. ჩვენმა ქალებმა V ტურში ბულგარელებთან ფრედ (2:2) დაამთავრეს შეხვედრა (მაია ჩიბურდანიძე და ქეთევან არახამია, შესაბამისად, ანტუანეგა სტეფანოვას და ლიუბკა გენოვას დაუმაგდნენ, ნინო ხურციძე დამარცხდა ემილია ჯინგაროვასთან, ნანა ძაგნიძემ კი მარია ვალჩევას სძლია). ხუთი ტურის შემდეგ 9 ქულით პოლონეთი ლიდერობს. ქულით ჩამორჩებიან რუმინეთი და რუსეთი. საქართველოს ნაკრებს 7 ქულა აქვს.

ვაკეებმაც 9-9 ქულით საფრანგეთი და ისრაელი დაწინაურდნენ. საქართველოს ნაკრებმა 6 ქულა მოაგროვა. ჩვენმა ვაკეებმა მე-5 ტურში შვედებს სძლიეს 2,5:1,5 (ზურაბ აზმაიფარაშვილი ყაიმზე შეუთანხმდა ევგენი აგრესტს, ბაადურ ჯობავა იოჰან ჰელშტეინს დანებდა, ლევან ფანცულაიამ და მიხეილ მჭედლიშვილმა, შესაბამისად, ემანუელ ბერგი და პერსონ თაიგერ ჰილარპი დაამარცხეს).

საქართველოს ნაკრებ გუნდებს, როგორც ვხედავთ, საგურნირო ცხრილში არცთუ სახარბიელო ადგილები უკავიათ, რაც, შესაძლოა, გარკვეულწილად შეჯიბრებისთვის მოუმზადებლობისა და შვედეთში გამგზავრების წინ ჭადრაკის ეროვნულ ფედერაციაში მომხდარი არეულ-დარეულობის გამომახლიც კი იყოს.

შეგახსენებთ, რომ გეგეპორგში გაფრენამდე რამდენიმე საათით ადრე გახდა ცნობილი, რომ ჭადრაკის ფედერაცია გუნდების ჩემპიონატზე გამგზავრებას ვერ დააფინანსებდა. ფედერაციის პრეზიდენტმა გურამ აბასანძემ სათანადო სახსრები ვერ გამონახა, რის გამოც თავის პირველ მოადგილეს კახი ჩიგოგიძეს ტელეფონით აცნობა, გადავდექით – ბედის ანაბარა მიაგოთა ორივე ნაკრები. მოჭადრაკეები თავად შეეცალნენ თანხის მოძიებას. შეაწრიალეს სპორგის სახელმწიფო დეპარტამენტი, კულტურისა და სპორგის სამინისტრო. რადგანაც ამ ორგანიზაციებს ბიუჯეტში თავისუფალი სახსრები არ ჰქონდათ, სეოკის პრეზიდენტ ბადრი პატარკაციშვილისგან ისესხეს 56 ათასი ლარი და პრობლემაც ამ ეტაპზე ნაწილობრივ მოგვარდა, თუმცა, არეულობამ დაღი დასვა გუნდების ოქმიალურ შემადგენლობას, რადგან შვედეთში წასვლაზე უარი თქვეს ვაჟთა ნაკრების კაპიტანმა ვალერიან გაფრინდაშვილმა, ერთ-ერთმა უძლიერესმა დიდოსტატმა ზვიად იზორიამ და ქალთა ნაკრების მწვრთნელმა ხვიჩა სუპაგაშვილმა. განსეილმა ხუთმა ტურმაც დაადასტურა, რომ ეს მძიმე დანაკლისია ჩვენი გუნდებისთვის.

დღეს რა მდგომარეობაა ჭადრაკის ფედერაციაში?

ბაგონ გურამ აბსანძეს ოფიციალურად აქამდე არ დაუწერია განცხადება გადადგომის შესახებ. პირველმა ვიცე-პრეზიდენტმა ვეგაუწყა, რომ ბაგონი გურამი მოსკოვს გაემგზავრა სამკურნალოდ რამდენიმე დღით. დაბრუნდება, პრესკონფერენციას მოიწვევს და ოფიციალურადაც მაშინ გადადგებაო.

„თავისუფლებმა“ გვასახელეს, ახლა „კლასიკოსების“ ჯერია

პოლონეთის ქალაქ ვროცლავში დამთავრდა ახალგაზრდებს შორის ევროპის პირველობა თავისუფალ ჭიდაობაში. კვარცხლბეკზე ასასვლელად სხვებთან ერთად საქართველოს წარგზავნილებიც იბრძოდნენ და წარმატებასაც მიაღწიეს – ორი ოქროს და ამდენივე ვერცხლის მედალი მოიპოვეს.

ასპარეზობის პირველ დღეს მალხაზ ზარქუამ (60 კგ.) ისევე, როგორც ოლიმპიადის ჩემპიონობისა, სომხეთის სიძის ბ. პიოტროვსკის 35 წლის წინათ დაწერილი სტატია, სადაც გამოაშკარავებულია აკადემიკოს ს. აივაზიანის მსოფლიოში უპრეცედენტო „ალმოჩენების“ სიყალბე. ს. აივაზიანმა სულ რაღაც ორი საუკუნისწინანდელი არაბული წარწერა ჩვენს წელთაღრიცხვამდე XIX საუკუნის სომხურ იეროგლიფებად გაასაღა, საიდანაც წარმოიშვა თურმე მსოფლიოს ყველა ალფავიტი: ფინიკიური (VIII-VII სს. ჩვენს წელთაღრიცხვამდე), ინდური (XV ს. ჩვენს წელთაღრიცხვამდე), აგრეთვე სამხრეთ სემიტური, ბერძნული, აზიის, აფრიკისა და ევროპის ყველა ალფავიტი. როგორც აკად. ბ. პიოტროვსკი აღნიშნავს, მისი სტატიის მიზანი იყო აივაზიანების „უწიგნური „თეორიების“ ნაკადის შეჩერება, რომელიც ბიანს აყენებს სომხურ ისტორიულ მეცნიერებას“ („Историко-филологический журнал“. Ереван, 1971, №3, с. 302-303).

ისე წერას და ისეთ პრაქტიკულ საქმიანობას, რის შესახებაც ზემოთ ითქვა, უმჯობესია სომეხმა მოღვაწეებმა ახელმძღვანელონ ძველი ბერძენი მოაზროვნის თემისტოკლეს შეგონებით, როდესაც მან ადგილ-მამულის მონაკვეთის გაყიდვისას მაცნეს უბრძანა, ხმა დეერხაო: ამ მონაკვეთს მეზობელიც კარგი ჰყავსო. ეს მით უფრო საგულისხმოა, რომ როგორც დიდი სომეხი პოეტი ჰ. თუმანიანი ამბობდა: „თუ თვალს გადავავლებთ მსოფლიოს მეზობელ ხალხთა ურთიერთობებს, აუცილებელად დამეთანხმებით, ქართველები მათს შორის ერთი ყველაზე საუკეთესო მეზობლები არიან“ (ციტირებულია: ბ. არეკლაძე. ძმობის ღალატი. „ცისკარი“, 2005, 27 ივნისი – 10 ივლისი).

ახე იქცეოდნენ ჩვენი დიდი წინაპრები და ჩვენც ამის მოსურნენი ვართ.

ანზორ თოთაძე

◎ ჩიდაობა

„ტორპედოს“ ბურთი ბაბანეულ ბოლოს

სეზონის პირველი ჯილდო

ორმოცი ათასი მაყურებელი ესწრებოდა ლაიფციგში ლიგის თასის ფინალურ მაგჩს. სეზონის პირველი ჯილდოსთვის იბრძოდნენ „შტუტგარტი“ და გერმანიის ვიცე-ჩემპიონი „შალკე“, რომლის დრსებებასაც ჩვენებური ლეგიონერი ლევან კობიაშვილიც იცავს.

მაგჩის ბედი ერთადერთმა გოლმა გადაწყვიტა, რომელიც მე-10 წუთზე შალკელმა კურანიმ გაიგანა. აღსანიშნავია, რომ გამარჯვების „სულისჩამდგმელი“ მეორე ტაიმის 66-ე წუთზე მინდვრიდან გააძევეს. მაგჩის ბოლო წუთზე კი მას თანაგუნდელი ლინკოლნიც მიაყოლეს.

„შალკე“ სეზონის პირველი ჯილდოს მფლობელი გახდა.

სურათზე: „შალკეს“ ფეხბურთელები ჰამიგ ალგინგტონი, ლევან კობიაშვილი და დარიო როდრიგესი სეზონის პირველი პრიზით.

ათ მილიონზე უარი თქვა

ამერიკელი კალათბურთის ვარსკვლავმა, „მაიამის“ ცენტრალურმა ზოთამამემ, 33 წლის შაკილ ო' ნილმა თავის კლუბთან ხუთწლიანი კონტრაქტი გააფორმა 100 მილიონ დოლარზე.

ის „მაიამში“ შარშანდელი სეზონის წინ გადავიდა „ლოს-ანჯელეს ლეიკერსიდან“, რომელთანაც სამჯერ გახდა ჩემპიონი. 2004-2005 წლების სეზონში შაკილ ო' ნილი მაგჩში სამუალოდ 22,9 ქულას და 10,4 მოხსნას აკეთებდა. თანაც თამაშიდან ტყორცნების რეალიზაციის საუკეთესო შედეგი – 60,1 პროცენტი – ჰქონდა ლიგაში. აღრინდელი ხელშეკრულების მიხედვით სახელოვან კალათბურთელს წელიწადში 30,6 მილიონი დოლარის გაკეთება შეეძლო, მაგრამ დათანხმდა მის 20 მილიონამდე შემცირებაზე კონტრაქტის გახანგრძლივების გამო.

მილიონების მფლობელი, დიდი და სამიში მოკრივე მაიკ ტაისონი.

ცნობილია, რომ ირლანდიელ კევინ მაკბრაიდთან სამარცხვინო დამარცხების შემდეგ მან კრივს საბოლოოდ დაანება თავი. მას კი დაანება, მაგრამ მილიონობით ვალი თავად მოკრივეს არ ანებებს თავს. კრედიტორები კი, მოგეხსენებათ, მოუთმენელი ხალხია!

ქრონიკულმა უფულობამ უბიძგა ერთ დროს მილიონებში „მოცურავე“ მსოფლიო ჩემპიონს ერთი შეხედვით უგუნური ნაბიჯისკენ. მაღალი ჰონორარით მოხიბლული „რკინის მაიკი“ დათანხმდა პორნოფილმში გადაღებაზე, სადაც გადასაღებ ლოგინში მისი პარტნიორები იქნებიან ცნობილი „პორნოვარსკვლავები“, მათ შორის მთავარი კი – 31 წლის ამერიკელი ჯენა ჯეიმსონი **(სურათზე),** რომელსაც უკვე ასობით ასეთი როლი აქვს განსახიერებული.

ერთადერთი პრობლემა ისაა, რომ ტაისონს აუკრძალეს ქალიშვილებისათვის ყურებზე კბენა (ჰოლიფილდში არ შეგეშალოსო!)

„რკინის მაიკი“ – პორნომსახიობი

ფულის გულისთვის ადამიანები რას არ აკეთებენ?! აი, თუნდაც ერთ დროს ლონელი პაველაკი, რუსი ბახაროვი და მოლდოველი გოგიშანი, თანაც ისე, რომ ქულაც არ დაუკარგავს. თბილისელმა ნიკურაძემ (მწვრთნელები – თენგიზ ღამბაშიძე და ელგუჯა ქობესაშვილი) კი ორჯერ დამატებით დროში სძლია გერმანელ ჰიმბერგს და ბულგარელ პოპოვს, ხოლო მასპინძელი სგანეკისა და რუსეთელი ნანიევის დასამარცხებლად ძირითადი დრო ეყო.

**ფინალში გავიდა ნიკოლოზ გაგნიძეც (84 კგ.), რომელმაც მოუგო ფერმან

№ 184. პარასკევი, 5 აგვისტო, 2005 წელი.

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

ყვარლის რაიონი. სოფელი საცხენისი. თავდგირიძეების ოჯახი. გასული საუკუნის 10-იანი წლები.

მოგვაწოდა ლამზირა ჩხეიძემ.

გვემრავლოს!

მშობიაროების საფასურს სახელმწიფო იხდის

ჩვენი ტელეფონები: 93-34-04; 99-73-24.

გუშინ, დილით აგვისტოს პირველი სამი დღის მონაცემები გვაუწყეს შპს კლინიკური მედიცინის ცენტრიდან და თბილისის დავით ქორიძის სახელობის მე-4 სამშობიარო სახლიდან.

– როგორც ყველა ლიცენზირებული სამშობიარო სახლი, ჩვენი ცენტრიც მონაწილეა პროგრამის „გარანტი დეკლარირების სამედიცინო დახმარებაზე“. ამ პროგრამის მიხედვით მშობიარე ქალი თავისი სურვილით აირჩევს მისთვის სასურველ სამშობიაარო სახლს. მშობიაობის საფასურს სახელმწიფო იხდის, ჩვენთან პირველი აგვისტოდან 3 აგვისტოს ჩათვლით 23 ბავშვი დაიბადა, – გვითხრა კლინიკური მედიცინის ცენტრის მიმდები განყოფილების გამგემ თამარ ალექსანდრიდმ, – წუთიწუთზე ახალი სიცოცხლის დაბადებას კიდევ ველოდებით.

თბილისის დავით ქორიძის სახელობის მე-4 სამშობიარო სახლიდან საინფორმაციო სამსახური უფროსი ექთანი თამარ ნინიძე დაგვიკავშირდა:

– ჩვენთან უფასო ბლოკში 36 ჩვილი დაიბადა, ფასიანში კი 14, სულ 50 ბავშვი, ყველა ჯანმრთელია!

ნათელა ფაილოძე.

◎ ზაფხულია, ცხელა, ცხელა...

თბილისის გარეუბნებში დევები მომრავლებულან?!.

როგორ ვხარჯავთ სასმელ წყალს?

ცივი და გაჭიანურებული გაზაფხულის მერე თბილისში უეცრად ჩამოცხა. ისე ჩამოცხა, რომ სითბოს დანაგრებულ ადამიანებს სულის მოთქმის საშუალება აღარ მისცა. მაგრამ თავი დავანებოთ იმაზე მარჩიელობას, როგორ დაეცა შრომის ნაყოფიერება, გაფუჭდა გუნება-განწყობილება, აიწია არტერიულმა წნევამ. ყურადღება უნდა გავამახვილოთ ხახაგამშრალ ონკანებზე, როცა იმის საშუალებაც აღარ არის, რომ გულმეწუხებულმა სახეზე ერთი მუჭა წყალი შეისხა. სასმელი წყლის მოწოდების ისედაც შეზღუდული გრაფიკი კიდევ უფრო გამკაცრდა, თუმცა, არა მგონია, „თბილწყალკანალის“ მესვეურები ამას სიამოვნებით აკეთებდნენ – მათ, უბრალოდ, თავს ზემოთ ძალა აღარ ჰქონდათ.

– სასმელი წყლით დედაქალაქის მოსახლეობის უზრუნველყოფა ზაფხულის პერიოდში ყოველთვის დიდ პრობლემებთან არის დაკავშირებული. სამწუხაროდ, ეს პრობლემები ისევდაისევ მოსახლეობისგან იღებს სათავეს, – მითხრა „თბილწყალკანალის“ საინფორმაციო ცენტრის უფროსმა **გოჩა ჯელიამ.**

საქმეში ჩაუხედავი კაცი ეჭვით თავს გადააქნევს, როგორ, კაცო, მოსახლეობა თვითონვე როგორ შეიქმნის პრობლემებს, განა სასმელი წყლით უზრუნველყოფა მასზეა დამოკიდებული?

დიახ, როგორ პარადოქსულადაც უნდა მოგეჩვენოთ, ეს ნაწილობრივ მაინც ასეა: სიცხესთან ერთად მატულობს წყლის ხარჯი. მაგრამ აქ ის კი არა გვაქვს მხედველობაში, რომ საყოფაცხოვრებო ხარჯი იზრდება, ან ვინმე აბაზანაში შედმეტად ნებივრობს. მხედველობაში გვაქვს პატარ-პატარა ბად-ბოსტნები, ქალაქის გარეუბნებში ასე რომ არის მომავლებული და შეჭირვებული მოსახლეობისათვის საარსებო წყაროდ ქცეულან. ამ გაგანია სიცხეში თუ დროულად აქ მორწყავ, ვერც პამიდორს მოიწევ, ვერც ხახვსა და მწვანილს. ამიგომ დაადგა უსაშველო ჯაფა „თბილწყალკანალს“ – წყალი, რომელიც საცხოვრებელი მასივებისკენ მიემართებოდა, სახანძრო შლანგებით, საგანგებო მილებით იმ ბაღებისა და ბოსტნებისკენ დაიძრა. ივნისში წყლის ხარჯი ორჯერ და მეტად გაიზარდა.

ისიც ვიცით, რომ მოწესრიგებულ ქვეყნებში ასეთი ბაღებისა და ბოსტნებისათვის საგანგებო წყალგაყვანილობა არსებობს და მის მოწყობაზე ქალაქის მესვეურები ზრუნავენ. სარწყავ წყალს სასმელ წყალთან კავშირი არა აქვს. ისიც უნდა დავძინოთ, რომ სარწყავი წყლის მომხმარებელი სათანადო საზღაურს იხდის.

ჩვენთან კი ასეთი სისტემები არ არის, ამიგომ ბაღ-ბოსტნების მეპატრონეები თავიანთ პრობლემებს საკუთარი შეხედულებისამებრ აგვარებენ, რითაც სერიოზულ თავსატეხს უჩენენ „თბილწყალკანალს“.

როგორც გოჩა ჯელიამ აღნიშნა, განსაკუთრებული სიძნელეები იქმნება დიდ დღიმში, ე. წ. „მდიდრების დასახლებაში“, ლოგკინის მთაზე, ვაზისუბნის მიკრორაიონში. შედარებით უკეთესი მდგომარეობაა ელდანსა და ვარკეთილში, თუმცა არც იქ არის იდეალური წესრიგი. სარწყავად სასმელი წყლის მასობრივმა მოხმარებამ ისე დასცა წნევა, რომ მაღალ სართულებზე წყალი ვეღარ ადის. ამის შედეგად იმატა საჩივრებმა მოსახლეობის მხრიდან.

და აი, გამოიკვეთა ორი კატეგორია: **ერთი**, რომელიც ბაღ-ბოსტნებს რწყავს და **მეორე**, რომელიც ამ მიზეზით სასმელ წყალსაც ვეღარ იღებს. ჰოდა, გამოდის, რომ ისინი ერთმანეთის ინტერესებს ეწინააღმდეგებიან. რა უნდა ქნას ამ შემთხვევაში „თბილწყალკანალმა“, როცა ხელთ არანაირი კანონი არ უჭირავს?

– ივნისის მეორე ნახევრიდან წყალსადენის ქსელების საექსპლუატაციო სამსახურები, რომელთაც ომარ გოცირიძე ხელმძღვანელობს, მუშაობის განსაკუთრებულ რეჟიმზე გადავიყვანეს: სწორედ მათ დაევალათ პერიოდულად რეიდების მოწყობა პოლიციელთა დახმარებით. თითოეულ რეიდზე 8-10 მუშაკი მაინც გადის. ვერ ვეტყვით, რომ ეს პოპულარული და სახალისო ღონისძიებაა – მუდამ თან ახლავს აყალმაყალი, შეხლა-შემოხლა, გაწევ-გამოწევა. პოლიციელებსაც ამიგომ ვთხოვეთ დახმარება. საბედნიეროდ, განსაკუთრებული შემთხვევა არ მომხდარა და არც ვინმე მიგვიცია პასუხისგებაში, თუმცა იმასაც ვეტყვით, რომ... კანონისგან არც ჩვენ ვართ დაცული. ამიგომ „თბილწყალკანალის“ გენერალური დირექტორი იუმა ცარციძე პარლამენტში შესაბამისი წინადადებით შესულას აპირებს – აუცილებლად უნდა გამკაცრდეს სანქციები თუნდაც ისე, როგორც ეს ელექტროენერგიის დაგაცების შემთხვევაშია. ახლა ჩვენთვის ერთადერთი საშუალება მილების ჩაჭრაა. დღეს რომ ჩავჭრით, ხვალ ისევ მიაერთებენ, დაჯარიმების უფლება კი არა გვაქვს, – ამბობს გოჩა ჯელია.

როგორც მანვე მაცნობა, რეიდებმა შედეგი უკვე გამოიღო – წყლის ხარჯი საკმაოდ შემცირდა, ბევრ დასახლებაში წყლის მიწოდების გრაფიკი აღდგა. ჩემმა თანამოსაუბრემ ისიც აღნიშნა, რომ რეიდებზე დაკავებული საავარიო სამსახურები თავიანთ უპირველეს მოვალეობას ჯეროვნად ვეღარ ასრულებენ. ესეც უსათუოდ ანგარიშგასაწევია.

ამ პრობლემის მოგვარებას თვით მოსახლეობამაც უნდა შეუწყოს ხელი. **გვესმის, რომ ნალოლიავებ ბაღ-ბოსტანს პაერივით სჭირდება წყალი, მაგრამ ისე არ უნდა გავაკეთოთ, რომ საკუთარ კეთილდღეობაზე ზრუნვით მეზობლებს (და ქალაქს) გამოუვალი მდგომარეობა შევუქმნათ.**

ელგუჯა ლეგანიძე

◎ SOS!

გვეშინოდეს დათბობისა

პენტაგონმა სპეციალისტებს მოხსენების მომზადება მოსთხოვა გლობალური დათბობით წამოჭრილი პრობლემების ირგვლივ. მომხსენებლებმა ლოკალური საშიშროებით დაიწყეს: კალიფორნიაში მდინარე საკრამენტოს რაიონში ჯებირებზე მომხდარი ავარიები „შიდა ზღვას“ წარმოქმნის და წყლის მოწოდების სისტემას დაარღვევს ამავე შგაგის ჩრდილოეთიდან სამხრეთში.

ლოკალურს გლობალურ საფრთხეზე საუბარი მოსდევს. დაჩქარდება პიმალაის მყინვართა დნობა, რაც ტიბეტელთა ნაწილის გადასახლებას გამოიწვევს. 2010 წლის ზაფხულში თითქმის სრულიად გაქრება ჩრდილოეთის ზღვებში მოცურავე ყინულის ნაჭრები. აისბერგების გალღობის გამო აიწევს ზღვის დონე, გაიზრდება სანაპირო ქალაქების დამაზიანებელი საოკეანო ტალღების ინტენსივობა. ამასთან მილიონობით ადამიანი აღმოჩნდება დაგბორვის მუქარის პირისპირ, თევზჭერა კი მოიშლება, ვინაიდან წყლის ტემპერატურის ცვლილებები თევზებს მიგრირებას აიძულებს ახალი სამკვიდროებისკენ.

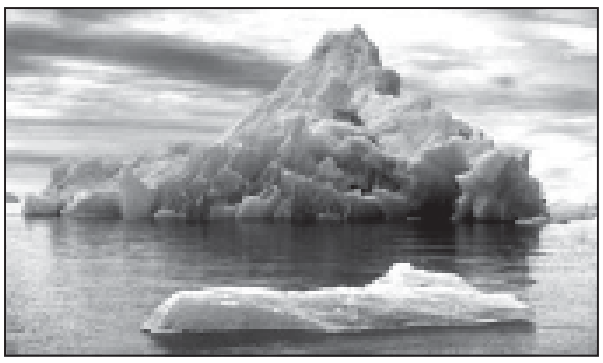

აშშ-ის თავდაცვის უწყება დაკვეთილ მოხსენებას ჯერ სკეპტიკურად შეხვდა, მერე კი უფრო სერიოზულად მოეკიდა; მით უფრო, რომ ახლახან აშშ-ის ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტმა რალფ ჩიჩერონემ განაცხადა: აგმოსფეროში ნახშირორჟანგის შემცველობა ამჟამად ყველაზე მეტია 400 ათასი წლის მანძილზე და მატებას განაგრძობს. არც ისაა გამორიცხული, რომ უახლოეს წლებში პოლანდია წყალში ჩაიძირება, ჩინეთის სამხრეთსა და ჩრდილოეთ ევროპას კი საშინელი გვალვა ელის.

ალექსანდრე ბელიაევი, რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის გეოგრაფიის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე:

– გლობალური დათბობის პროცესი ძალიან სწრაფად მიმდინარეობს. რამდენიმე ბოლო ზამთარში არქტიკის ტემპერატურა მინუს 25 გრადუსთან ტრიალებდა, მაშინ როცა საშუალო მინუს 40 უნდა იყოს. უკვე ახლა ჩრდილოეთის საზღვაო გზის გავლა უყინულმჭრელოდ ხერხდება!

ინგლისელ მეცნიერთა ვერსიით, ჩვენი საუკუნის 60-იანი წლებისათვის არქტიკაში მყინვარები გადნება, რაც 100 მეტრით მსოფლიო ოკეანის დონის აწევას გამოიწვევს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ყველა ევროპული დედაქალაქი წყლით დაიფარება.

შედგენილია „უმყინვარებო მსოფლიოს“ რუკაც კი, რომლის თანახმადაც პირველი წყალში ჩაიძირება ამსტერდამი და მთელი ჰოლანდიაც – ის ხომ ზღვის დონეზე დაბლა მდებარეობას. მერე – ბენილუქსის სხვა ქვეყნები, შემდეგ – პარიზი, ლონდონი, მათ კვალს მიჰყვება ნიუიორკი.

რუსეთსაც არ ასცდება კატაკლიზმები. მოსკოვს თითქოს არაფერი ემუქრება, აი პეტერი კი პირველ რიგში დაიგბორება. შავი ზღვა კასპიისას შეუერთდება, კავკასია კი კუნძულად იქცევა.

ოღონდ ჯერჯერობით ეს ყველაფერი მხოლოდ ჰიპოთეზაა... და მადლობა ღმერთს, რომ ასეა!...

◎ ინფორმაცია

გასაშბრება გრძელდება

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სააღსრულებო დეპარტამენტში არსებულ ვაკანტურ თანამდებობებზე გამოცხადებული კონკურსის მონაწილეებთან იუსტიციის სამინისტროში გასაუბრება გრძელდება. კომისიის წინაშე ის კონკურსანტები წარდგებიან, რომლებსაც სააღსრულებო დეპარტამენტში მრჩევლის თანამდებობის დაკავება სურთ.

საკონკურსო კომისიასთან გასაუბრება სააღსრულებო დეპარტამენტის თავმჯდომარის, თავმჯდომარის პირველი მოადგილის, მოადგილის, საალსრულებო დეპარტამენტის სამმართველოს უფროსის, თბილისის ბიუროს უფროსისა და მისი მოადგილის პოსტის დაკავების მსურველებმა გაიარეს.

საალსრულებო დეპარტამენტში კონკურსი 40 თანამდებობაზეა გამოცხადებული.

კონკურსში მონაწილეობის სურვილით 11-დან 25 ივლისამდე იუსტიციის სამინისტროს 141-მა კანდიდატმა მიმართა, მათ საკონკურსო პროგრამა გადაეცათ, რომელიც ძირითადად საალსრულებო საქმიანობასთან დაკავშირებულ კანონმდებლობას მოიცავს.

კონკურსი 5, 8, 9 და 10 აგვისტოსაც ჩაგარდება.

13 პატიმრის ბედზე მსჯელობენ

ჭუბურხინჯის გრადიცულ ოთხმხრივ შეხვედრაზე გუშინ წალენჯიხისა და გალის რაიონების საზღვარზე აფხაზი სამართალდამცველების მიერ დაკავებული ქართველების გათავისუფლების საკითხზე იმსჯელეს. შეხვედრას აფხაზური მხრიდან გალის აფხაზური ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი ვალერი ლომია ესწრებოდა.

როგორც ლომია აცხადებს, დაკავებული 15 ქართველიდან ორი უკვე გათავისუფლებულია და ამჟამად პატიმრობაში 13 ადამიანი იმყოფება. აფხაზური კანონმდებლობის მიხედვით, ბრალდების წაყენების შემთხვევაში ქართველებს 3-დან 5 წლამდე პატიმრობა ემუქრებათ.

სასამართლო პროცესი აფხაზურმა მხარემ აგვისტოს შუა რიცხვებში დანიშნა, ქართველებს ბრალად ედებათ საზღვრის უკანონო გადაკვეთა და გალის რაიონის ტერიტორიაზე ხე-ტყის უკანონო ჭრა.

აფხაზმა სამართალდამცველებმა საქართველოს მოქალაქეები გალისა და წალენჯიხის რაიონების ადმინისტრაციულ საზღვარზე, მუჯავის ხეობაში 20 ივლისს დააკავეს.

აფხაზ სამართალდამცავთა შეფასებით, საქართველოს მოქალაქეებმა აფხაზეთის სახელმწიფოს ხე-ტყის უკანონოდ დამზადებისას 90 ათასი რუსული რუბლის ზარალი მიაყენეს.

ინტერპრესნიუსი

◎ ცოტაც გავიღიმოთ...

– **თუ** მამაკაცი ქალისგან მხოლოდ ერთ რამეს ითხოვს, ესე იგი, ამ უკანასკნელს სხვა არაფერი შეუძლია.

* * *

– **ბატონო** პროკურორო, რა შეიძლება მოჰყვეს დიდ ქრთამს?

– დაპატიმრება.

– ძალიან, ძა-ა-ლიან დიდ ქრთამს?

– გათავისუფლება.

* * *

გვიან ღამით მძარცველები ერთი ბინის კარზე აკაკუნებენ.

– ვინ ბრძანდებით? – კითხულობენ სანახევროდ ისევ მძინარე მასპინძლები.

– ნუ გეშინიათ, სტუმრები არა ვართ...

* * *

– **ივანიჩ,** მინერალური წყალი გინდა?

– არა, გუშინდელი დღის მერე დალევა არ შემიძლია!

– მაშინ იქნებ ვაშლი ჭამო?

– არა გუშინდელის მერე არ შემიძლია!

– საბანში რად ხარ გახვეული?

– გუშინდელს მერე მცივა!

– მაინც რა იყო ასეთი გუშინ?

– არ მახსოვს!...

* * *

ზის მიხო ოპერის თეატრის საპირფარეშოში. უცებ ვიღაცამ ლამის კარების შემომტრევა დაიწყო.

– ვინა ხართ, რა ამბავია?

– ბრაზობს მიხო.

– ჩვენა ვართ, საბალეტო დასის მოცეკვავეები.

– მერე რა ამბავში ხართ, მაცალეთ, ცოტა ხანს კარებთან იცეკვეთ, რეპეტიცია გაიარეთ!

* * *

ჩემ ცოლს დისკოთეკაზე შევხვდი...

– რა რომანტიკულია!

– რომანტიკული არა, შენი ცხვირის დამშვენება. მეგონა, იგი შინ, ბავშვებთან იყო...

* * *

– **გთხოვთ,** კარგად მომისმინოთ! ნიკაპი ასწიეთ, თავი ოდნავ მარჯვნივ მიაბრუნეთ, ოდნავ-მეთქი, მხრებში გასწორდით, ცოტა გაიღიმეთ და პირდაპირ მიყურეთ! აი, ასე, ყოჩაღ! ახლა კი, ოცეულო, დაუმიზნე, ცეცხლი!

ისარგებლეთ ცხელი ხაზით!

საპატრულო სამსახური – 022;
- გენერალური პროკურატურა – 99-74-10;
- შინაგან საქმეთა სამინისტრო – 99-53-50;
- საგარეო საქმეთა სამინისტრო – 28-47-47;
- ფინანსთა სამინისტრო – 22-17-80; 22-09-24;
- იუსტიციის სამინისტრო – 75-82-21;
- ჯანდაცვის სამინისტრო – 94-34-98;
- ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო – 38-47-98;
- სოფლის მეურნეობის სამინისტრო – 98-57-81;
- ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო – 98-23-58; 50-69-00;
- შსს სანებართვო განყოფილება – 98-57-01;
- კონტროლის პალატის გენერალური ინსპექცია – 95-30-81; 96-71-78;
- თავდაცვის სამინისტროს გენერალური ინსპექცია – 23-56-73;
- საქართველოს სანიტარიული ზედამხედველობის ინსპექცია – 39-52-47;
- თბილისის სანიტარიული ზედამხედველობის ინსპექცია – 37-78-70;
- შხამიანი ქვეწარმავლების გაუვნებელყოფის სამსახური – 22-61-48; 22-33-53;
- ერთიანი საპენსიო ფონდი – 69-65-93; 69-65-94.
- კატასტროფების ცენტრი, გადაუდებელი და სასწრაფო დახმარება, რეანიმობილის მომსახურება – 24 საათი; პაციენტის გადაყვანა რეგიონული სტაციონარებიდან თბილისის კლინიკებში – 51-77-37.

◎ ლარის კურსი

5 აგვისტოდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსები

ინგლისური გირვ. სტერლ.	1	3,2070 ლარი
აშშ დოლარი	1	1,8075 ლარი
ევრო	1	2,2256 ლარი
რუსული რუბლი	1	0,0635 ლარი.
აზერბაიჯანული მანათი	1000	0,3861 ლარი.
სომხური დრამი	100	0,4026 ლარი.
უკრაინული გრივნა	10	3,6085 ლარი.

◎ ამინდი დღეს

5 აგვისტო	☼	)
თბილისი	33⁰	21⁰
ბათუმი	31⁰	22⁰
სოხუმი	33⁰	22⁰
ქუთაისი	34⁰	22⁰
თელავი	30⁰	20⁰

დღის კალენდარი 5 აგვისტოსთვის

☼	)
ამოდის 04.57	ამოდის 04.49
ჩადის 19.14	ჩადის 19.48

წლის 217-ე დღე, ახალ წლამდე დარჩა 148 დღე.

საეკლესიო კალენდარი

ხსენება მოწამეთა: ტროფიმესი, თეოფილესი და მათთან 13 მოწამისა (IV); მღვდელმოწამე აპოლინარისა რავენელი ეპისკოპოსისა (დაახლ. 75).

დაიბადნენ:

1802 – ნილს ჰენრიკ აბელი, ნორვეგიელი მათემატიკოსი. გარდაიცვალა 1828 წელს.

1844 – ილია რეპინი, რუსი ფერმწერი. გარდაიცვალა 1930 წელს.

1850 – გი დე მოპასანი, ფრანგი მწერალი, გარდაიცვალა 1893 წელს.

1906 – ვასილ ლეონტიევი, ამერიკელი ეკონომისტი, ნობელის პრემიის ლაურეატი. გარდაიცვალა 1986 წელს.

1930 – ნილ არმსტრონგი, ამერიკელი ასტრონავტი. 1969 წელს მან პირველმა დააბიჯა ფეხი მთვარის ზედაპირზე, „აპოლონ-11“-ის ეკიპაჟის წევრი.

მოვლენები:

853 წელი – არაბმა სარდალმა ბუღა თურქმა აიღო და ბოდაწვა თბილისი.

1772 წელი – ფარული შეთანხმების საფუძველზე რუსეთმა, ავსტრიამ და პრუსიამ გაიყვეს პოლონეთის (რეჩ პოსპოლიტა) ტერიტორია.

1858 წელი – გაიხსნა პირველი ტრანსატლანტიკური ტელეგრაფი.

1864 წელი – რუსეთში სიკვდილით დასაჯეს პოლონეთის აჯანყების ხელმძღვანელები.

1924 წელი – თურქეთის მთავრობამ აკრძალა მრავალცოლიანობა.

1940 წელი – ლატვია შეიყვანეს სსრკ-ს შემადგენლობაში.

1962 წელი – თაეი მოიკლა ამერიკელმა კინომსახიობმა ქალმა მერილინ მონრომ.

1962 წელი – სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში დააპატიმრეს ნელსონ მანდელა. პატიმრობაში მან 27 წელიწადი გაატარა.

მედიანიუსი.

ციალა და ირაკლი ანდრიაძეები ოჯახით თანაგრძნობას უცხადებენ მირზა ქორქაშვილს დედის

ქეთევან სვანიძე-ქორქაშვილის

გარდაცვალების გამო.

მილოშევიჩი სასჯელს რუსეთში მოიხდის?

იუგოსლავიის ყოფილმა პრეზიდენტმა, შესაძლოა, პატიმრობის ადგილი შეიცვალოს.

თუ ვერწმუნებით ბრიგანულ „სანდი გაიმსს“, ბრიგანეთის და შეერთებული შტატების ოფიციალური პირები განიხილავენ გეგმას, რომლის თანახმადაც, სლობოდან მილოშევიჩისთვის განაჩენის გამოგანის შემდეგ მას შეეძლება სასჯელის მოხდა რუსეთში, რათა უფრო ახლო იყოს თავის ნათესავებთან. გაზეთის მონაცემებით, მოსკოვის ოლქში ცხოვრობს ექსპრეზიდენტის ცოლი მირიანა მარკოვიჩი. იქვე, რუსეთში იმყოფება მილოშევიჩის ძმა ბორისლავი, და, როგორც ვარაუდობენ, მისი ვაჟი – მარკოც. ამავე დროს, სლობოდან მილოშევიჩის ძმამ „სანდი გაიმსის“ ასეთ ინფორმაციას უწოდა სასინჯი ქვა: „მართალია, ყველაფერი ეს ვარაუდია, მაგრამ თუ მილოშევიჩს პატიმრობას მიუსჯიან, ამან, შესაძლოა გამოიწვიოს არასტაბილურობა სერბეთში, და ამიგომაც, ამერიკელები და ინგლისელები ამუშავებენ რუსეთის ვარიანტს“, – თქვა მან.

გუშმა წონაში მოიმატა

აშშ-ს პრეზიდენტმა სამედიცინო შემოწმება გაიარა

თეთრი სახლის პატრონი ჩინებულ ფიზიკურ ფორმაშია, თუმცა, ამ ბოლო წელიწადნახევრის განმავლობაში, ბუშმა, წონაში თითქმის სამი კილოგრამი მოიმატა. ახლა იგი 90 კილოგრამზე მეტს იწონის. ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის სისხლში გაიზარდა „კარგი“ ქოლესტერინის შემცველობა და შემცირდა – „ცუდის“. თუმცა, ბუშმა ვერ შეძლო ყველა დაგეგმილი ტესტის ჩაბარება: თავი იჩინა მუხლის ტრავმამ, რომელიც ველოსიპედით სეირნობის დროს მიიღო. სხვათა შორის, ველოსიპედით გაგაცებამ კიდევ ერთი სავალალო შედეგი მოიტანა: შოტლანდიაში გამართული „დიდი რვიანის“ სამიგის დღეებში ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ველოსიპედი პოლიციელს დაჯახა.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები
გამომცემელი – შპს „თანადგომა-1“
დირექტორი თენგიზ კალანდაძე.

მთავარი რედაქტორი
რუსლან რუსია.
მორიგე რედაქტორი
ელგუჯა ლეგანიძე.

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი,
მ. კოსტავას ქ. №14.
ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება -
ტელ: 93-28-13.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უსწორობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყოს 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.

CYAN BLACK